

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

SÉANCE PLÉNIÈRE

PLENUMVERGADERING

jeudi

06-07-2006

Après-midi

donderdag

06-07-2006

Namiddag

cdH	centre démocrate Humaniste
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
ECOLO	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
FN	Front National
MR	Mouvement réformateur
N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti socialiste
sp.a-spirit	Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht
Vlaams Belang	Vlaams Belang
VLD	Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 51 0000/000	Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 51 0000/000	Parlementair stuk van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)	CRIV	voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions ; les annexes se trouvent dans une brochure séparée (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken; de bijlagen zijn in een aparte brochure opgenomen (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN	séance plénière	PLEN	Plenum
COM	réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be	www.deKamer.be
e-mail : publications@laChambre.be	e-mail : publicaties@deKamer.be

SOMMAIRE

INHOUD

Excusés	1	Berichten van verhindering	1
Agenda	1	Agenda	1
<i>Orateur: Paul Tant</i>		<i>Spreker: Paul Tant</i>	
PROJETS ET PROPOSITIONS	3	ONTWERPEN EN VOORSTELLEN	3
Projet de loi modifiant la loi du 24 janvier 1977 relative à la protection de la santé des consommateurs en ce qui concerne les denrées alimentaires et les autres produits (2491/1-4)	3	Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 24 januari 1977 betreffende de bescherming van de gezondheid van de gebruikers op het vlak van de voedingsmiddelen en andere producten (2491/1-4)	3
<i>Discussion générale</i>	3	<i>Algemene bespreking</i>	3
<i>Orateurs: Dominique Tilmans, Rudy Demotte</i> , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique		<i>Sprekers: Dominique Tilmans, Rudy Demotte</i> , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	
<i>Discussion des articles</i>	5	<i>Bespreking van de artikelen</i>	5
Projet de loi concernant GSM-R (2497/1-4)	5	Wetsontwerp betreffende GSM-R (2497/1-4)	5
<i>Discussion générale</i>	6	<i>Algemene bespreking</i>	6
<i>Orateur: Roel Deseyn</i> , rapporteur		<i>Spreker: Roel Deseyn</i> , rapporteur	
<i>Discussion des articles</i>	7	<i>Bespreking van de artikelen</i>	7
Projet de loi modifiant la loi du 17 mai 2006 instaurant des tribunaux de l'application des peines (2519/1-4)	8	Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 17 mei 2006 houdende oprichting van strafuitvoeringsrechtbanken (2519/1-4)	8
<i>Discussion générale</i>	8	<i>Algemene bespreking</i>	8
<i>Orateur: Jean-Pierre Malmendier</i> , rapporteur		<i>Spreker: Jean-Pierre Malmendier</i> , rapporteur	
<i>Discussion des articles</i>	8	<i>Bespreking van de artikelen</i>	8
<i>Orateurs: Laurette Onkelinx</i> , vice-première ministre et ministre de la Justice, Walter Muls , Paul Tant , Gerolf Annemans , président du groupe Vlaams Belang		<i>Sprekers: Laurette Onkelinx</i> , vice-eerste minister en minister van Justitie, Walter Muls , Paul Tant , Gerolf Annemans , voorzitter van de Vlaams Belang-fractie	
Rappel au Règlement	10	Beroep op het Reglement	10
<i>Orateurs: Nathalie Muylle, Paul Tant</i>		<i>Sprekers: Nathalie Muylle, Paul Tant</i>	
Projet de loi modifiant la loi du 20 décembre 2001 relative au dédommagement des membres de la Communauté juive de Belgique pour les biens dont ils ont été spoliés ou qu'ils ont délaissés pendant la guerre 1940-1945 (2520/1-4)	11	Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 20 december 2001 betreffende de schadeloosstelling van de leden van de Joodse Gemeenschap van België voor hun goederen die werden geplunderd of achtergelaten tijdens de oorlog 1940-1945 (2520/1-4)	11
<i>Discussion générale</i>	11	<i>Algemene bespreking</i>	11
<i>Orateurs: Claude Marinower</i> , rapporteur, Laurette Onkelinx , vice-première ministre et ministre de la Justice		<i>Sprekers: Claude Marinower</i> , rapporteur, Laurette Onkelinx , vice-eerste minister en minister van Justitie	
<i>Discussion des articles</i>	12	<i>Bespreking van de artikelen</i>	12

Projet de loi insérant un article 410bis dans le titre VIII, du livre II, du Code pénal (1843/1-8)	12	Wetsontwerp tot invoeging van een artikel 410bis in titel VIII, van boek II, van het Strafwetboek (1843/1-8)	12
- Proposition de loi complétant l'article 410 du Code pénal (80/1-2)	12	- Wetsvoorstel tot aanvulling van artikel 410 van het Strafwetboek (80/1-2)	12
- Proposition de loi instaurant une circonstance aggravante pour les auteurs d'infractions commises envers des membres du personnel de conduite et d'accompagnement des sociétés de transports en commun et envers des chauffeurs de taxis (269/1-2)	12	- Wetsvoorstel tot invoering van een verzwarende omstandigheid voor daders van misdrijven tegen bestuurders en begeleiders van het gemeenschappelijk vervoer en tegen taxichauffeurs (269/1-2)	12
- Proposition de loi instaurant dans le Code pénal une circonstance aggravante si les infractions ont été commises envers des conducteurs, des accompagnateurs ou des voyageurs des transports en commun ou envers des chauffeurs de taxis (1258/1-2)	12	- Wetsvoorstel tot invoering in het Strafwetboek van een verzwarende omstandigheid bij misdrijven tegen bestuurders, begeleiders en medereizigers van het gemeenschappelijk vervoer en bij misdrijven tegen taxichauffeurs (1258/1-2)	12
- Proposition de loi modifiant le Code pénal en ce qui concerne les infractions commises envers les professionnels de la santé (1586/1-2)	12	- Wetsvoorstel tot wijziging van het Strafwetboek met betrekking tot misdrijven tegen gezondheidswerkers (1586/1-2)	12
- Proposition de loi insérant un article 405quinquies dans le Code pénal, en vue d'instaurer une circonstance aggravante pour les auteurs d'infractions commises envers les agents dépositaires de l'autorité publique ou de la force publique (2096/1-2)	12	- Wetsvoorstel tot invoeging van een artikel 405quinquies in het Strafwetboek, teneinde een verzwarende omstandigheid in te stellen voor de daders van misdrijven, gepleegd tegen dragers van het openbaar gezag of van de openbare macht (2096/1-2)	13
- Proposition de loi modifiant le Code pénal en vue de réprimer plus sévèrement la violence commise envers des fonctionnaires de police (2105/1-2)	12	- Wetsvoorstel tot wijziging van het Strafwetboek met het oog op het strenger bestraffen van geweld tegen politieambtenaren (2105/1-2)	13
<i>Discussion générale</i>	13	<i>Algemene bespreking</i>	13
<i>Orateurs: Walter Muls</i> , rapporteur, Bert Schoofs , Daniel Bacquelaine , président du groupe MR, Claude Marinower , Laurette Onkelinx , vice-première ministre et ministre de la Justice		<i>Sprekers: Walter Muls</i> , rapporteur, Bert Schoofs , Daniel Bacquelaine , voorzitter van de MR-fractie, Claude Marinower , Laurette Onkelinx , vice-eerste minister en minister van Justitie	
<i>Discussion des articles</i>	18	<i>Bespreking van de artikelen</i>	18
<i>Orateurs: Guy Verhofstadt</i> , premier ministre, Paul Tant		<i>Sprekers: Guy Verhofstadt</i> , eerste minister, Paul Tant	
Proposition de loi modifiant les dispositions légales relatives à l'absence et à la déclaration judiciaire de décès (614/1-10)	19	Wetsvoorstel tot wijziging van de wetsbepalingen betreffende de afwezigheid en de gerechtelijke verklaring van overlijden (614/1-10)	19
<i>Discussion générale</i>	19	<i>Algemene bespreking</i>	19
<i>Orateurs: Alfons Borginon</i> , président du groupe VLD, Laurette Onkelinx , vice-première ministre et ministre de la Justice		<i>Sprekers: Alfons Borginon</i> , voorzitter van de VLD-fractie, Laurette Onkelinx , vice-eerste minister en minister van Justitie	
<i>Discussion des articles</i>	21	<i>Bespreking van de artikelen</i>	21
<i>Orateur: Paul Tant</i>		<i>Spreker: Paul Tant</i>	
Proposition de loi relative à la transsexualité (903/1-7)	22	Wetsvoorstel betreffende de transseksualiteit (903/1-7)	22

<i>Discussion générale</i>	23	<i>Algemene bespreking</i>	23
<i>Orateurs:</i> Liesbeth Van der Auwera, Valérie Déom, Hilde Vautmans, Roel Deseyn, Bert Schoofs, Zoé Genot		<i>Sprekers:</i> Liesbeth Van der Auwera, Valérie Déom, Hilde Vautmans, Roel Deseyn, Bert Schoofs, Zoé Genot	
<i>Discussion des articles</i>	34	<i>Bespreking van de artikelen</i>	34
INTERPELLATIONS	34	INTERPELLATIES	34
Interpellations et questions jointes de	34	Samengevoegde interpellaties en vragen van	34
- M. Bart Laeremans au premier ministre sur "les déclarations qu'il a faites concernant la loi relative à la libération conditionnelle" (n° 891)	34	- de heer Bart Laeremans tot de eerste minister over "zijn uitspraken in verband met de wet op de voorwaardelijke invrijheidsstelling" (nr. 891)	34
- M. Servais Verherstraeten au premier ministre sur "le durcissement annoncé de la loi Lejeune et la politique du gouvernement en matière d'exécution de la peine" (n° 892)	34	- de heer Servais Verherstraeten tot de eerste minister over "de aangekondigde verstrenging van de wet-Lejeune en het regeringsbeleid inzake strafuitvoering" (nr. 892)	34
- M. Bart Laeremans à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "l'accord au sein du gouvernement sur une nouvelle refonte de la loi Lejeune" (n° P1515)	34	- de heer Bart Laeremans aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "het akkoord binnen de regering over een nieuwe hervorming van de wet-Lejeune" (nr. P1515)	34
- M. Walter Muls au premier ministre sur "la libération conditionnelle (loi Lejeune)" (n° P1516)	34	- de heer Walter Muls aan de eerste minister over "de voorwaardelijke invrijheidsstelling (wet-Lejeune)" (nr. P1516)	34
- M. Jean-Pierre Malmendier au premier ministre sur "les lois des 5 et 18 mars 1998 relatives à la libération conditionnelle" (n° P1517)	34	- de heer Jean-Pierre Malmendier aan de eerste minister over "de wetten van 5 en 18 maart 1998 met betrekking tot de voorwaardelijke invrijheidsstelling" (nr. P1517)	34
- M. Melchior Wathelet au premier ministre sur "la libération conditionnelle" (n° P1518)	34	- de heer Melchior Wathelet aan de eerste minister over "de voorwaardelijke invrijheidsstelling" (nr. P1518)	34
<i>Orateurs:</i> Bart Laeremans, Servais Verherstraeten, Walter Muls, Jean-Pierre Malmendier, Melchior Wathelet , président du groupe cdH, Guy Verhofstadt , premier ministre, Gerolf Annemans , président du groupe Vlaams Belang, Greta D'hondt, Jo Vandeurzen, Laurette Onkelinx , vice-première ministre et ministre de la Justice, Tony Van Parys		<i>Sprekers:</i> Bart Laeremans, Servais Verherstraeten, Walter Muls, Jean-Pierre Malmendier, Melchior Wathelet , voorzitter van de cdH-fractie, Guy Verhofstadt , eerste minister, Gerolf Annemans , voorzitter van de Vlaams Belang-fractie, Greta D'hondt, Jo Vandeurzen, Laurette Onkelinx , vice-eerste minister en minister van Justitie, Tony Van Parys	
<i>Motions</i>	60	<i>Moties</i>	60
<i>Orateurs:</i> Jo Vandeurzen, Gerolf Annemans , président du groupe Vlaams Belang, Thierry Giet , président du groupe PS		<i>Sprekers:</i> Jo Vandeurzen, Gerolf Annemans , voorzitter van de Vlaams Belang-fractie, Thierry Giet , voorzitter van de PS-fractie	
PROJETS ET PROPOSITIONS (CONTINUATION)	61	ONTWERPEN EN VOORSTELLEN (VOORTZETTING)	61
Projet de loi portant fusion de la Société fédérale d'investissement et de la Société fédérale de Participations (2516/1-3)	61	Wetsontwerp houdende fusie van de Federale Investeringsmaatschappij en de Federale Participatiemaatschappij (2516/1-3)	61
<i>Discussion générale</i>	61	<i>Algemene bespreking</i>	61

Orateurs: **Annemie Roppe**, rapporteur,
Marleen Govaerts

Sprekers: **Annemie Roppe**, rapporteur,
Marleen Govaerts

<i>Discussion des articles</i>	62	<i>Bespreking van de artikelen</i>	62
Proposition de loi modifiant la loi du 26 mai 2002 concernant le droit à l'intégration sociale afin d'encourager l'effort d'intégration des personnes sans abri consenti par un centre public d'action sociale (1763/1-4)	62	Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, tot aanmoediging van de inspanning die een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn levert voor de integratie van daklozen (1763/1-4)	62
<i>Discussion générale</i>	62	<i>Algemene bespreking</i>	62
<i>Discussion des articles</i>	62	<i>Bespreking van de artikelen</i>	62
Proposition de loi modifiant la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'action sociale en ce qui concerne les bénéficiaires âgés qui réduisent leur patrimoine (2303/1-3)	63	Wetsvoorstel tot wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn wat betreft bejaarde hulpverleners die hun patrimonium verminderen (2303/1-3)	63
<i>Discussion générale</i> <i>Orateur: Sabien Lahaye-Battheu</i>	63	<i>Algemene bespreking</i> <i>Spreker: Sabien Lahaye-Battheu</i>	63
<i>Discussion des articles</i>	64	<i>Bespreking van de artikelen</i>	64
Projet de loi modifiant la loi du 5 juillet 1998 relative au règlement collectif de dettes et à la possibilité de vente de gré à gré des biens immeubles saisis (2556/1-3)	64	Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 5 juli 1998 betreffende de collectieve schuldenregeling en de mogelijkheid van verkoop uit de hand van de in beslag genomen onroerende goederen (2556/1-3)	64
<i>Discussion générale</i> <i>Orateur: Koen T'Sijen</i> , rapporteur	64	<i>Algemene bespreking</i> <i>Spreker: Koen T'Sijen</i> , rapporteur	64
<i>Discussion des articles</i>	66	<i>Bespreking van de artikelen</i>	66
<i>Ce compte rendu n'a pas d'annexe.</i>		<i>Dit verslag heeft geen bijlage.</i>	

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

JEUDI 6 JUILLET 2006

Après-midi

PLENUMVERGADERING

van

DONDERDAG 6 JULI 2006

Namiddag

La séance est ouverte à 14.30 heures par M. Herman De Croo, président.
De vergadering wordt geopend om 14.30 uur door de heer Herman De Croo, voorzitter.

Ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance:
Tegenwoordig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering:
Rudy Demotte.

Le **président**: La séance est ouverte.
De vergadering is geopend.

Excusés**Berichten van verhindering**

Hervé Hasquin; Marie-Christine Marghem, Frieda Van Themsche, pour raisons de santé / wegens ziekte;
Alexandra Colen, empêchée / verhinderd;
Yolande Avontroodt, à l'étranger / buitenslands.

01 Agenda
01 Agenda

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 5 juillet 2006, je vous propose d'inscrire à l'ordre du jour de la séance plénière de cet après-midi:

- la proposition de loi de MM. Daniel Bacquelaine et Alfons Borginon, Mme Simonne Creyf, M. Patrick De Groote, Mme Muriel Gerkens et MM. Thierry Giet, Dirk Van der Maelen et Melchior Wathelet modifiant la loi du 7 juillet 1994 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des conseils provinciaux, communaux et de district et pour l'élection directe des conseils de l'aide sociale (n° 2585/1);
- le règlement d'ordre intérieur du Centre d'Information et d'Avis sur les organisations sectaires nuisibles (n° 2551/1).

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 5 juli 2006, stel ik u voor op de agenda van de plenaire vergadering van deze namiddag in te schrijven:

- het wetsvoorstel van de heren Daniel Bacquelaine en Alfons Borginon, mevrouw Simonne Creyf, de heer Patrick De Groote, mevrouw Muriel Gerkens en de heren Thierry Giet, Dirk Van der Maelen en Melchior Wathelet tot wijziging van de wet van 7 juli 1994 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezing van de provincieraden, de gemeenteraden en de districtsraden en voor de rechtstreekse verkiezing van de raden voor maatschappelijk welzijn (nr. 2585/1);
- het huishoudelijk reglement van het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties (nr. 2551/1).

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus zal geschieden.

01.01 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zou graag eens willen weten wanneer de vergadering officieel moest aanvangen. Eerst was het 14.00 uur, nadien werd het 14.30 uur, toen werd het 14.15 uur, uiteindelijk blijkt het te stranden op 14.30 uur.

De **voorzitter**: Mijnheer Tant, ze moest om 14.15 uur aanvangen.

01.02 Paul Tant (CD&V): Ik neem aan dat men de agenda van de Kamer aanpast aan het menu van de voorzitter. Dat lijkt mij een belangrijk argument. Ondertussen staat het personeel van het Huis echter heel de tijd te wachten. Ik denk dat ze betere dingen te doen hebben dan op de voorzitter te wachten.

De **voorzitter**: Mijnheer Tant, ik ben geen seconde uit ons Huis weggeweest.

01.03 Paul Tant (CD&V): Maar u was niet hier!

De **voorzitter**: Ik ben hier sedert ongeveer 9.45 uur. Ik moet u zeggen dat ik niet tevreden was toen hier om 14.15 uur niemand was, als u mij begrijpt.

01.04 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, wij waren hier wel. Wij hebben een beetje hopeloos op u gewacht.

De **voorzitter**: De regering was hier niet. Ik heb laten telefoneren naar alle kanten en zijden.

01.05 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, niet alleen de ministers, maar ook de kandidaat-ministers waren hier niet. U was hier ook niet.

De **voorzitter**: Ik was in mijn kantoor hiernaast. Ik kan echter niet beginnen zonder de ministers van de regering. De heer Demotte heeft dan prioriteit gevraagd. Ik moet u zeggen dat ik niet tevreden was.

01.06 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, men moet hier in ons Huis over een bijzonder computerprogramma beschikken om te weten wanneer de vergaderingen beginnen. Het gaat mijn petje te boven, om eerlijk te zijn. Ik neem aan dat dat wel aan mij ligt.

De **voorzitter**: Mijnheer Tant, gisterenmiddag op het einde van de vergadering was uw fractieleider hier aanwezig. Ik verwijs naar bladzijde 39 van het verslag van gisteren: "Pieter De Crem: Dus de vergadering begint morgen om 14.15 uur? De voorzitter: Inderdaad, om 14.15 uur."

01.07 Paul Tant (CD&V): Zoals we zien, niet, mijnheer de voorzitter?!

De **voorzitter**: Er was hier echter geen minister om 14.15 uur. Dat is de realiteit.

01.08 Paul Tant (CD&V): Het zou al mooi zijn als de voorzitter van het Huis hier was om het te bestatigen.

01.01 Paul Tant (CD&V): L'heure du début de la séance a été modifiée à plusieurs reprises et il en est résulté une certaine confusion. Hier enfin, il a été annoncé que la séance débiterait à 14 h 15 mais, en définitive, elle n'a commencé qu'à 14 h 30.

Le **président**: Elle était prévue à 14 h 15.

01.02 Paul Tant (CD&V): Pourquoi alors n'a-t-elle pas commencé à l'heure? Nous sommes tous en train d'attendre.

Le **président**: J'étais présent mais ...

Le **président**: ... il n'y avait aucun membre du gouvernement. Je ne m'en réjouis pas.

01.05 Paul Tant (CD&V): Les candidats-ministres n'étaient pas là, pas plus que le président.

Le **président**: J'étais là, à attendre le gouvernement.

01.08 Paul Tant (CD&V): Le président aurait malgré tout dû

ouvrir la séance à 14 h 15 et constater l'absence du gouvernement.

De **voorzitter**: En dan weer de vergadering te schorsen; ik weet het wel.

Le **président**: Pour ensuite suspendre la séance?

01.09 Paul Tant (CD&V): (...)

De **voorzitter**: Ik was hier!

01.10 Paul Tant (CD&V): Change the balls.

De **voorzitter**: Wij hebben gisteren ook gezegd dat wij een aantal beknopte wetsontwerpen zouden behandelen.

Projets et propositions

Ontwerpen en voorstellen

02 **Projet de loi modifiant la loi du 24 janvier 1977 relative à la protection de la santé des consommateurs en ce qui concerne les denrées alimentaires et les autres produits (2491/1-4)**

02 **Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 24 januari 1977 betreffende de bescherming van de gezondheid van de gebruikers op het vlak van de voedingsmiddelen en andere producten (2491/1-4)**

Discussion générale *Algemene bespreking*

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Mme Karin Jiroflée, rapporteur, renvoie à son rapport.

02.01 Dominique Tilmans (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, parmi les comportements à risque pour la santé, l'alcoolisme a toujours retenu l'attention des responsables de la santé publique. Les problèmes liés à l'alcool, qu'ils soient d'ordre physique, psychologique ou social apparaissent évidemment lorsque la consommation est trop excessive et qu'elle perdure.

Au sein de l'OMS, un consensus existe concernant les méthodes qui s'avèrent efficaces pour diminuer l'usage de l'alcool: hausse des accises, interdiction de publicité ou de sponsoring, avertissements concernant la santé sur l'emballage des produits, éducation à la santé, soutien aux personnes qui diminuent leur consommation ou qui tentent d'y mettre un terme, interdiction pour les mineurs de consommer de l'alcool. Il est évident que, pour y arriver, il faut combiner l'ensemble de ces mesures. L'action doit être continue et doit s'inscrire dans la durée.

Je voudrais rappeler que la Belgique est considérée comme le pays d'Europe occidentale où les jeunes s'enivrent le plus. Une étude révèle qu'il y aurait eu, entre 1999 et 2001, chez les jeunes de 13 ans, une augmentation de 4,3% de la consommation. Cette consommation hebdomadaire, je tiens à le souligner, oscille entre 5,4 et 9,7%. Près de 40% des garçons et 26% des filles de 15 à 16 ans consomment de l'alcool au moins une fois par semaine.

02.01 Dominique Tilmans (MR): Het alcoholgebruik wordt problematisch als het overmatig is en lang aanhoudt. Als men het alcoholgebruik wil terugdringen, moet men volgens de WGO gedurende een lange periode een reeks maatregelen combineren: een accijnsverhoging, een reclameverbod, gezondheidsopvoeding, ondersteuning van personen die de drank trachten te ontwennen en een drankverbod voor minderjarigen.

België is het West-Europese land met het hoogste alcoholgebruik bij jongeren. Bijna veertig procent van de jongens en zesentwintig procent van de meisjes van vijftien à zestien jaar drinkt minstens een keer per week alcohol. Dat verbruik neemt bovendien nog toe. In 1998 werd de jaarlijkse consumptie van zuivere alcohol in

Le CRIOC a, lui aussi, publié une enquête dans laquelle les chiffres font ressortir une réelle nécessité d'action des pouvoirs publics. Il en ressort que 10% des jeunes âgés de 11 à 12 ans avouent avoir consommé de l'alcool alors que 68% d'entre eux y ont déjà goûté. Quant aux 17-18 ans, ils sont 70% à consommer de l'alcool. J'attire votre attention sur le fait qu'en Belgique, la consommation annuelle d'alcool pur est estimée à 8,9 litres par personne, ce qui est plus élevé que la moyenne européenne qui a atteint 7,3 litres par personne en 1998.

Ce constat est alarmant.

De plus, la Belgique ne possède pas sa propre législation réglementaire pour la vente d'alcool alors que chez nos voisins, certaines dispositions existent déjà. La France limite fortement la publicité pour l'alcool via la loi Evin de 1991. L'Italie interdit toute diffusion de publicité pour l'alcool avant 19 heures sur la chaîne publique. La Suède interdit purement et simplement toute publicité pour l'alcool à l'exception des bières légères.

Il était donc grand temps pour nous de nous servir de ces exemples et de nous baser sur ces constatations pour agir afin de protéger nos jeunes consommateurs. Aujourd'hui, monsieur le ministre, c'est chose faite!

Nous avons examiné en commission de la Santé, ce 20 juin, le projet de loi visant à réglementer la publicité des boissons alcoolisées. Ce projet permet à la Belgique de se doter, pour la première fois, d'un instrument permettant d'éviter les pratiques de concurrence déloyale mises en place pour inciter les jeunes à consommer de l'alcool. La consommation d'alcool est un problème de société et de santé publique délicat, qui atteint nos jeunes de plus en plus tôt et qui provoque des dérives sociales et physiques sans cesse plus graves.

Ce projet pose les bases d'une amélioration de la protection des jeunes en tant que consommateurs. Voici un peu plus d'un an, cette assemblée avait voté à l'unanimité la proposition de résolution du MR, que j'avais déposée, relative à la consommation d'alcool par les mineurs. Une de nos demandes était que le gouvernement établisse des dispositions légales contre la publicité en faveur des boissons contenant de l'alcool. Le projet soumis à notre examen le permet enfin. Le ministre a mis en œuvre les recommandations de cette résolution par le biais de la conclusion d'une convention avec les producteurs d'alcool, le secteur de la distribution, les fédérations de l'horeca, les consommateurs et le jury d'éthique publicitaire.

Cette convention a pour but de régler la publicité de l'alcool. Elle permet le traitement égal de tous les produits contenant 1,2% d'alcool par volume, quelle que soit la manière dont ils ont été produits.

La convention comprend un volet consacré aux mineurs: jamais la publicité ne peut les viser ou utiliser des moyens qui visent spécifiquement les mineurs.

C'est donc avec une réelle conviction, monsieur le ministre, que le groupe MR votera ce projet de loi.

België op 8,9 liter per persoon geschat, wat hoger ligt dan het Europese gemiddelde van 7,3 liter per persoon.

Dat is een alarmerende vaststelling.

Bovendien beschikt België, in tegenstelling tot een aantal andere Europese landen als Frankrijk en Italië waar alcoholreclame aan banden wordt gelegd of verboden, niet over een eigen regelgeving voor de verkoop van alcohol. Er moest dus dringend wat worden ondernomen om onze jeugdige consumenten te beschermen.

Met dit wetsontwerp krijgt ons land voor het eerst een instrument in handen om oneerlijke concurrentie erop gericht jongeren tot het drinken van alcohol aan te zetten, te voorkomen.

Een jaar geleden keurde deze vergadering het voorstel van resolutie van de MR betreffende het alcoholgebruik bij minderjarigen goed. Daarin vroegen we de regering wetsbepalingen in te stellen die ingaan tegen reclame voor alcoholhoudende dranken. Dankzij dit ontwerp wordt dat mogelijk. De minister heeft de aanbevelingen van die resolutie ten uitvoer gelegd door het afsluiten van een overeenkomst met de alcoholproducenten, de distributiesector, de horecafederaties, de consumenten en de Jury voor ethische praktijken inzake reclame.

Die overeenkomst strekt ertoe de alcoholreclame te regelen. Op die manier kunnen alle producten die 1,2 procent alcohol per volume bevatten gelijk worden behandeld, ongeacht de wijze waarop ze worden geproduceerd.

Volgens de overeenkomst mag de reclame nooit middelen gebruiken die specifiek de jongeren beogen. De MR-fractie zal dit wetsontwerp dan ook met volle overtuiging

goedkeuren.

De **voorzitter**: Mevrouw Jiroflée komt zich verontschuldigen. Er was een verandering in de agenda. Mevrouw Jiroflée, u hebt gelijk. Ik had het ook zo begrepen.

Monsieur le ministre, allez-vous répondre?

02.02 Rudy Demotte, ministre: Monsieur le président, je serai bref, ce sujet ayant déjà fait l'objet de longs débats en commission. Je voudrais souligner que nous allons aujourd'hui voter un texte qui est original à deux titres. Tout d'abord parce que ce texte revêt une forme singulière. En effet, les négociations avec le secteur auront force de loi grâce au texte que nous allons voter aujourd'hui, à l'instar des conventions collectives de travail.

Le deuxième élément est qu'il porte sur une matière extrêmement sensible, puisqu'il s'agit de la réglementation de la publicité pour les produits alcoolisés. Nous voulons encourager les personnes en charge des médias, de la publicité ainsi que les premiers concernés, à savoir les producteurs d'alcool, à donner une information qui tienne compte de certains principes éthiques. Sachant que les jeunes notamment sont de plus en plus enclins à consommer de l'alcool, il était utile aussi de prendre des mesures protectrices, ce qui s'inscrit dans la philosophie de ce texte.

Voilà, monsieur le président, en quoi nous pouvons nous réjouir que ce texte soit soumis aujourd'hui à cette assemblée.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte corrigé par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(2491/4)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie verbeterde tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2491/4)**

Le projet de loi compte 2 articles.
Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

03 **Projet de loi concernant GSM-R (2497/1-4)**
03 **Wetsontwerp betreffende GSM-R (2497/1-4)**

Discussion générale

02.02 Minister **Rudy Demotte**: Straks zullen wij stemmen over een tekst die om twee redenen origineel te noemen is. Ten eerste is er over deze tekst onderhandeld met de sector. Ten tweede reglementeren we met deze tekst een gevoelige materie, namelijk reclame voor alcoholhoudende producten. Onze bedoeling was de media, de reclamewereld en de alcoholproducenten ertoe aan te zetten ethisch verantwoorde informatie te verstrekken. Daarnaast was het nuttig maatregelen te treffen ter bescherming van de jongeren, want het alcoholgebruik onder de jeugd neemt toe.

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

03.01 Roel Deseyn, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, ondanks de glijdende aanvangsuren hebben we mekaar eindelijk gevonden. U zou wat ergernis en commentaar jegens uw persoon kunnen voorkomen, mocht u de plenaire vergadering openen op het laatst aangegeven uur en daarna de vergadering schorsen. Dat zou het Parlement beter honoreren.

Mijnheer de staatssecretaris, collega's, op 19 juni heeft de commissie voor de Infrastructuur het wetsontwerp betreffende GSM-R besproken. De inzet was de tot op heden vrij onvolmaakte methodes. De staatssecretaris heeft verwezen naar de radionetten van reizigers- en goederenstations. Ook de radioverbindingen zijn ondermaats zodat men niet altijd kan inspelen op crisissituaties. Herinner u het treinongeval in Pécrot.

In de algemene bespreking heb ik zelf de vraag gesteld of de GSM-R nog andere voordelen zou opleveren voor de reizigers dan de verbetering van de algemene veiligheidssituatie en de mogelijkheid tot snellere interventies. Ik denk aan een extra service zoals de opsporing van verdwenen goederen.

Mevrouw Lalieux stelde vragen over de rol die Infrabel zal spelen. In het wetsontwerp betreffende GSM-R spreekt men over Infrabel of diens lasthebber. Dit punt heeft voor gedachtewisseling gezorgd. Verschillende fracties, ook CD&V wilden absoluut duidelijkheid krijgen over wie die taak toebedeeld zal krijgen. Hierover later meer.

Wat de timing betreft, het netwerk moet volgens de staatssecretaris voor eind 2008 volledig operationeel zijn. Over de discussie wie de taak als operator op zich zal nemen, is het te verstaan dat de GSM-R-operator Infrabel is. Omdat die niet altijd over de noodzakelijke competenties beschikt, zal de holding die wel de vereiste expertise in huis heeft een lasthebber aanwijken.

Andere vragen handelden over de rol van het BIPT. De staatssecretaris heeft gepreciseerd dat het BIPT ook hier de functie van regulator moet opnemen en nu reeds de controle op de voorbereidingen van het GSM-R-netwerk uitvoert.

Rond de verdere artikelsgewijze bespreking kan ik enkel melden dat wij een aantal technische correcties hebben voorgesteld. Het ging om enkele zaken die een betere lectuur – definitiebepalingen enzovoort – van de wetgeving moesten garanderen. Deze amendementen werden aangenomen op aangeven van de staatssecretaris.

Iets wat misschien nog uw belangstelling kan wekken, collega's, is de vraag die ik stelde, namelijk of het de bedoeling was dat ook van op externe nummers naar de GSM-R nummers, naar het treinpersoneel kan worden gebeld in bepaalde gevallen. De staatssecretaris zei dat men als ontvanger steeds oproepen zal kunnen ontvangen. De oproepen zullen echter tot een bepaalde reeks nummers worden beperkt. Met andere woorden, treinbegeleiders of ander boordpersoneel zal niet zomaar via het GSM-R netwerk contact

03.01 Roel Deseyn, rapporteur: Il aurait en effet été préférable que le président ouvre la séance à l'heure qui nous avait été communiquée en dernier lieu et qu'il procède ensuite à une suspension de séance.

Le projet de loi concernant GSM-R a été examiné en commission de l'Infrastructure le 19 juin 2006. Jusqu'à présent, les méthodes n'étaient pas encore au point. Le secrétaire d'État a évoqué les radiocommunications des gares de voyageurs et de marchandises, qui laissent souvent à désirer. Il n'est pas toujours possible de réagir de manière appropriée face à des situations de crise, telles que l'accident de train à Pécrot.

Lors de la discussion générale, j'ai demandé si, outre l'amélioration de la sécurité, le GSM-R pouvait encore présenter d'autres avantages pour les voyageurs, par exemple dans le cadre de la recherche de biens disparus.

Mme Lalieux désirait poser des questions sur le rôle d'Infrabel, puisqu'il est question dans le projet de loi d'"Infrabel ou son mandataire". Plusieurs groupes politiques, parmi lesquels le CD&V, souhaitent absolument savoir qui se verra attribuer cette tâche. Le réseau doit être pleinement opérationnel en 2008. Infrabel sera l'opérateur du système GSM-R. Étant donné qu'Infrabel ne possède pas de toutes les compétences requises en la matière, le Holding, qui dispose lui de l'expertise voulue, désignera un mandataire. L'IBPT, qui est chargé d'assurer la fonction de régulateur, contrôle déjà les préparatifs actuels en la matière.

Lors de la discussion des articles,

kunnen opnemen met het thuisfront of andere collega's.

Ten slotte, de staatssecretaris zei dat aangezien veiligheid de hoofdbestaansreden is van het GSM-R netwerk dat hier een taak is weggelegd voor het BIPT, een taak die iets ruimer is dan zoals ze wordt verleend aan andere operatoren. Ikzelf heb toen een verwijzing gemaakt naar ASTRID dat ook met veiligheid te maken heeft. Dit laatste systeem heeft ook te maken met veiligheid maar het heeft een apart wettelijk kader en het kan niet altijd van dezelfde faciliteiten genieten.

Tot zover, mijnheer de voorzitter. Nog even meegeven dat het wetsontwerp eenparig werd aangenomen door de commissie voor de Infrastructuur.

nous avons proposé plusieurs corrections d'ordre technique. Ces amendements ont été adoptés.

J'ai également demandé s'il serait possible d'appeler un numéro du réseau GSM-R de l'extérieur. Le ministre a répondu qu'il serait toujours possible de recevoir des appels, limités toutefois à une série de numéros.

La sécurité constituant le motif principal du développement du réseau GSM-R, la tâche de l'IBPT sera plus large que pour les autres opérateurs. J'ai évoqué à cet égard ASTRID, pour lequel un cadre légal distinct a été mis en place.

Le projet a été adopté à l'unanimité en commission de l'Infrastructure.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2497/4)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2497/4)**

De heer Deseyn heeft sommige artikelen reeds becommentarieerd.

Le projet de loi compte 19 articles.
Het wetsontwerp telt 19 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 19 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 19 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

* * *

Collega's, u weet dat wij gepland hadden dat er op een zeker ogenblik interpellaties tot de eerste minister zouden plaatsvinden. Gisteren hadden wij gezegd dat dit ten laatste voor 16.00 uur zou gebeuren, maar ik verneem nu dat de eerste minister vroeger ter beschikking kan zijn.

03.02 Paul Tant (CD&V): (...)

De **voorzitter**: Ja, maar ik zoek nu de interpellanten, mijnheer Tant. Ik kan u zeggen dat het hier ook niet gemakkelijk is. Ik heb daar geen andere commentaar bij.

Je pose la question à Mme la vice-première ministre, mais j'ai évidemment besoin d'un interpellateur, d'abord.

Monsieur Malmendier, puis-je inscrire maintenant à l'ordre du jour le projet instaurant des tribunaux de l'application des peines?

Ik vraag het ook aan u, mijnheer Van Parys. Het is een technisch ontwerp. Vraagt het een lange discussie of mag ik het nu behandelen? (*Instemming*)

04 Projet de loi modifiant la loi du 17 mai 2006 instaurant des tribunaux de l'application des peines (2519/1-4)**04 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 17 mei 2006 houdende oprichting van strafuitvoeringsrechtbanken (2519/1-4)****Discussion générale
Algemene bespreking**

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

04.01 Jean-Pierre Malmendier, rapporteur: Monsieur le président, je m'en remets au rapport écrit vu la technicité du projet, d'autant plus qu'il n'a aucune implication politique. Il s'agit uniquement d'une technique juridique.

04.01 Jean-Pierre Malmendier, rapporteur: Gelet op het technisch karakter van het ontwerp verwijs ik naar mijn schriftelijk verslag.

Le **président**: C'est également ce qui m'avait été communiqué. Nous en avons d'ailleurs parlé à la Conférence des présidents.

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

**Discussion des articles
Bespreking van de artikelen**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2519/4)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2519/4)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "projet de loi modifiant la loi du 16 juillet 1970 déterminant le cadre du personnel des tribunaux de police, la loi du 15 mai 2006 modifiant la législation relative à la protection de la jeunesse et à la prise en charge des mineurs ayant commis un fait qualifié infraction et la loi du 17 mai 2006 instaurant des tribunaux de l'application des peines".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp tot wijziging van de wet van 16 juli 1970 tot vaststelling van de personeelsformatie van de politierechtbanken, van de wet van 15 mei 2006 tot wijziging van de wetgeving betreffende de jeugdbescherming en het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en van de wet van 17 mei 2006 houdende oprichting van strafuitvoeringsrechtbanken."

Le projet de loi compte 5 articles.

Het wetsontwerp telt 5 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

*Les articles 1 à 5 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 5 worden artikel per artikel aangenomen.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

* * *

Gisteren zei ik dat ik mijn best zou doen om te beginnen met de minst moeilijke onderwerpen, dus als het kan.

Je continue l'ordre du jour et j'ai des projets et propositions au sujet desquels des collègues veulent prendre la parole mais ils sont absents pour l'instant.

04.02 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, ne pourrait-on examiner le point 6: le projet de loi sur le dédommagement des membres de la Communauté juive de Belgique?

Le **président**: Je vais voir si des orateurs se sont inscrits. Je n'ai personne. En revanche, je me demande si le rapporteur Marinower ne tenait pas à faire son rapport. C'est difficile de discuter de ce projet sans lui en donner l'occasion.

Non, ceci n'est pas une façon de travailler! Madame la ministre, je suis désolé mais je vais maintenant suspendre la séance. Je vais faire venir le premier ministre pour les interpellations et vais essayer de trouver les interpellateurs.

Ik begrijp het. Ik ben het eens met u. Ik ben de eerste die niet tevreden is – en dat zeg ik luidop – en niet de enige!

04.03 Walter Muls (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, wat punt 3 betreft, kan ik kort verslag uitbrengen. Wacht u op collega Laeremans voor punt 3?

De **voorzitter**: Neen. Ik kan geen gekapt stro maken. Zo gaat het niet. We hebben gisteren gezegd dat er geen probleem is voor kleine technische ontwerpen als die klaar zijn en de Kamer akkoord gaat. We hebben dat gedaan.

04.04 Paul Tant (CD&V): Als het de Kamer past, niet als het de regering past, wel te verstaan.

De **voorzitter**: Neen, als de Kamer akkoord gaat.

Dan gaan we voort met de normale agenda, zoals we bezig waren. Rond 16 uur stop ik voor de interpellatie. Mijnheer Tant, ik kan natuurlijk ook niet op 2 minuten na zeggen wanneer ik rond zal zijn.

04.05 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): ...

De **voorzitter**: Ik ga zoals normaal voort en u gaat niet akkoord?

04.06 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Ik zeg alleen dat de heer Laeremans hier om 16 uur zal zijn voor de interpellatie.

De **voorzitter**: Ik zei dat ik gewoon doorga met de wetsontwerpen. U gaat dus akkoord?

04.07 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Om tegen 16 uur te beginnen met de interpellaties, ja.

De **voorzitter**: Ik ga dus voort. Ik volg de agenda.

04.08 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw Muylle vroeg het woord voor een beroep op het Reglement.

De **voorzitter**: Dat had ik niet gezien.

Beroep op het Reglement Rappel au Règlement

04.09 Nathalie Muylle (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb een vraag over het verslag van het Rekenhof in verband met de BTC voor het jaar 2004. Een tweetal weken geleden heb ik in de commissie voor de Buitenlandse Zaken daarover een interpellatie gehouden.

Het gaat om een verslag dat door de algemene vergadering van het Rekenhof is ingediend op 21 september 2005. Wij hebben de brief van het Rekenhof ontvangen; diezelfde dag is die aan uw diensten bezorgd. Het verslag is pas bij de leden van de commissie voor de Buitenlandse Zaken verspreid in mei 2006. Dat is meer dan 7 maanden na het sturen door het Rekenhof van dat verslag naar de Kamer.

U begrijpt, mijnheer de voorzitter, dat zo parlementaire controle onmogelijk is. Het argument van de minister luidt dan ook terecht dat wij al een jaar verder zijn en dat heel wat van onze argumenten er niet zijn.

Ik wil toch van u weten, voorzitter, wat de reden is waarom dat verslag zeven maanden bij uw diensten blijft liggen vooraleer naar de commissie te komen.

De **voorzitter**: De diensten hebben het gehoord. Als ik u kan antwoorden in de loop van deze vergadering, doe ik dat, gaat u daarmee akkoord?

Nu vraag ik u om een uitzondering, als ik mag. Ik heb geen sprekers die ingeschreven zijn voor het wetsontwerp waarvoor de heer Marinower rapporteur is.

04.10 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw Muylle had u ook nog een vraag willen stellen.

De **voorzitter**: Ik heb gezegd dat ik zou antwoorden als ik de informatie heb. Ik heb die niet op dit ogenblik.

04.11 Paul Tant (CD&V): Tenzij de informatie van u moet komen, en bestemd is voor de diensten, voorzitter? Dat kan natuurlijk ook.

De **voorzitter**: Nee, nee. Ik ga ze vragen aan de diensten. Onmiddellijk. Als ik ze krijg zal ik ze onmiddellijk meedelen in de loop van het debat. Is dat goed?

04.12 Paul Tant (CD&V): Ik neem aan dat mevrouw Muylle dan de kans krijgt haar vraag te stellen, voorzitter?

04.02 Nathalie Muylle (CD&V): Les services du président de la Chambre ont reçu le rapport de la Cour des comptes sur la Coopération technique belge (CTB) pour 2004 dès le 21 septembre 2005. Mais les membres de la commission des Relations extérieures ne l'ont reçu, quant à eux, que sept mois plus tard, en mai 2006. Il est impossible, dans ces conditions, d'exercer correctement le contrôle parlementaire.

Pourquoi le rapport est-il resté en souffrance pendant sept mois dans les services du président?

Le **président**: Je vais faire vérifier la chose sur-le-champ. Dès que j'en saurai plus, j'en informerai Mme Muylle.

De **voorzitter**: Ik vermoed van wel.

04.13 Paul Tant (CD&V): Ik weet het niet.

De **voorzitter**: Mevrouw Muylle vraagt mij: waarom heeft het zeven maanden geduurd eer dat verslag, na hier binnengekomen te zijn, naar de leden ging? Dat ga ik onderzoeken.

04.14 Paul Tant (CD&V): In het verlengde daarvan, is er nog een precieze vraag, voorzitter.

De **voorzitter**: Verontschuldig mij. Mevrouw Muylle, u hebt nog iets anders?

04.15 Nathalie Muylle (CD&V): Mijnheer de voorzitter, 2005 is een zeer cruciaal jaar wat de BTC betreft. Mag ik dan ook vragen, zeker wetend dat dit wel eens gedurende het reces zou kunnen uitkomen, dat het nieuwe rapport van het Rekenhof, dat opnieuw in september wordt verwacht, onmiddellijk naar de leden van de commissie voor de Buitenlandse Zaken wordt doorgestuurd zodat wij bij het begin van het nieuwe parlementaire jaar onmiddellijk de bespreking daarover in de commissie kunnen doen? 2005 is een scharnierjaar. Ik hoop toch mijn parlementaire controle correct te kunnen uitoefenen inzake dat dossier.

04.15 Nathalie Muylle (CD&V): L'année 2005 a été cruciale pour la CTB. Je demande instamment au président de faire en sorte que, cette année, la commission des Relations extérieures reçoive le rapport de la Cour des comptes au début de l'année parlementaire, de sorte qu'elle puisse en discuter immédiatement.

De **voorzitter**: Ik zie geen reden waarom, als hier een rapport toekomt, het niet zou doorgestuurd worden. Dat is mijn eerste reactie. Ik ben een beetje verwonderd, maar ik begrijp uw vraag. Zij zal wel juist zijn. U wil weten wat er gebeurd is. Komt er een verslag daarover binnen, dan zal dat aan de leden verstuurd worden zodra het bij mij toegekomen is.

Le **président**: Je ne vois pas pourquoi il n'en serait pas ainsi.

04.16 Paul Tant (CD&V): Het zou al een stap vooruit zijn als wij deze keer geen zeven maanden moeten wachten.

De **voorzitter**: Ik weet niet waarom het zeven maanden geduurd heeft. Ik zal u straks verantwoording afleggen.

04.17 Paul Tant (CD&V): Het verwondert mij dat u dat niet weet. Maar goed...

De **voorzitter**: Mocht ik alles weten, ik zou hier misschien niet zijn.

05 **Projet de loi modifiant la loi du 20 décembre 2001 relative au dédommagement des membres de la Communauté juive de Belgique pour les biens dont ils ont été spoliés ou qu'ils ont délaissés pendant la guerre 1940-1945 (2520/1-4)**

05 **Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 20 december 2001 betreffende de schadeloosstelling van de leden van de Joodse Gemeenschap van België voor hun goederen die werden geplunderd of achtergelaten tijdens de oorlog 1940-1945 (2520/1-4)**

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

05.01 Claude Marinower, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, er is unanimité over het wetsontwerp. Ik kan dus verwijzen naar mijn schriftelijk verslag.

05.01 Claude Marinower, rapporteur: Il y a eu unanimité au sein de la commission à propos de ce projet. Je me réfère au rapport

écrit.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole?
Vraagt nog iemand het woord?

05.02 **Laurette Onkelinx**, ministre: Monsieur le président, je n'ai rien à ajouter à cet excellent rapport.

05.02 Minister **Laurette Onkelinx**: Ik kan niet anders dan mij bij dat uitstekend verslag aansluiten.

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(2520/4)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2520/4)**

Le projet de loi compte 3 articles.
Het wetsontwerp telt 3 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

06 **Projet de loi insérant un article 410bis dans le titre VIII, du livre II, du Code pénal (1843/1-8)**

- Proposition de loi complétant l'article 410 du Code pénal (80/1-2)
- Proposition de loi instaurant une circonstance aggravante pour les auteurs d'infractions commises envers des membres du personnel de conduite et d'accompagnement des sociétés de transports en commun et envers des chauffeurs de taxis (269/1-2)
- Proposition de loi instaurant dans le Code pénal une circonstance aggravante si les infractions ont été commises envers des conducteurs, des accompagnateurs ou des voyageurs des transports en commun ou envers des chauffeurs de taxis (1258/1-2)
- Proposition de loi modifiant le Code pénal en ce qui concerne les infractions commises envers les professionnels de la santé (1586/1-2)
- Proposition de loi insérant un article 405quinquies dans le Code pénal, en vue d'instaurer une circonstance aggravante pour les auteurs d'infractions commises envers les agents dépositaires de l'autorité publique ou de la force publique (2096/1-2)
- Proposition de loi modifiant le Code pénal en vue de réprimer plus sévèrement la violence commise envers des fonctionnaires de police (2105/1-2)

06 **Wetsontwerp tot invoeging van een artikel 410bis in titel VIII, van boek II, van het Strafwetboek (1843/1-8)**

- Wetsvoorstel tot aanvulling van artikel 410 van het Strafwetboek (80/1-2)
- Wetsvoorstel tot invoering van een verzwarende omstandigheid voor daders van misdrijven tegen bestuurders en begeleiders van het gemeenschappelijk vervoer en tegen taxichauffeurs (269/1-2)
- Wetsvoorstel tot invoering in het Strafwetboek van een verzwarende omstandigheid bij misdrijven tegen bestuurders, begeleiders en medereizigers van het gemeenschappelijk vervoer en bij misdrijven tegen taxichauffeurs (1258/1-2)
- Wetsvoorstel tot wijziging van het Strafwetboek met betrekking tot misdrijven tegen gezondheidswerkers (1586/1-2)

- Wetsvoorstel tot invoeging van een artikel 405quinquies in het Strafwetboek, teneinde een verzwarende omstandigheid in te stellen voor de daders van misdrijven, gepleegd tegen dragers van het openbaar gezag of van de openbare macht (2096/1-2)
- Wetsvoorstel tot wijziging van het Strafwetboek met het oog op het strenger bestraffen van geweld tegen politieambtenaren (2105/1-2)

Propositions déposées par:

Voorstellen ingediend door:

- 80: Olivier Maingain, *Martine Payfa*, Daniel Bacquellaine
- 269: Servais Verherstraeten, *Yves Leterme*, Luc Goutry
- 1258: Miguel Chevalier, Guido De Padt, Hilde Vautmans
- 1586: Guido De Padt, Yolande Avontroodt
- 2096: François-Xavier de Donnea, Alain Courtois
- 2105: Claude Marinower, Guido De Padt, Miguel Chevalier

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

06.01 Walter Muls, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, collega's, hoewel het wetsontwerp maar een beperkt aantal artikelen telt, heeft uw commissie toch vier vergaderingen besteed aan onderhavig wetsontwerp.

In haar uiteenzetting heeft mevrouw de minister meegegeven dat zij herhaaldelijk aangesproken werd door personen die een openbare functie uitoefenen. Het gaat in de eerste plaats om werknemers bij het openbaar vervoer, maar ook om andere beroepscategorieën, bijvoorbeeld verpleegkundigen in ziekenhuizen, die bij nacht en ontij last hebben met mensen die hen verbaal en fysiek aanvallen. De regering heeft dan ook beslist om krachtig op te treden tegen dergelijke vormen van agressie. Daarom wordt in het Strafwetboek een nieuwe verzwarende omstandigheid ingevoerd met het oog op een betere afschrikking. De minimumstraf in gevallen van ontoelaatbare agressie wordt verdubbeld.

Collega Van Parys heeft gezegd dat hij het ontwerp steunt, maar hij heeft verwezen naar een ruimer wetsvoorstel waarbij ook de situatie van politieambtenaren werd bekeken. Collega Wathelet was het eveneens eens met de doelstellingen van het ontwerp, maar hij begreep evenmin waarom de doelgroep van het wetsontwerp beperkt wordt gehouden. Collega Laeremans vond dat de minister niet consequent is. Hij was van oordeel dat het wetsontwerp niet meer dan een symbolische daad is, een beperkt toepassingsgebied heeft en in de praktijk weinig zal voorstellen.

De verslaggever meende dat het ontwerp van belang is, omdat de overheid niet kan dulden dat aan sommige functies geraakt wordt. Collega Massin vond het evident dat het wetsontwerp een ruime steun kreeg. Dat het wetsontwerp beperkt is tot personen die zich, vanuit hun functie, ten dienste van de maatschappij moeten stellen, leek hem ook evident. Collega Casaer heeft eveneens beaamd dat de bijzondere bepalingen nodig zijn om de noodzakelijke bescherming te bieden aan personen die functies uitoefenen waarin zij verplicht met het publiek in contact komen.

06.01 Walter Muls, rapporteur: Bien qu'il ne comporte que peu d'articles, ce projet de loi a été longuement discuté en commission. Les personnes qui exercent des fonctions publiques ou des fonctions soignantes sont fréquemment confrontées à l'agression physique et verbale. Le gouvernement veut résolument réprimer cette violence par l'insertion dans le Code pénal d'une nouvelle circonstance aggravante et par le doublement de la peine minimale encourue.

M. Van Parys a soutenu le projet de loi tout en se référant à une proposition de loi qui se préoccupe aussi à la situation des fonctionnaires de police. M. Wathelet s'est également rallié aux objectifs du projet mais a jugé le groupe-cible trop restreint. Aux yeux de M. Laeremans, le projet n'a qu'une valeur symbolique et ne changera pas grand-chose dans la pratique. J'estime moi-même que l'autorité publique ne peut tolérer que l'on s'en prenne à certaines fonctions. Pour M. Massin, le projet de loi mérite un soutien massif et la limitation du groupe-cible est une bonne chose. De même, M. Casaer était d'avis que de nouvelles dispositions sont nécessaires pour protéger les

Collega Marghem stelde vast dat onze maatschappij een heel stuk agressiever geworden is dan pakweg 50 jaar geleden. Vandaar dat de maatregelen die in het wetsontwerp voorgesteld worden, noodzakelijk zijn.

Ten slotte heeft collega Borginon aangehaald dat hij vindt dat er geen discrepantie kan zijn tussen artikel 280 en het voorgestelde artikel 410bis van het Strafwetboek.

Uiteindelijk heeft de commissie eenparig ingestemd met artikel 410bis en wordt vanaf nu de straf verdubbeld bij misdaden of wanbedrijven gepleegd tegen een chauffeur, een begeleider, een controleur of een loketbediende van een uitbater van een netwerk van openbaar vervoer, een postbode, een brandweerman, een lid van de civiele bescherming, een ambulancier, een arts, een apotheker, een kinesitherapeut, een verpleegkundige, een lid van het personeel aangesteld voor het onthaal in de spoeddiensten van de verzorgingsinstellingen, een maatschappelijk werker of een psycholoog van een openbare dienst. Hetzelfde geldt voor leerlingen, studenten of familieleden ervan die agressie plegen op werknemers van een onderwijsinstelling. Zij mogen zich eveneens verwachten aan een verdubbeling van de straf.

Dit werd eenparig door de commissie goedgekeurd.

De **voorzitter**: De heer Verherstraeten was aanwezig. Hij heeft met mij gesproken. Mijnheer Tant, ik zal eerst iemand anders het woord verlenen. De volgende sprekers zijn ingeschreven: de heren Claes, Schoofs, Marinower en Maingain.

06.02 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik zal kort zijn. Dit wetsontwerp is een stap in de goede richting. Het Vlaams Belang heeft al jaren standpunten in deze zin ingenomen en voorstellen in deze zin gedaan. Wij kunnen ons dan ook enigszins erover verheugen dat deze wetswijziging er komt.

Wij kunnen slechts hopen dat paars de lijnen die wij in het verleden hebben uitgezet op dit vlak van het strafrecht, ook nog zal volgen op andere domeinen van het strafrecht, maar we zien dat er toch vaak spijtige zaken moeten gebeuren op het terrein vooraleer de regering wakker wordt. In dit geval, zo herinner ik mij, was het de zaak Hammani waarbij een politieagent dodelijk werd verwond en de dader er veel te goed vanaf kwam. Voor ons maakt deze ene zwaluw zeker de lente niet, maar paars krijgt op dit punt dan toch enig krediet van ons. Wij hopen alleen maar dat de lijn wordt doorgetrokken, want dat zal zeker nodig zijn.

Le **président**: C'est au tour de M. Maingain d'intervenir mais il n'est pas présent pour l'instant.

06.03 Daniel Bacquellaine (MR): Monsieur le président, on me dit qu'il arrive.

Le **président**: Le gouvernement est présent, mais j'ai aussi besoin de collègues parlementaires!

Ik kan dat begrijpen. De heren Claes, Verherstraeten, Maingain en Marinower zijn ingeschreven.

Mijnheer Marinower, u hebt het woord, wel met uw vest aan!

06.04 Claude Marinower (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de

personnes qui exercent des fonctions dans le cadre desquelles elles sont nécessairement en contact avec le public. Mme Marghem a observé que les mesures s'imposent à la lumière de l'agressivité croissante de la société. M. Borginon enfin a souligné qu'il ne peut y avoir de différence entre l'article 280 et l'article 410bis du Code pénal.

La commission unanime a adopté l'article 410bis qui double la peine minimum applicable aux auteurs de violences contre les personnes qui exercent une fonction publique.

06.02 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Le Vlaams Belang dépose des propositions similaires depuis des années et nous nous réjouissons donc de cette modification légale qui constitue un pas dans la bonne direction. Il faut espérer que les mêmes raisonnements seront appliqués dans d'autres domaines du droit pénal. Cela dit, nous déplorons qu'il faille toujours qu'un événement grave se produise sur le terrain pour que des mesures soient prises.

06.04 Claude Marinower (VLD):

eerste minister, mevrouw de vice-eerste minister en minister van Justitie, met de goedkeuring van deze tekst wil de wetgever een belangrijk signaal geven aan onze samenleving.

Met de regelmaat van de klok lezen wij in de media berichten over agressie tegen gezondheidswerkers, artsen, huisartsen, verplegend personeel en dergelijke. Ook andere beroepscategorieën ontsnappen niet aan het toenemend geweld. Laten wij maar denken aan chauffeurs en/of begeleiders van bussen, metro's en dergelijke.

De stijging van allerlei vormen van agressie is een fenomeen dat we overal zien opduiken en is spijtig genoeg een algemeen maatschappelijk probleem geworden. Dikwijls worden de verwachtingen van de mensen steeds groter. Bovendien blijkt de frustratiedrempel van de mensen veel lager te liggen dan vroeger.

Onderzoek toont aan dat in de gezondheidswereld het vooral de afdelingen spoed, intensieve zorgen en psychiatrie zijn die te maken krijgen met toenemend geweld, wat niet wil zeggen dat de andere afdelingen gespaard blijven van agressie. Volgens sommigen is dat te wijten aan verschillende factoren, zoals onder meer alcohol- en druggebruik, lange wachttijden, het ongeduld van de patiënten, maar ook de ligging van het ziekenhuis: naargelang de plaats waar het ziekenhuis ligt, zou het aantal incidenten stijgen of dalen. Het gaat zelfs zo ver dat verscheidene ziekenhuizen daarbij een beroep moeten doen op een agressiecoördinator om het personeel zo goed mogelijk te trainen om te kunnen omgaan met dat fenomeen.

Het maandblad *Intra Muros*, een ziekenhuisuitgave van het Journal du médecin, de Franstalige tegenhanger van de *Artsenkrant*, heeft eind 1998 resultaten van een enquête gepubliceerd waaruit bleek dat meer dan 80% van de artsen van mening was dat het onveiligheidsgevoel in de ziekenhuizen de voorbije tien jaar toegenomen is. Bovendien bleek dat 47% van die artsen tijdens een consult reeds te maken hadden gekregen met fysiek geweld, en dat 8% van de ziekenartsen in dat voorbije jaar slachtoffer waren geworden van fysieke agressie. In vergelijking met de apothekers kan verwezen worden naar het resultaat van een enquête die in september 2003 door de Algemene Pharmaceutische Bond - APB - is uitgevoerd. Ook daar spreken de cijfers voor zich. De helft van de apothekers in België is in de drie jaar voorafgaand aan die studie geconfronteerd met: ten minste één diefstal met braak, 29%; een daad van vandalisme, 16%; fysieke agressie, 20%; een gewapende en/of gewelddadige overval, 19%.

Het grote aantal agressies geeft de apothekers een onveiligheidsgevoel en zorgt zelfs voor een psychose wanneer zij weekend- of nachtdienst hebben.

Wat de openbare vervoermaatschappijen betreft, blijkt ook uit de cijfers dat gewelddaden en agressie de laatste jaren fel zijn toegenomen. Ze vormen daadwerkelijk een probleem, niet enkel voor de organisatie zelf maar in de eerste plaats voor de betrokkenen. Uit cijfers van 1999 bleek dat bijna de helft van de werkongevallen bij treinbegeleiders immers het gevolg was van gewelddadige confrontaties met reizigers. Bij De Lijn was een gelijkaardige evolutie vast te stellen.

Het beroep van gezondheidswerkers en bepaalde andere categorieën

Ce projet de loi constitue un signal fort à la société. Les récits d'agressions contre des professionnels de la santé et des agents des transports en commun sont légion. Le citoyen nourrit manifestement des attentes de plus en plus élevées, cependant que son seuil de frustration baisse.

Dans le secteur des soins de santé, les urgences, les soins intensifs et la psychiatrie sont confrontés à une violence croissante. Plusieurs hôpitaux doivent déjà faire appel à un coordinateur spécialisé dans l'agression pour encadrer leur personnel. Des enquêtes révèlent une forte augmentation du sentiment d'insécurité parmi les médecins et les pharmaciens, particulièrement la nuit et le week-end.

Les mêmes constatations peuvent être faites en ce qui concerne les conducteurs et accompagnateurs des véhicules de transport en commun: les actes de violence sont de plus en plus nombreux et entraînent stress et démotivation des travailleurs. L'employeur subit également les effets négatifs d'une telle situation. Il est donc clair que plusieurs métiers 'publics' sont aujourd'hui devenus des professions à risques.

On a dès lors commencé à se demander à juste titre si les dispositions actuelles du droit pénal relatives à de telles manifestations d'agressivité étaient suffisantes. Il conviendrait d'imposer des sanctions plus sévères ayant un caractère dissuasif. Le VLD avait déjà déposé des propositions en ce sens et celles-ci ont été incorporées au présent projet déposé par le gouvernement.

Une troisième proposition du VLD avait trait à la violence envers des fonctionnaires de police. De par la nature de leur profession, ceux-ci se retrouvent fréquemment

is eigenlijk geëvolueerd tot een risicoberoep. Zij vervullen nochtans een belangrijke taak in onze maatschappij. Er schuilt hierin een zeker paradigma. Ze zijn in de weer om andere mensen te helpen maar tegelijk zijn ze het mikpunt van agressie. Precies daarom is het des te meer onbegrijpelijk dat mensen zich tegen hen keren.

De effecten van dergelijke agressie mogen niet ontkend worden. Enerzijds werken die gevolgen in op het individu zelf, met demotivatie, minder voldoening, stress, schade aan de fysieke of psychische gezondheid en posttraumatische symptomen. Ook heeft die agressie invloed op de organisatie waar het slachtoffer eventueel tewerkgesteld is, waarbij aangehaald kan worden dat slachtoffers van dergelijke feiten niet steeds meer in staat zijn hun prestaties op optimale wijze te leveren. Concrete gevallen zijn lange afwezigheden, lagere productiviteit en investeringen die moeten gedaan worden voor de organisatie.

Het strafrecht voorziet momenteel reeds in bepalingen omtrent slagen en verwondingen en in een aantal bijkomende verzwarende omstandigheden. De centrale vraag die we ons echter vandaag kunnen en moeten stellen, is of deze bepalingen in deze wel volstaan. Daarbij is de vraag stellen ze meteen ook beantwoorden. Net daarom heeft de VLD reeds in het verleden een duidelijk signaal willen geven en gegeven. De partij heeft een antwoord proberen te bieden op de problemen rond de agressie waarmee een bepaalde beroepsbevolking de laatste jaren meer en meer te maken krijgt. De strafwetgever was tot vandaag op dit vlak tekortgeschoten, meenden wij. Zwaardere straffen dienen in de eerste plaats een ontradend karakter te hebben. Iedereen is verwittigd dat dergelijke feiten streng bestraft zullen worden en dat indien deze preventie niet werkt, daadwerkelijk een strengere strafrechtelijke aanpak zal fungeren als stok achter de deur. Hierbij is de medewerking van politie en gerecht vereist. Zij moeten de nodige aandacht schenken aan de aanpak van deze problematiek.

De VLD heeft in deze op geen enkel moment zijn verantwoordelijkheid ontlopen en heeft verschillende voorstellen ingediend. Het eerste voorstel van de VLD, nr. 1258, is grotendeels overgenomen. Het tweede voorstel van de VLD, nr. 1586, werd zelfs volledig overgenomen in het ontwerp van de regering.

Het derde VLD-voorstel ging over geweld tegen politieambtenaren, die dikwijls het slachtoffer van geweld zijn, zelfs nog frequenter dan andere beroepscategorieën aangezien zij zich door de aard van hun beroepsuitoefening in vele gevallen in gevaarsituaties moeten begeven waarbij onder bepaalde voorwaarden geweld kan en dient aangewend te worden.

De meest voorkomende van die gevaarsituaties zijn verzet van burgers tegen hun aanhouding, het gevaarlijk gedrag van gestoorde of gedrogeerde personen, agressie vanwege een aanmaning of een boete en omstanders die om een of andere reden het optreden van de politie onmogelijk proberen te maken. Het is dan ook niet meer dan normaal dat ook zij zouden kunnen genieten van een betere strafrechtelijke bescherming. In de oorspronkelijke versie was echter niets voorzien om agressie tegen politiemensen te bestraffen.

Niettemin moeten zij zich, ondanks alle risico's aan het vak dat zij

confrontés à des individus agressifs. Ils méritent dès lors une meilleure protection pénale. C'est pourquoi, en commission de la Justice, le projet de loi a été complété par un important volet sur la police.

Cette adaptation du droit pénal ne constitue pas un point final. Il faudra s'attacher aussi à prévenir les actes d'agression. Je pense en l'occurrence à la surveillance au moyen de caméras, aux cabines de conduite fermées et à la formation. Il incombe au Parlement de suivre ces phénomènes avec attention et de prendre des initiatives si nécessaire.

M. Chevalier a déposé le 29 juin 2004 une proposition de loi tendant à alourdir les peines pour les infractions commises contre des usagers et des chauffeurs de taxi. Il faut améliorer l'enregistrement de ces faits pour pouvoir se faire une idée précise du problème.

Notre groupe appuiera ce projet de loi.

uitoefenen, beschermd weten. Daarom is in de kamercommissie voor Justitie een uitgebreid deel aan het oorspronkelijke ontwerp toegevoegd, net omwille van het bieden van een zekere bescherming aan politiemensen.

Mijnheer de eerste minister, mevrouw de minister van Justitie, collega's, de tekst waarover wij zo meteen gaan stemmen mag geen eindpunt zijn. Andere maatregelen zijn evenzeer welkom. Repressie is slechts een deel van het antwoord. Ook preventie dient de nodige aandacht te krijgen. In concreto kan gedacht worden aan camerabewaking, gesloten bestuurderscabines en vorming voor de slachtoffers om beter om te gaan met agressie.

Het wetsontwerp dat nu voorligt zien wij dan ook als een eerste maar belangrijke stap in de goede richting. Wij moeten echter waakzaam blijven voor fenomenen die onze samenleving onveilig maken, ook voor nieuwe fenomenen. Als Parlement is het aan ons om verantwoordelijkheid te nemen en is het onze plicht om waakzaam te blijven en verdere initiatieven waar nodig te nemen.

Op 29 juni 2004 heeft de VLD bij monde van onder meer collega Chevalier een wetsvoorstel ingediend dat ook voorzag in een strafverzwaring van misdrijven tegen medereizigers van openbaar vervoer en taxichauffeurs. In concreto gaat het om een van de maatregelen die in de toekomst zeker overwogen dienen te worden. Het zou daarom ook niet slecht zijn dat er een optimaler systeem zou gevonden worden om ervoor te zorgen dat de registratie van dergelijke feiten beter en realistischer zou gebeuren. Het zou een duidelijker beeld van de problematiek kunnen geven, wat voor het beleid alleszins onmisbaar is.

De VLD, onze fractie, staat dus positief tegenover de voorgestelde wijzigingen. Het ontwerp geniet dan ook de volle steun van onze fractie. Wij zullen het ontwerp dan ook goedkeuren.

De **voorzitter**: Dit wetsontwerp wordt op het normale, voorziene uur behandeld. Het stond als derde punt op de agenda. Ik heb laten zoeken naar de heer Maingain.

Van de heer Verherstraeten weet ik dat hij in het huis is, want hij is mij daarstraks komen groeten. Ik dank hem daarvoor. Ik zie hem echter niet. De heer Dirk Claes is er ook niet.

Ik kan niemand laten spreken die hier niet aanwezig is.

06.05 **Laurette Onkelinx**, ministre: Monsieur le président, je voudrais remercier le rapporteur ainsi que les intervenants qui ont mis en évidence l'extrême importance du projet de loi visant à soutenir tous les travailleurs qui ont une mission d'intérêt collectif et que le contact avec le public expose à des risques évidents.

De nombreuses plaintes ont été déposées dernièrement. Ces plaintes émanent de conducteurs de trams, de bus, mais aussi de médecins qui effectuent des services de garde, et d'enseignants.

Il était donc important qu'un projet tel que celui qui nous occupe aujourd'hui puisse être voté par notre Parlement.

06.05 Minister **Laurette Onkelinx**: Ik dank de rapporteur en de sprekers die erop gewezen hebben hoe belangrijk dit ontwerp is.

Er werden de jongste tijd zeer veel klachten ingediend, door trambestuurders en buschauffeurs, maar ook door artsen met wachtdienst en leerkrachten.

Het is belangrijk dat dit ontwerp nu in stemming gebracht kan worden.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
 Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
 De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
 (Rgt 85, 4) **(1843/8)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1843/8)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "projet de loi modifiant le Code pénal en vue de réprimer plus sévèrement la violence contre certaines catégories de personnes"

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp tot wijziging van het Strafwetboek met het oog op het strenger bestraffen van geweld tegen bepaalde categorieën van personen"

Le projet de loi compte 6 articles.
 Het wetsontwerp telt 6 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
 Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 6 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 6 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
 De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

* * *

Mijnheer de eerste minister, ik groet u. Gisteren hebben wij de agenda vastgelegd. Omstreeks 16.00 uur zouden de interpellaties plaatsvinden.

06.06 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Ik werd verzocht zo snel mogelijk te komen.

06.06 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: On m'a demandé de venir le plus vite possible.

De **voorzitter**: Ja, maar...

06.07 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Waarschijnlijk zijn ze iets anders aan het doen.

De **voorzitter**: De dagorde wordt als volgt vastgelegd. Gewoonlijk wordt deze in de Conferentie van voorzitters vastgelegd. Komt er een wijziging dan gebeurt dit gewoonlijk hier op het einde van een vergadering. Op dat moment wordt dan voorgesteld het een of ander aan te passen. Ik heb gisteren gezegd, met het akkoord van zij die het hadden gevraagd en die aanwezig waren, dat de interpellaties omstreeks 16.00 uur zouden plaatsvinden. Het komt uiteraard niet op twee minuten aan. Alle minder tijdeisende wetsontwerpen zou ik voordien laten behandelen. Ik ben daarmee bezig. Ik heb de heren Laeremans en Verherstraeten laten zoeken.

Le **président**: J'ai indiqué hier que les interpellations au premier ministre auraient lieu vers 16 heures. J'ai fait appeler MM. Verherstraeten et Laeremans.

Er zijn nog twee of meerdere kleine wetsontwerpen met weinig ingeschreven sprekers, en ik ga de behandeling ervan voortzetten.

06.08 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, voor alle duidelijkheid. Wij waren vragende partij om deze interpellaties zo vroeg mogelijk in de namiddag te laten doorgaan. U hebt gezegd dat de eerste minister pas om 16.00 uur hier aanwezig kon zijn.

06.08 Paul Tant (CD&V): Nous avons insisté pour que les interpellations puissent avoir lieu le plus tôt possible.

De **voorzitter**: Omstreeks 16.00 uur.

06.09 Paul Tant (CD&V): Wij hebben ons daarbij neergelegd. Ik vind het ergerlijk dat de eerste minister nu meent te moeten zeggen dat degenen die zich aan een afspraak wensen te houden ondertussen bezig zijn met andere dingen. Hij bedoelt onder meer naar bepaalde televisie-uitzendingen kijken. Het kan zijn dat dit voor hem een prioriteit is, maar voor onze collega's geldt dat niet als er afspraken werden gemaakt in het Parlement.

06.09 Paul Tant (CD&V): Or, le président a indiqué hier que le premier ministre ne pourrait être présent que vers 16 heures et nous nous sommes donc inclinés. Que le premier ministre ne vienne donc pas nous reprocher de nous en tenir à ce qui avait été convenu.

De eerste minister staat daar natuurlijk boven, voorzitter.

06.10 Eerste minister Guy Verhofstadt: Mijnheer de voorzitter, gelieve mij te excuseren omdat ik te vroeg ben.

06.10 Guy Verhofstadt, premier ministre: Veuillez m'excuser d'être là avant l'heure.

07 Proposition de loi modifiant les dispositions légales relatives à l'absence et à la déclaration judiciaire de décès (614/1-10)

07 Wetsvoorstel tot wijziging van de wetbepalingen betreffende de afwezigheid en de gerechtelijke verklaring van overlijden (614/1-10)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Alfons Borginon, Claude Marinower, Martine Taelman

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Mme Marghem, rapporteur, renvoie à son rapport écrit.

M. Borginon demande la parole. Il faut contenter tout le monde et sa belle-mère!

07.01 Alfons Borginon (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, mevrouw de vice-eerste minister, collega's, wees gerust: ik zal niet lang spreken. Toch denk ik dat het nuttig is heel even iets over dit wetsvoorstel te zeggen. Het gebeurt niet alle dagen dat in dit halfroond een stuk van het Burgerlijk Wetboek dat nog dateert uit 1804, wordt aangepast. Het lijkt mij nuttig twee dingen te doen. Enerzijds wens ik degenen te bedanken die hiertoe hebben bijgedragen en anderzijds duiding te geven over wat er nu verandert.

In het wetboek van 1804 had men een systeem opgenomen om de rechten van vermiste personen te organiseren. Men bedoelde op dat ogenblik vooral militairen die ingevolge allerlei Napoleontische oorlogen werden uitgestuurd en verdwenen, niet noodzakelijk omdat zij overleden waren, maar omdat zij de moeilijke oorlogsomstandigheden wilden ontvluchten. Daarom heeft de wetgever destijds een regeling aangenomen die probeerde om in de rurale samenleving die toen gold, de belangen van de afwezige maximaal te beschermen. Mocht hij ooit nog terugkomen, ook al was

07.01 Alfons Borginon (VLD): Il n'est pas si fréquent que nous adaptations des dispositions du Code civil datant encore de 1804. À l'époque, nombreux étaient les militaires qui ne revenaient pas des champs de bataille napoléoniens et la raison n'était pas toujours qu'ils mouraient au champ d'honneur. Nombreux étaient également ceux qui voulaient échapper à l'ignominie de la guerre. Les auteurs du Code civil se sont efforcés d'élaborer une réglementation dont la finalité, dans la société rurale qui était encore prédominante à l'époque, serait de préserver au maximum

dat twintig of dertig jaar later, dan kon die persoon toch zijn intrek nemen op het boerenhof waarop hij recht had.

Die wetgeving is ondertussen enorm verouderd, omdat de situaties van vermisten tegenwoordig uiteraard helemaal anders zijn. Enerzijds zijn er mensen die spontaan verdwijnen omdat zij een nieuw leven willen opbouwen. Anderzijds zijn er ook situaties waarbij mensen in zeer precarie, moeilijke omstandigheden verdwijnen en van wie de nabestaanden absoluut niet weten of de betrokkene al dan niet nog in leven is, maar wel botsen op een zeer moeilijke juridische regeling waardoor zij dertig tot vijfendertig jaar lang met de juridische gevolgen van de verdwijning worden geconfronteerd.

Vandaag bespreken wij de tekst van een wetsvoorstel dat ooit nog werd opgesteld mee in het licht van de werkzaamheden van de Federatie van notarissen. Het werd verscheidene malen ingediend in dit Parlement, ooit nog door minstens drie of vier fracties de voorbije twintig jaar. De laatste keer heb ik het voorstel ingediend met collega's Marinower en Taelman. De commissie voor de Justitie heeft dan bij het begin van deze legislatuur gezegd dat het nu toch wel eindelijk tijd werd om dit definitief te regelen. Dan is de tsunami er gekomen en op een bepaald ogenblik was er sprake van een wetsontwerp om die aangelegenheid te regelen. Men heeft echter snel ingezien dat, vermits er geen concrete gevallen waren, het geen zin had om, zoals destijds bij de mijnramp in Marcinelle, nog maar eens een aparte wet te maken. In plaats daarvan heeft de regering ervoor gekozen de parlementaire weg te steunen.

Wat verandert er nu? In essentie twee dingen. Aan de ene kant zal men voor situaties waarin men zeker is dat de betrokkene is overleden zonder dat zijn lichaam is teruggevonden, via een in de wet geregelde procedure naar de rechtbank kunnen stappen om een gerechtelijke verklaring van overlijden tot stand te brengen die onmiddellijk alle juridische gevolgen van een overlijden heeft.

Anderzijds wordt in de situaties, waarin men onzeker is over het feit of de betrokkene nog in leven is, in een regeling voorzien waarbij men eerst een voorlopige beheerder van de goederen kan aanstellen. Vijf jaar later kan men tot een definitieve verklaring van afwezigheid komen die, althans op juridisch vlak, dezelfde gevolgen heeft als het overlijden. Wanneer men geen maatregelen heeft genomen om het beheer van de goederen te regelen, kan men sowieso zeven jaar nadat men voor het laatst nieuws van de betrokkene heeft vernomen, overgaan tot de verklaring van afwezigheid. Dit kan eigenlijk het grootste deel van de juridische problemen voor de betrokkenen oplossen.

Dat is het in een notendop. Ik moet nog een woord van dank uitspreken aan al degenen die aan het wetsontwerp hebben meegewerkt, in eerste instantie aan de mensen van de Federatie van Notarissen, die opnieuw, in dialoog met mijn medewerkers, een discussie op gang hebben gebracht over wat er nog zou kunnen worden verbeterd. Daarna werd de tekst overgemaakt aan de Raad van State, waar ook een aantal nuttige verbeteringen werden aangevoerd.

De eerlijkheid gebiedt mij ook te zeggen dat wij ook hebben kunnen rekenen op de diensten van de minister en de administratie van

les intérêts patrimoniaux des absents de façon à ce qu'un soldat rentré au pays puisse revendiquer sa ferme jusqu'à trente ans après sa disparition.

Évidemment, la situation a changé du tout au tout. Il peut arriver que des personnes disparaissent sans que les "proches parents" sachent si elles sont encore en vie ou non. En raison du caractère obsolète de la législation, un calvaire qui peut parfois durer trente-cinq ans commence alors pour eux. Au cours des dernières décennies, diverses propositions de loi destinées à remédier à cette situation ont été déposées. Le dernier en date est un texte déposé par M. Marinower, Mme Taelman et moi-même. Au lendemain du tsunami de décembre 2004, il a été suggéré de régler cette affaire par un projet de loi. Mais aucun cas concret ne s'étant présenté, l'idée de promulguer une législation distincte, comme pour la catastrophe minière de Marcinelle, a été finalement abandonnée.

La proposition de loi va changer deux choses. Lorsque le décès de la personne est acquis bien que le corps n'ait pas été retrouvé, le tribunal peut être saisi d'une demande de déclaration de décès qui produit des effets immédiats. Si l'on ignore si la personne est vivante ou non, son patrimoine peut être placé sous administration provisoire. Au bout de cinq ans, une déclaration d'absence définitive, dont les conséquences juridiques sont les mêmes que pour un décès, peut être demandée au tribunal. Les proches ne devront dès lors plus attendre que sept ans maximum.

La Fédération des Notaires a une fois encore contribué à la discussion et le Conseil d'État a suggéré un certain nombre d'aménagements utiles. Je remercie aussi les services du ministre pour leur apport. Le

Justitie; om enerzijds op basis van het voorbereid werk dat wij hadden gedaan en anderzijds het advies van de Raad van State, te komen tot een tekst die een breed draagvlak kan hebben en die misschien geen 200 jaar in het wetboek moet staan, maar, zoals dat reeds in onze buurlanden is gebeurd, onze wetgeving alleszins op een modern niveau brengt. Voor de mensen die met deze moeilijke problematiek worden geconfronteerd, zorgt het er alleszins voor dat de juridische problemen tot een minimum worden beperkt.

Ik dank dus iedereen die hieraan heeft meegewerkt. Tot daar mijn korte uiteenzetting. (*Applaus*)

De **voorzitter**: Het is een oude aangelegenheid.

Cela me rappelle Guillaume le Taciturne: "Point n'est besoin d'espérer pour entreprendre, ni de réussir pour persévérer".

07.02 **Laurette Onkelinx**, ministre: Monsieur le président, comme l'a souligné M. Borginon, la collaboration fut excellente entre le Parlement, le gouvernement et les associations professionnelles. C'est ainsi que nous avons enfin pu aboutir à une réglementation concernant l'absence qui colle mieux à la réalité que la réglementation antérieure. Je suis ravie du résultat.

07.02 Minister **Laurette Onkelinx**: Het Parlement, de regering en de beroepsverenigingen hebben op een uitstekende manier samengewerkt. Daardoor hebben wij eindelijk een regelgeving betreffende de afwezigheid kunnen uitwerken die beter overeenstemt met de werkelijkheid dan de vorige regelgeving. Ik ben opgetogen over het resultaat.

Le **président**: À mon avis, cette proposition est importante et d'un ordre pratique majeur.

De **voorzitter**: Dit is een belangrijk wetsvoorstel van groot praktisch nut.

Je voudrais excuser Mme Marghem pour tout à l'heure: elle ne pouvait être présente pour raison de santé et j'ai omis de le signaler. Elle m'a communiqué le certificat en question.

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles **Bespreking van de artikelen**

La proposition de loi règle des matières visées aux articles 77 et 78 de la Constitution.
Het wetsvoorstel regelt aangelegenheden als bedoeld in de artikelen 77 en 78 van de Grondwet.

Conformément à l'article 72.2, alinéa 2 du Règlement, les dispositions relevant de l'article 77 de la Constitution sont disjointes de la proposition de loi.
Overeenkomstig artikel 72.2, tweede lid van het Reglement, worden de bepalingen die ressorteren onder artikel 77 van de Grondwet uit het wetsvoorstel gelicht.

Nous passons à la discussion des articles de la proposition de loi n° 614/9 (matière visée à l'article 77 de la Constitution). Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(614/9)**
Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsvoorstel nr. 614/9 (aangelegenheden als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet). De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de

bespreking. (Rgt 85, 4) **(614/9)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "proposition de loi modifiant certaines dispositions du Code judiciaire relatives à l'absence et à la déclaration judiciaire de décès".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsvoorstel tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de afwezigheid en de gerechtelijke verklaring van overlijden".

La proposition de loi compte 4 articles.

Het wetsvoorstel telt 4 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 4 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 tot 4 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Nous passons à la discussion des articles de la proposition de loi n° 614/10 (matière visée à l'article 78 de la Constitution) Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(614/10)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsvoorstel nr. 614/10 (aangelegenheden als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet) De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(614/10)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "proposition de loi modifiant diverses dispositions relatives à l'absence et à la déclaration judiciaire de décès".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsvoorstel tot wijziging van diverse bepalingen betreffende de afwezigheid en de gerechtelijke verklaring van overlijden".

La proposition de loi compte 52 articles.

Het wetsvoorstel telt 52 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 52 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 tot 52 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

07.03 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, voor het volgende agendapunt, het wetsvoorstel betreffende de transseksualiteit, heeft de heer Verherstraeten laten weten dat hij verwijst naar het schriftelijk verslag.

07.03 Paul Tant (CD&V): M. Servais Verherstraeten, rapporteur pour cette proposition de loi, m'a fait savoir qu'il souhaite se référer au rapport écrit.

De **voorzitter**: Dank u. Dat is een goede manier van werken.

08 Proposition de loi relative à la transsexualité (903/1-7)

08 Wetsvoorstel betreffende de transseksualiteit (903/1-7)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Hilde Vautmans, Valérie Déom, Marie-Christine Marghem, Guy Swennen

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

De heer Verherstraeten, rapporteur, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Volgende sprekers hebben zich ingeschreven voor de algemene bespreking: Mme Déom, mevrouw Van der Auwera, de heer Schoofs en mevrouw Vautmans.

Mevrouw Van der Auwera heeft het woord.

08.01 **Liesbeth Van der Auwera** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, onze fractie zal het wetsvoorstel dat ter stemming ligt, niet goedkeuren, maar zich onthouden. Het is niet dat wij menen dat er geen wettelijk kader hoeft te worden geschapen voor de transseksuelen. Ook al zijn er in België naar schatting slechts 600 mannen die zich veeleer vrouw voelen, en 250 vrouwen die een man willen zijn, zij bevinden zich vandaag inderdaad in een juridisch vacuüm.

Bovendien heeft het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in zijn arrest-Goodwin unaniem beslist dat de lidstaten van de Raad van Europa de geslachtswijziging van transseksuelen juridisch volledig moeten erkennen. CD&V heeft hiertegen uiteraard geen bezwaar. Wij steunen dan ook het feit dat transseksuelen reeds tijdens de fase van de hormonale behandeling van voornaam kunnen wijzigen en dat dat een recht wordt van de transseksueel en niet langer een gunst die door de minister moet worden verleend.

Het wetsvoorstel roept evenwel ook veel bezwaren op. Het is onduidelijk en onvolledig. Het maakt bovendien keuzes, die niet de onze zijn. Het wetsvoorstel herleidt de juridische geslachtswijziging tot een louter administratieve procedure, naar analogie van de aangifte van een geboorte. Er is geen enkele rechterlijke tussenkomst vereist. Dat is voor onze fractie onaanvaardbaar. Een geslachtswijziging is immers een wijziging van de burgerlijke staat van een persoon. De staat van een persoon is in principe onbeschikbaar, omdat die deel uitmaakt van de openbare orde. De geslachtswijziging kan dan ook niet louter door de ambtenaar van de burgerlijke stand worden vastgesteld. In dergelijke aangelegenheden moet de rechter oordelen. Een marginale rechterlijke controle zal al volstaan, maar is toch nodig, ook als is het maar om na te gaan of er voldaan werd aan de grondvoorwaarden van de vordering.

Niet alleen onze fractie is die mening toegedaan, ook uw vertegenwoordigster, mevrouw de minister, heeft tijdens de bespreking van het voorstel in de commissie uitdrukkelijk gesteld dat de rechter een uitspraak dient te doen over de geslachtswijziging. De regering heeft dus vragen bij het voorstel. U bent hier naderhand op teruggekomen. Tijdens de hoorzittingen hebben daarbovenop ook nog de academici uitdrukkelijk te kennen gegeven dat een gerechtelijke procedure noodzakelijk is in geval van een wijziging van staat.

Ik wil hierbij ook opmerken dat er van het beperkte aantal landen dat een regeling inzake transseksualiteit heeft, slechts een absoluut te verwaarlozen aantal een administratieve procedure heeft. Ik denk

08.01 **Liesbeth Van der Auwera** (CD&V): Le groupe CD&V s'abstiendra lors du vote sur cette proposition. Nous ne sommes pas opposés à la mise en place d'un cadre légal pour les 850 transsexuels de Belgique car ils se trouvent aujourd'hui dans une situation de vide juridique. La cour européenne des droits de l'homme a décidé que les Etats membres du Conseil de l'Europe doivent reconnaître pleinement, sur le plan juridique, le changement de sexe des transsexuels. Le CD&V n'y voit bien évidemment aucun inconvénient. Nous sommes favorables à ce les transsexuels puissent changer de prénom dès la phase du traitement hormonal et à ce que ce changement de prénom soit désormais un droit et non plus une faveur accordée par le ministre.

Cependant, la présente proposition de loi est opaque et incomplète. Elle réduit en outre le changement de sexe juridique à une procédure administrative. Il est inacceptable à nos yeux que le juge n'intervienne à aucun moment alors que le changement de sexe implique une modification de l'état civil. Nous estimons que faire constater le changement de sexe par un officier de l'état civil n'est pas une solution satisfaisante. Il faut prévoir à nos yeux un contrôle judiciaire marginal pour vérifier s'il a été satisfait aux conditions de base. La représentante de la ministre a dit en commission que le juge doit statuer sur le changement de sexe mais la ministre elle-même est

alleen aan Oostenrijk en Zweden.

Het is trouwens moeilijk om onze administratieve diensten te vergelijken met die van andere landen. Het behoort alleszins niet tot het takenpakket van onze ambtenaren van de burgerlijke stand om te beslissen over de inhoudelijke voorwaarden van een wijziging van staat. Het is trouwens de vraag of alle ambtenaren en beambten van de burgerlijke stand van kleine, landelijke gemeenten de door een transseksueel voorgelegde geneeskundige attesten kunnen beoordelen. Wat zullen zij doen in geval van twijfel? Hoe zullen zij kunnen nagaan of aan de grondvereisten werd voldaan? Hoe zullen zij verificaties kunnen doen? In tegenstelling tot een rechter kunnen zij immers geen deskundige aanstellen.

Zij kunnen ook geen derden oproepen om te horen. Wat met de rechtmatige belangen van de echtgenoot en de kinderen? Hoe zal de ambtenaar van de burgerlijke stand die weigert om een akte tot vermelding van het geslacht op te stellen, kennis moeten geven van zijn weigering? Hij is bovendien niet vertrouwd met het omstandig motiveren van een beslissing tot weigering. Zullen de ambtenaren van de burgerlijke stand hiertoe worden opgeleid?

De meerderheid geeft toe dat transseksualiteit een complexe problematiek is. Hoe kan men dat dan overlaten aan de ambtenaren van de burgerlijke stand? Zij zijn geen vragende partij voor die zware verantwoordelijkheid. Het risico bestaat dan ook dat de meeste ambtenaren zich voorzichtig zullen opstellen en bij de minste twijfel of discussie zullen weigeren een akte op te maken. Het is duidelijk dat een administratieve procedure hier niet aangewezen is. Het enige alternatief is een goed geregelde gerechtelijke procedure. De argumenten die de meerderheid hiertegen heeft, zijn uiterst zwak.

Wat de duur van de gerechtelijke procedure betreft, is het trage verloop van gerechtelijke procedures een structureel probleem dat structureel moet worden opgelost. Het gaat niet op om dat argument te hanteren als reden om een dermate belangrijke aangelegenheid als een geslachtswijziging over te laten aan de beoordeling van de ambtenaar van de burgerlijke stand.

We stellen trouwens vast dat de duur van de gerechtelijke procedure tot geslachtswijziging in het algemeen zeer vlot verloopt. Alleen het advies van het openbaar ministerie laat soms lang op zich wachten, maar het is vandaag alleen vereist wanneer er kinderen zijn. Een duidelijke wettelijke regeling zal de verschillende gebruiken in verschillende gerechtelijke arrondissementen voorkomen. Een wetgevend kader zal leiden tot een sneller procedureverloop.

Nog een argument van de regering betreft de kostprijs van de gerechtelijke procedure. Vandaag bedraagt die in het totaal ongeveer 800 euro, kosten en ereloon van de advocaat inbegrepen. De rechtsbijstand zorgt ervoor dat een behoeftige transseksueel voldoende toegang krijgt tot het gerecht. Wanneer een wettelijke regeling de procedure vereenvoudigt, zullen ook de erelonen van de advocaat beperkt blijven. De gerechtskosten zijn sowieso gering wanneer de procedure kan worden ingeleid bij verzoekschrift.

Wat met betrekking tot de onzekere uitkomst van de procedure? Vandaag reeds doen er zich weinig problemen voor en erkennen de

revenue sur cette position par la suite. Lors d'auditions, des experts du monde universitaire ont également estimé qu'une procédure judiciaire est nécessaire en cas de changement d'état.

Il n'incombe pas aux officiers de l'état civil de décider des modalités substantielles d'un changement d'état car il s'agit d'une matière trop complexe. Contrairement au juge, l'officier de l'état civil n'est pas habilité à désigner un expert ou à convoquer un tiers. Les officiers d'état civil ne sont pas non plus familiarisés avec la motivation circonstanciée d'une décision de refus.

La seule solution consiste en une procédure judiciaire dûment organisée. Les objections de la majorité ne sont guère convaincantes. Une telle procédure serait trop lente mais ne s'agit-il pas d'un problème structurel qui appelle un remède structurel? D'une manière générale, la durée de la procédure de changement de sexe ne pose d'ailleurs pas de problème. Seul l'avis du ministère public – qui n'est exigé que lorsqu'il y a des enfants – se fait parfois longuement attendre.

Toujours selon la majorité, une intervention judiciaire aurait pour effet d'augmenter les frais. Il s'agit de 800 euros et une assistance judiciaire est prévue. L'accélération de la procédure contribuera d'ailleurs à réduire les frais judiciaires.

Enfin, les auteurs craignent que l'issue d'une procédure judiciaire soit trop incertaine. Pourtant, la plupart des tribunaux reconnaissent aujourd'hui déjà le changement de sexe. La requête n'est rejetée qu'en cas de décision irréflective.

Le contrôle judiciaire dont fait l'objet la décision administrative est également invoqué. Je tiens à souligner que ce contrôle intervient

meeste rechtbanken de geslachtswijziging. Het verzoek wordt in principe alleen afgewezen als het om een ondoordachte beslissing gaat. Wanneer ook hier een duidelijk wettelijk kader komt, zal dat leiden tot nog meer positieve uitspraken.

Mevrouw de minister, u stelde dat de administratieve procedure wel degelijk onder rechterlijke controle verloopt. Ik heb daarbij mijn vragen en bedenkingen. Het is niet omdat een ambtenaar van de burgerlijke stand na het opmaken van een akte tot vermelding van het geslacht - u hoort mij goed: ná het opmaken van de akte - en na de inschrijving ervan in het register van de akten van geboorte hiervan bericht geeft aan de procureur des Konings, dat er een gerechtelijke controle is. De aanpassing is dan immers reeds geacteerd. Nadien kan de procureur des Konings niets meer doen, vermits het voorstel enkel in een mogelijkheid tot beroep voorziet tegen een beslissing tot weigering van de geslachtswijziging.

Mevrouw de minister, collega's, op welke wijze bestaat er hier een rechterlijke controle? Uit de procedurebepalingen blijkt dan weer dat het de bedoeling was ook een beroep mogelijk te maken tegen een beslissing tot toekenning van de geslachtswijziging. Het voorstel schept dus onduidelijkheid en verwarring alom.

Er bestaat trouwens absolute onduidelijkheid over wat de berichtgeving aan de procureur des Konings precies inhoudt en hoe die moet gebeuren. Moet de ambtenaar enkel kennis geven dat er een akte tot vermelding van het geslacht is ingeschreven in de registers of moet hij alle stukken waarop hij zich gebaseerd heeft overleggen?

Mevrouw de minister, collega's, het is duidelijk: de administratieve procedure zal leiden tot grote rechtsonzekerheid en een verschillende aanpak in de verschillende gemeenten.

Het voorstel bevat volgens ons daarnaast nog tal van onduidelijkheden en hiaten en het roept veel vragen op. Zo moet de ambtenaar van de burgerlijke stand een akte tot vermelding van het geslacht opmaken. Dat laat uitschijnen dat het geslacht van de verzoeker voordien niet gekend was, wat uiteraard volkomen onjuist is.

De ambtenaar van de burgerlijke stand moet de akte tot vermelding van het geslacht op de dag zelf waarop die is opgemaakt inschrijven in het register van de akten van de geboorten. De akte tot vermelding van het geslacht kan nochtans worden opgemaakt in een andere gemeente dan die waar de geboorteakte is opgemaakt. U weet allen dat de termijnen voor verzendingen per post uitsluiten dat een akte tot vermelding van het geslacht op de dag van de opmaak reeds ingeschreven wordt in het register van de geboorteakten van een andere gemeente.

Zelfs binnen eenzelfde gemeente zal een akte tot vermelding van het geslacht hoogstens uitzonderlijk nog dezelfde dag in de registers kunnen worden ingeschreven, daar de ondertekening van de akten door de burgemeester of door de bevoegde schepenen doorgaans niet dagelijks gebeurt.

Er kan beroep worden ingesteld tegen de beslissing van de

après l'acte, sous la forme d'une communication au procureur du Roi. Celui-ci ne dispose plus d'aucune possibilité de recours contre l'autorisation de changement de sexe mais seulement contre son refus. Ce point est source de grande confusion.

La procédure administrative génèrera une grande insécurité juridique et induira des approches différentes d'une commune à l'autre. Les imprécisions de la proposition sont légion. Le fonctionnaire est démuné devant le recours contre la décision de l'officier de l'état civil: il n'est pas convoqué, pas plus que le Ministère public.

Les transsexuels et leurs associations représentatives ont également formulé des critiques à l'encontre de la proposition. Ils préféreraient l'absence de tout règlement légal à cette proposition qu'ils jugent tout à la fois trop restrictive, trop paternaliste et trop répressive. Les partis francophones de la majorité ont également rechigné mais, en définitive, c'est un texte de compromis irréflecti qui a été adopté. Le CD&V s'abstiendra.

ambtenaar van de burgerlijke stand. Dat kan gebeuren via eenzijdig verzoekschrift. Dat betekent dus dat de ambtenaar van de burgerlijke stand geen enkel verweer heeft en zijn beslissing niet eens kan verdedigen voor de rechtbank. Het voorstel bepaalt namelijk dat enkel de verzoeker wordt opgeroepen om opheldering te geven.

Ook het openbaar ministerie wordt niet gehoord. Dat kan toch niet in een democratische rechtsstaat?

Ook wordt een rechter aangewezen om op een bepaalde dag verslag te doen. Wat moeten wij daaronder verstaan? Een rechter moet recht spreken en geen verslag uitbrengen.

Collega's, het wetsvoorstel heeft reeds veel kritiek opgeleverd, vooral van de transseksuelen en de verenigingen die ermee begaan zijn dan nog wel. Zij stelden liever geen wettelijke regeling te hebben dan diegene die op tafel lag. Het voorstel was volgens hen te restrictief, te paternalistisch en te repressief. Onze Franstalige liberale en socialistische collega's gingen vervolgens op de rem staan en het zag er dan ook naar uit dat het voorstel in de ijskast zou worden gestopt. Uiteindelijk is er dus een compromistekst uit de bus gekomen: vlug, ondoordacht, vol hiaten, en met een blijvende grote verantwoordelijkheid voor de ambtenaren van de burgerlijke stand.

Onze fractie zal zich dan ook onthouden.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Van der Auwera. Nu komt mevrouw Déom, en daarna mevrouw Vautmans, mevrouw Genot en de heer Schoofs. Mijnheer Schoofs, u gaat toch al de dames laten voorgaan?

08.02 Valérie Déom (PS): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, madame la vice-première ministre, chers collègues, la proposition débattue aujourd'hui et soumise à l'approbation de notre assemblée est l'aboutissement d'un débat qui a été ouvert depuis longtemps.

Déjà en 1985, à la suite de l'examen de la jurisprudence, notamment de l'arrêt Van Oosterwijck de la Cour européenne des droits de l'homme, le professeur Vieujean se demandait dans quelle mesure une intervention législative ne serait pas nécessaire afin de préciser à quelles conditions le transsexuel peut obtenir le changement de son acte de naissance.

Avant toute chose, je voudrais me réjouir de l'excellente collaboration entre les parlementaires de la majorité qui a permis d'avoir un débat serein et constructif. Le débat n'a pas été simple car, indubitablement, les aspects médicaux et éthiques ont été abordés. Il touche essentiellement à l'autonomie de la personne pour ce qui concerne la détermination de sa vie et ses choix personnels.

Le débat initié par la proposition de loi déposée par la majorité a été l'occasion d'une longue maturation d'idées et a permis de rapprocher les différents points de vue.

Je rappellerai que, pour mon groupe, l'objectif essentiel de la proposition de loi est de simplifier le changement de prénom et de sexe des actes de l'état civil du transsexuel.

08.02 Valérie Déom (PS): Dit wetsvoorstel vormt de bekroning van een debat dat meer dan twintig jaar geleden door professor Vieujean naar aanleiding van het arrest Van Oosterwijck van het Europees Hof van 6 november 1980 op gang is getrokken.

De samenwerking tussen de parlementsleden van de meerderheid is vlekkeloos verlopen. Mijn fractie heeft zich tot doel gesteld de voornaams- en geslachtswijziging in de akten van de burgerlijke stand die betrekking hebben op de transseksuelen, te vereenvoudigen. Tijdens de bespreking van ons voorstel waren we van mening dat de wetgever zich niet mocht inlaten met de keuze van de geneesheer en dat die laatste zich evenmin in de plaats mocht stellen van de personen die tot het andere geslacht wensen te behoren. De keuze van een geslachtsverandering mag niet ter discussie

Au cours de l'examen de la proposition de loi, nous avons voulu éviter certains écueils. Nous avons estimé que nous devons éviter toute intrusion de la loi dans la médecine, d'autant plus que cette dernière évolue constamment. En effet, il n'appartient pas au législateur de régenter les choix des praticiens, établis sous leur responsabilité, qu'il s'agisse de transsexualité ou d'un autre domaine.

Pas plus, il n'appartient au médecin de se substituer à la volonté d'une partie qui exprime clairement son désir d'appartenir à l'autre sexe que celui mentionné dans son acte de naissance. C'est dès lors dans ce cadre précis, que je viens de rappeler, que nous souscrivons à la procédure administrative proposée, assortie d'un contrôle judiciaire éventuel.

La proposition de loi telle qu'amendée ne met pas en cause, à juste titre, l'opportunité du choix de l'intéressé de changer de sexe, mais simplifie ses démarches; je suis persuadée qu'elle apaisera sa souffrance.

C'est donc avec conviction que mon groupe votera en faveur du texte proposé.

Le **président**: Merci, madame Déom. Mevrouw Vautmans krijgt thans het woord, ensuite Mme Genot en dan de heer Schoofs. Après cette proposition nous passons aux interpellations.

08.03 Hilde Vautmans (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, mevrouw de minister, ik ben vandaag eigenlijk een heel gelukkige vrouw. Vandaag gaan wij stemmen over een wetsvoorstel waaraan we heel lang hebben gewerkt.

Waarom is dit wetsvoorstel zo belangrijk? Het is mijn overtuiging dat de kwaliteit en de ontwikkeling van een samenleving kan worden afgemeten aan hoe die samenleving omgaat met de zwaksten. Negeren we ze? Stigmatiseren we ze? Bieden we ze een betere toekomst aan? Het was onze overtuiging dat er voor de transseksuelen in ons land nog heel veel kon worden verbeterd.

Op 11 maart 2004 hebben wij dan ook met de meerderheid dit wetsvoorstel ingediend. Het is een belangrijke stap want reeds in een resolutie van 12 september 1989 heeft het Europese Parlement de lidstaten verzocht om bepalingen vast te leggen inzake het recht van transseksuelen op een geslachtsverandering.

Collega's, transseksueel is eigenlijk een heel ongelukkig gekozen term. Het doet eigenlijk denken aan seksualiteit, seksuele voorkeur en seksuele perversie, terwijl het eigenlijk een identiteitsprobleem is. In tegenstelling tot wat velen denken, is transseksualiteit geen modeverschijnsel. Het is van alle tijden en van alle culturen. Wat wel varieert doorheen de tijd is hoe de samenleving omgaat met transseksuelen, hoe men ze beoordeelt, beschouwt, behandelt en aanvaardt. In Samoa en Tonga bijvoorbeeld, twee eilandstaatsjes in de Stille Oceaan, worden transseksuelen volledig aanvaard. Zij hebben in hun gemeenschap zelfs een functie van geluksbrenger. In onze moderne wereld heerst echter een grote onwetendheid over transseksualiteit. Hier worden zij heel vaak gestigmatiseerd en uitgesloten.

Hoe is de stand van zaken in ons land? Medisch is het bij ons

worden gesteld. Ter zake stemmen we in met de voorgestelde administratieve procedure met de mogelijkheid van een rechterlijke controle. Het voorstel maakt het de betrokken personen eenvoudiger van geslacht te veranderen.

De PS-fractie zal dit voorstel met volle overtuiging goedkeuren.

08.03 Hilde Vautmans (VLD): Considérant que la qualité et le développement d'une société peuvent être jugés à l'aune du traitement qu'elle réserve aux plus vulnérables, nous avons estimé qu'en Belgique, bien des choses sont encore susceptibles d'être améliorées pour les transsexuels. D'où le dépôt de la présente proposition de loi le 11 mars 2004. La résolution du Parlement européen du 12 septembre 1989 invitait les Etats membres à définir des dispositions légales sur le changement de sexe des transsexuels.

Le terme de "transsexualité" est d'ailleurs utilisé à mauvais escient car il ne s'agit pas ici d'un problème de sexualité mais d'identité. La transsexualité n'est pas davantage un phénomène de mode. Elle existe depuis toujours et dans toutes les cultures. Ce qui diffère d'une culture à l'autre, c'est la réaction qu'elle suscite. Certaines cultures acceptent parfaitement la transsexualité. Mais en Occident, l'ignorance débouche sur la stigmatisation et sur l'exclusion des transsexuels. Il

gelukkig mogelijk om transseksuelen te behandelen. Gent is wereldwijd bekend voor de constructie van de penis. Men komt van heinde en verre om de behandeling in ons land te ondergaan. Over hoeveel mensen gaat het eigenlijk in ons land? Mevrouw Van der Auwera heeft er al op gewezen: 1 op 16.500 mensen is man-vrouw transseksueel en 1 op 40.000 mensen is vrouw-man transseksueel. Voor België gaat het dus om 600 man-vrouw transseksuelen en 250 vrouw-man transseksuelen. Men vergelijkt transseksuelen heel vaak met travestieten. Dit is echter helemaal onterecht. Travestie komt in ons land veel vaker voor. In België hebben tussen 1 en 5 mensen op 100 reeds een travestie-ervaring opgedaan.

Dat zijn er op zijn minst 100.000.

Collega's, wat kunnen we aan de problematiek van transseksuelen doen als politici? Aan de medische lijdensweg kunnen wij helaas heel weinig veranderen, maar we kunnen wel werken aan de juridische en administratieve lijdensweg die die mensen moeten ondergaan na hun operatie. Momenteel is de wijziging van de voornaam een gunst van de minister van Justitie en moet de wijziging van het geslacht voor een rechtbank plaatsvinden. De CD&V-fractie heeft tijdens de bespreking in de commissie – mevrouw Van der Auwera heeft het hier herhaald – het standpunt ingenomen dat dat voor een rechtbank moet blijven gebeuren. Collega's, gelukkig is de meerderheid een andere mening toegedaan. Wij vinden niet dat transseksuelen criminelen zijn, die voor een rechtbank moeten verschijnen. Wij vinden dat transseksuelen moeten geholpen worden. Wij vinden niet dat een rechter kan oordelen over de geslachtsaanpassing. Wat zal de rechter doen? Vragen om het hem te tonen? Dat gaat helemaal niet op in onze moderne samenleving.

Vandaar dat ons wetsvoorstel voorstelt dat de voornaamswijziging een recht wordt.

De **voorzitter**: De heer Deseyn wenst u te onderbreken.

08.04 Hilde Vautmans (VLD): De heer Deseyn interesseert zich voor de transseksuelen.

08.05 Roel Deseyn (CD&V): Mijnheer de voorzitter, handelaars moeten soms iets deponeren bij de rechtbank of een verklaring achterlaten. Kandidaten die zullen opkomen bij de komende verkiezingen, moeten ook naar de rechtbank. Het feit dat u de rechtbank associeert met een bepaalde vorm van criminaliteit, vind ik volledig misplaatst. Dat geeft namens onze fractie geen enkele appreciatie over de doelgroep, waarover u komt te spreken. Ik vind dat nogal op flessen getrokken.

08.06 Hilde Vautmans (VLD): Mijnheer Deseyn, weet u wat het verschil is? Een transseksueel heeft gedurende heel de periode na de operatie en voor de uitspraak van de rechtbank, totaal geen rechten. De identiteitskaart klopt niet, men loopt rond in vrouwenkleden, terwijl er een M staat op het identiteitskaart. Zij worden constant verweten travestieten te zijn, terwijl ze dat niet zijn. Zij kunnen niet op reis gaan, zij kunnen geen huis huren, zij kunnen geen huis kopen. Dat is het essentiële verschil. Daarom heeft de meerderheid geoordeeld dat een administratieve procedure de juiste wijze is om transseksuelen in ons land te behandelen.

ne faut pas non plus confondre les transsexuels avec les travestis.

Si nous ne pouvons pas changer grand-chose au calvaire médical que subissent les transsexuels, nous pouvons en revanche adoucir le calvaire juridique et administratif qu'ils subissent après avoir changé de sexe. Or, la modification du prénom est aujourd'hui une faveur accordée par la ministre de la Justice et les transsexuels doivent aller au tribunal pour obtenir la reconnaissance de leur nouveau sexe. Pour notre part, nous estimons que les transsexuels ne sont pas des criminels appelés à comparaître devant un juge.

08.05 Roel Deseyn (CD&V): Mme Vautmans établit à tort un lien entre les tribunaux et la criminalité. De nombreuses autres matières sont également traitées par les tribunaux.

08.06 Hilde Vautmans (VLD): Après avoir changé de sexe, les transsexuels n'ont plus aucun droit parce que leur carte d'identité ne correspond plus à leur réalité. Ils sont pris pour des travestis qu'ils ne sont pas. Ils ne peuvent ni acheter ni louer une maison et ne peuvent pas davantage voyager. Nous estimons dès lors qu'une

procédure purement administrative s'indique au lieu d'une procédure judiciaire.

De **voorzitter**: Mijnheer Schoofs, u intervenieert straks? U wil nu kort onderbreken?

08.07 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik weet niet hoe onderlegd mevrouw Vautmans is in ons juridisch systeem en onze rechtsstaat, maar er is wel degelijk een verschil tussen verschijnen voor een burgerlijke rechter of een handelsrechter, zoals collega Deseyn zei, en verschijnen voor een strafrechter. Dat heeft dus totaal niets met elkaar te maken. Dat wou ik toch even terzijde meedelen.

08.08 Hilde Vautmans (VLD): Collega's, ik wil u nog even een cijfer meegeven. In 2004 kreeg het ministerie van Justitie 49 aanvragen tot voornaamswijziging.

Collega's, ik wil nog twee kleine punten aanhalen.

Wij hebben met de commissie het raadgevend comité voor Bio-Ethiek om advies gevraagd en het heeft een positief advies uitgebracht over het wetsvoorstel. Het comité juicht het toe en betreurt alleen dat we niet spreken over interseksualiteit en ik stel dan ook voor dat we die problematiek in een ander wetsvoorstel bekijken.

In de marge van de kritiek van de Genderactiegroep waar mevrouw Van der Auwera ook naar verwezen heeft, betreur ik dat zij de vergadering verlaat terwijl het debat nog volop bezig is. De Genderactiegroep heeft problemen met een zinnetje in het wetsvoorstel. Daarin staat dat de transseksueel, de aanvrager, niet meer in staat zal zijn om volgens het oorspronkelijke geslacht kinderen te baren of te verwekken. Collega's, met de medische technieken is heel veel mogelijk. Na de hormonetherapie en de operatie is dit niet meer mogelijk. Ik zie dit niet als een verplichte sterilisatie of een discriminatie. Het is gewoon een medisch gegeven.

Collega's, dit wetsvoorstel is een eerste, heel belangrijke stap in ons land voor de aanvaarding van transseksuelen. Zijn alle problemen inzake aanvaarding van transseksuelen opgelost? Neen, het stigma blijft. De moeilijkheden om het uit te leggen aan de familie, vrienden en op het werk blijven. De aanpassing van het diploma blijft een probleem. Wanneer er kinderen in het spel zijn, blijft het een heel delicaat gegeven.

Met de goedkeuring van dit wetsvoorstel wordt er alleszins een einde gemaakt aan de juridische en administratieve lijdensweg die deze mensen tot op heden moeten ondergaan.

De **voorzitter**: Mevrouw Genot heeft het woord. Daarna volgt u, mijnheer Schoofs. Ik wissel de talen en de geslachten af.

08.09 Zoé Genot (ECOLO): Monsieur le président, quand j'ai vu le texte de la première proposition de loi apparaître, je me suis réjouie de cette idée de reconnaître la transsexualité et d'organiser un débat fouillé sur ce thème. Le Parlement allait enfin prendre une position claire pour permettre aux personnes transsexuelles de mieux vivre. Le sentiment de se sentir plus proche d'un autre sexe que du sien est

08.07 Bert Schoofs (Vlaams Belang): J'attire l'attention de Mme Vautmans sur la différence fondamentale qui existe entre la comparution devant un tribunal civil et un tribunal pénal.

08.08 Hilde Vautmans (VLD): Cela va de soi. Enfin, je tiens à souligner qu'en 2004, le ministère de la Justice a enregistré 49 demandes de modification de prénom, que la commission de bio-éthique a rendu un avis favorable sur la proposition de loi et que le "Genderactiegroep" n'a formulé qu'une seule observation, plus précisément à propos du passage où il est dit qu'un transsexuel ne sera plus en état de procréer conformément à son sexe initial. Il s'agit d'une donnée purement médicale qui n'a rien à voir avec une stérilisation forcée ou une discrimination.

Cette proposition de loi n'est pas la panacée. Elle constitue tout au plus une première étape vers la reconnaissance de la transsexualité dans notre société et met un terme au calvaire administratif et juridique imposé jusqu'à présent aux transsexuels.

08.09 Zoé Genot (ECOLO): Toen ik de tekst van het eerste wetsvoorstel voor ogen kreeg, was ik blij dat het Parlement de transseksualiteit zou erkennen en de transseksuele personen een

déjà douloureux en soi; il était normal que le législateur se penche sur ce dossier et essaie de faire évoluer leur situation de manière à diminuer leur souffrance.

Toutefois, après avoir rencontré les acteurs de terrain, on a dû se rendre compte que le texte était peu approprié. Heureusement, les membres de la commission ont désiré organiser de nombreuses auditions qui ont permis d'améliorer significativement le texte et de ne pas y régler les aspects médicaux. J'estime en effet que les aspects médicaux doivent se traiter entre la personne concernée et l'équipe médicale.

Le texte reste encore peu satisfaisant pour les personnes concernées. Plutôt que de vous donner mon analyse, je vais vous lire la dernière lettre reçue par l'ASBL Collectif Trans-Action:

"Nous prenons acte de la décision de la commission d'entériner la proposition de loi "transsexualité". Nos positions en la matière sont connues depuis longtemps et nous les assumons pleinement". On peut retrouver leurs auditions ainsi que les auditions de M. Grollet (avocat), qui les soutenait à cette occasion, dans le rapport du Parlement.

Je poursuis: "Contrairement à ce qu'affirmait Mme Vautmans, les transsexuels de Belgique n'ont aucune raison de se réjouir du texte tel qu'il a été approuvé. Il est évident que, dans ce dossier, l'intérêt du Parlement devait passer avant l'intérêt des transsexuels. C'est aujourd'hui chose faite. La Belgique a manqué une opportunité d'élaborer une loi qui aurait pu avoir valeur d'exemple pour les pays étrangers. On aurait pu un instant penser qu'avec le mariage et l'adoption, la Belgique était l'un des pays les plus avancés dans les matières lesbi-gay-trans. Nous savons aujourd'hui qu'il n'en est rien et que les vieux réflexes conservateurs ont la vie dure. De toute évidence, la cause "trans" n'intéresse pas grand monde, y compris au Parlement. Ce manque d'intérêt se reflète naturellement dans la qualité du texte.

Certes, nous revenons de loin et les améliorations par rapport au texte initial sont perceptibles. Nous reconnaissons le chemin accompli. Dans le même temps, comment se défaire de l'impression que le législateur donne d'une main et reprend de l'autre. Alors, nous ne comprenons pas pourquoi la commission a jugé nécessaire de durcir davantage l'article 7 relatif au changement de nom, en le conditionnant à l'hormonothérapie préalable, alors qu'aujourd'hui un diagnostic-certificat permet d'avoir ce changement de prénom et ce, assez logiquement, certaines personnes pouvant en effet très bien passer dans l'autre sexe sans hormones. Curieusement, le texte adopté rend le changement de prénom plus restrictif pour les personnes transsexuelles que pour toute autre personne qui désire changer de prénom pour un motif quelconque. Nous ne pouvons dès lors accepter le postulat officiel selon lequel cette loi vise à simplifier la vie des personnes transsexuelles.

Bien au contraire, cette formulation a été élaborée sans tenir compte de la pratique et du bien-être des personnes qui, en définitive, feront les frais de cette loi. Il aurait été souhaitable que le parlement prît davantage en compte la réalité du terrain pour se donner les moyens et l'ambition d'améliorer la procédure de changement de prénom pour

beter leven zou gunnen. Het was normaal dat de wetgever het lijden van mensen die het gevoel hebben nader bij het andere geslacht aan te leunen, zou verlichten. Uit contacten met de veldwerkers is echter gebleken dat de tekst niet aan de noden beantwoordde. Dankzij de hoorzittingen die de commissie organiseerde, kon de tekst werden verbeterd en werden de medische aspecten – die een zaak zijn tussen de patiënt en het medisch team – eruit gehaald.

Desondanks geeft deze tekst de betrokkenen nog steeds weinig voldoening.

(Mevrouw Genot geeft lezing van een brief van mevrouw Baufoy van "Trans-Action", waaruit blijkt dat dit wetsvoorstel de toestand van de transseksuelen nauwelijks verbetert)

Het zou nuttig zijn, mochten we over een jaar of twee over een evaluatie kunnen beschikken. Dan zouden we kunnen nagaan of de door de wet nagestreefde doelstellingen bereikt werden, en beslissen of de tekst niet moet worden aangepast.

les personnes concernées. Contrairement à ce que l'on pourrait croire, cette procédure ne se déroule pas toujours rapidement ni sans tracasseries. Nous le savons par les expériences que nous ont relatées les personnes qui nous ont contactés.

Sans doute aurait-on pu arriver à une proposition plus humaine et plus pragmatique en organisant dès le départ une réelle concertation avec les personnes intéressées au premier chef par cette initiative législative.

Au-delà des manifestations officielles de contentement, les transsexuels de Belgique s'apercevront rapidement à l'épreuve des faits que les promesses annoncées ne se matérialisent nullement dans le texte actuel. Lorsque nous avons rencontré Mme Vautmans le 22 avril 2005, elle trouvait pourtant que la version initiale de la proposition de loi n'était pas moins bonne que la version amendée aujourd'hui. Il est vrai que les lois ne dérangent au final que les gens auxquels elles sont appliquées.

Par-delà ce billet d'humeur, nous espérons pour notre part avoir apporté une contribution positive au débat. Et nous continuerons à œuvrer en vue de donner à cette proposition de loi une orientation plus positive".

Il serait peut-être intéressant que nous ayons une évaluation dans un an ou deux, afin de vérifier que les objectifs poursuivis par la loi auront été atteints et de décider d'éventuelles adaptations du texte.

08.10 Hilde Vautmans (VLD): Mevrouw Genot, ik zou toch een opmerking willen maken. U zegt dat de tekst tot stand is gekomen zonder overleg met de betrokkenen. Wij hebben in onze commissie hoorzittingen gehouden.

08.11 Zoé Genot (ECOLO): Ik was er.

08.12 Hilde Vautmans (VLD): Alle betrokkenen zijn gehoord en we hebben de nodige aanpassingen gedaan. Persoonlijk heb ik ongeveer een tachtigtal transseksuelen gezien en gehoord en ermee ge-emaild. Daarvan zijn er 76 zeer tevreden. Er zijn er 4 uit Wallonië die het wetsvoorstel betreuren. Dat is uiteindelijk de realiteit.

08.13 Zoé Genot (ECOLO): Madame Vautmans, il me semble que vous n'avez pas écouté attentivement ce que j'ai dit.

Les gens considèrent que la première proposition de loi a été élaborée davantage avec le corps médical qu'avec les associations concernées. Vous dites avoir rencontré d'autres associations. Manifestement, elles ne défendaient pas les mêmes versions.

J'ai souligné le fait que des auditions avaient eu lieu et que le débat avait permis d'améliorer notablement la proposition. J'espère que vous l'avez noté également.

Une série de personnes regrettent que les procédures soient plus compliquées. Certaines personnes que j'ai rencontrées m'ont dit qu'à

08.12 Hilde Vautmans (VLD): Le texte a été rédigé en concertation avec les intéressés et adapté à la suite des auditions. J'ai personnellement rencontré quatre-vingts transsexuels, qui étaient quasiment tous très favorables au texte.

08.13 Zoé Genot (ECOLO): De mensen denken dat het eerste wetsvoorstel veeleer in samenspraak met de artsen dan met de betrokken verenigingen werd opgesteld.

Ik ben blij dat het voorstel aanzienlijk kon worden bijgeschaafd en bijgestuurd tijdens het debat. Sommigen betreuren dat de procedures gecompliceerd zijn. Ik heb heel wat getuigenissen gehoord, en ik ben er nu niet meer

l'heure actuelle, cela se passait plutôt bien. Tout comme vous, je pensais que ces personnes rencontraient d'énormes difficultés. Or, même dans des coins reculés de Wallonie, il semblerait que cela ne se passait pas si mal.

J'avoue qu'au départ, je pensais un peu comme vous et votre texte me semblait être une bonne chose. Cependant, après avoir confronté ce texte aux multiples témoignages, j'en suis beaucoup moins sûre. Je propose donc de faire une évaluation dans un an et demi pour pouvoir constater, sur le terrain, si d'autres adaptations sont nécessaires ou pas.

08.14 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, collega Vautmans noemde dit voorstel daarstraks een eerste stap. Helaas denk ik dat het een scheve stap is, geen stap in de goede richting.

Begrijp me niet verkeerd: wij willen alle begrip tonen voor mensen die door een gril van de natuur behept zijn met transseksualiteit of interseksualiteit of noem maar op. We hebben daarover in de commissievergadering een aantal zeer interessante uiteenzettingen gehoord. Sommige ervan waren zeer schrijnend. Dat heeft bij iedereen inderdaad wel de ogen doen opengaan, voor zo ver die nog niet geopend waren, en aangetoond dat er wel degelijk problemen zijn die de medische wetenschap moet oplossen, en waar het recht alleen maar achterna kan hollen.

Evenwel, de wetswijziging die nu ter tafel ligt, is voor ons niet de goede wetswijziging. Een geslachtsverandering raakt immers de staat van de persoon. "Het geslacht raakt de staat van de persoon," dat is zo opgenomen in ons recht. Het raakt persoonlijkheidsrechten. Het is in ons recht altijd de goede gewoonte en de goede praktijk geweest om over persoonlijkheidsrechten rechters te laten oordelen en hen daarover het laatste woord te geven. Met het voorliggend voorstel wordt daarvan helaas afgeweken.

Er moeten ook waarborgen ingebouwd worden ten aanzien van de samenleving, ten aanzien van die personen die samenleven met iemand die met het probleem van transseksualiteit wordt geconfronteerd en die van geslacht wil veranderen. Een rechter is volgens ons nog altijd veel beter geplaatst dan een ambtenaar om daarin recht te laten gelden, om de persoonlijkheidsrechten van de persoon in kwestie te waarborgen, om de samenleving te beschermen tegen bepaalde misbruiken of uitschuivers die terzake gemaakt zouden kunnen worden.

Wij vinden het dus helemaal geen goede zaak, en ook geen oplossing, dat transseksuelen naar de ambtenaar van de burgerlijke stand kunnen stappen om daar zomaar de wijziging van hun geslacht voor te stellen.

Wij hebben helemaal geen bezwaar tegen het feit dat personen zich door de medische wetenschap laten begeleiden; en dat zij, wanneer zij al enige stappen gezet hebben via de medische wereld, een aanvraag of een verzoek kunnen indienen bij het gerecht. In dat geval bewandelen wij ten minste de twee juiste sporen: enerzijds de medische wetenschap, die alle kennis en alle deskundigheid aanbrengt om personen in dergelijke moeilijkheden te begeleiden en, anderzijds, de rechter die dat proces finaliseert, die ervoor zorgt dat

zo zeker van dat deze tekst als uitgangspunt wel zo goed is. Ik stel dan ook voor een en ander over anderhalf jaar te evalueren en dan in het veld na te gaan of er eventueel nog bijgestuurd moet worden.

08.14 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Pour le Vlaams Belang, ce texte constitue tout sauf un pas dans la bonne direction. Certes, nous comprenons la situation des personnes qu'un caprice de la nature a confrontées à un problème de transsexualité, mais la modification de la loi qu'on nous propose ici est inappropriée. Un changement de sexe touche à l'état même d'une personne. Dans notre système juridique, il appartient au juge seul de se prononcer sur les droits de la personnalité, un principe auquel on se propose de déroger à la légère. Le juge est pourtant mieux placé que l'officier de l'état civil pour faire valoir le droit, pour garantir les droits de la personnalité et pour préserver la société de tout abus.

Nous ne voyons absolument aucun inconvénient à ce que des personnes se fassent suivre médicalement. Mais à un moment donné, elles devraient néanmoins s'adresser au juge. Car c'est au juge qu'il appartient d'offrir une sécurité juridique à la société aussi bien qu'aux intéressés. Il serait bon que le tribunal entende aussi les enfants concernés de façon à ce qu'ils puissent eux aussi faire valoir leurs droits. Or, le présent projet de loi n'offre pas une sécurité juridique suffisante.

zowel de samenleving als de betrokkene zelf rechtszekerheid verkrijgen. Dat missen wij in dit wetsvoorstel, want daar komt het op neer: rechtszekerheid.

Die rechtszekerheid bedoelen wij niet alleen voor de betrokkene, maar ook bijvoorbeeld voor de kinderen.

Het zou goed zijn dat kinderen door de rechtbank zouden kunnen worden gehoord, of dat ze op enigerlei wijze toch hun rechten kunnen laten gelden. Zij zouden ook hun verhaal voor een rechter moeten kunnen doen. Dat missen wij. Zoals ook al door mevrouw Van der Auwera daarstraks gezegd, dat is het punt in dit wetsontwerp waarover wij struikelen, met alle begrip voor transseksuelen, met alle begrip voor die kleine groep van mensen die inderdaad zware problemen heeft. De rechtszekerheid, mevrouw Vautmans, met alle respect voor uw voorstel, zal hierdoor niet worden gediend.

08.15 Hilde Vautmans (VLD): Mijnheer de voorzitter, (...) kinderen kunnen worden gehoord. Momenteel is het ook zo dat kinderen voor de operatie niet worden gehoord. Wat u voorstelt, zou totaal niets wijzigen. Wat u voorstelt, is dat men op voorhand toestemming aan de rechtbank vraagt om de operatie te ondergaan. Dat is momenteel niet zo. Dat is de keuze die uw partij maakt. Dat sterkt mij alleen in mijn overtuiging dat wij nooit samen in een coalitie kunnen gaan.

08.15 Hilde Vautmans (VLD): M. Schoofs propose en fait de prévoir que les intéressés doivent demander par avance au juge la permission de se faire opérer, ce qui me conforte dans ma conviction que nous ne pourrons jamais former une coalition ensemble.

08.16 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Mevrouw Vautmans, ik sta hier niet om een coalitie met u aan te gaan, gelukkig maar. In elk geval heb ik nooit gezegd – u verdraait de zaken weer en daar bent u verdraaid goed in – dat kinderen de toestemming zouden moeten geven. Wij vragen dat zij door een rechter zouden worden gehoord. Het is uiteindelijk de rechter die beslist. Niemand heeft het recht om het persoonlijkheidsrecht van een ander afhankelijk te maken van zijn toestemming, ook kinderen niet van hun ouders. Dat moet duidelijk zijn. Het Vlaams Belang huldigt dat rechtsbeginsel. U mag mijn woorden niet verdraaien. Ik zeg alleen dat kinderen mogen en zelfs moeten worden gehoord, omdat deze problematiek in de samenleving en in gezinnen, waar mensen van geslacht willen veranderen, te belangrijk zijn om over te laten aan een ambtenaar van de burgerlijke stand. Laat in godsnaam een rechter recht doen gelden. Ik denk dat uw wetsvoorstel er dan veel beter zou uitkomen, dan de gemakkelijheidoplossing die u nu neemt en die in de praktijk tot problemen zal leiden. Let op mijn woorden.

08.16 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Le but de mon intervention dans ce débat n'est pas de former une coalition avec Mme Vautmans. Elle déforme mon propos. La seule chose que nous demandons, c'est que les enfants soient entendus par un juge et que ce soit le juge qui tranche. Personne n'a le droit de subordonner le droit de la personnalité d'autrui à son consentement. Nous serons toujours fidèles à ce principe juridique. Selon nous, il faut que les enfants soient entendus par le juge parce que ce problème est trop important pour laisser le soin à l'officier de l'état civil de le régler. La présente proposition de loi est une solution de facilité qui posera des problèmes en pratique.

Le **président:** Madame la ministre, je tiens à souligner que c'est déjà la deuxième proposition de loi – et elle n'est pas sans importance – qui vous concerne et que la Chambre traite cet après-midi.

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles**Bespreking van de artikelen**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(903/7)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(903/7)**

La proposition de loi compte 17 articles.
Het wetsvoorstel telt 17 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 17 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 17 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Interpellaties**Interpellations****09** **Samengevoegde interpellaties en vragen van**

- de heer Bart Laeremans tot de eerste minister over "zijn uitspraken in verband met de wet op de voorwaardelijke invrijheidsstelling" (nr. 891)
- de heer Servais Verherstraeten tot de eerste minister over "de aangekondigde verstrenging van de wet-Lejeune en het regeringsbeleid inzake strafuitvoering" (nr. 892)
- de heer Bart Laeremans aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "het akkoord binnen de regering over een nieuwe hervorming van de wet-Lejeune" (nr. P1515)
- de heer Walter Muls aan de eerste minister over "de voorwaardelijke invrijheidsstelling (wet-Lejeune)" (nr. P1516)
- de heer Jean-Pierre Malmendier aan de eerste minister over "de wetten van 5 en 18 maart 1998 met betrekking tot de voorwaardelijke invrijheidsstelling" (nr. P1517)
- de heer Melchior Wathelet aan de eerste minister over "de voorwaardelijke invrijheidsstelling" (nr. P1518)

09 **Interpellations et questions jointes de**

- M. Bart Laeremans au premier ministre sur "les déclarations qu'il a faites concernant la loi relative à la libération conditionnelle" (n° 891)
- M. Servais Verherstraeten au premier ministre sur "le durcissement annoncé de la loi Lejeune et la politique du gouvernement en matière d'exécution de la peine" (n° 892)
- M. Bart Laeremans à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "l'accord au sein du gouvernement sur une nouvelle refonte de la loi Lejeune" (n° P1515)
- M. Walter Muls au premier ministre sur "la libération conditionnelle (loi Lejeune)" (n° P1516)
- M. Jean-Pierre Malmendier au premier ministre sur "les lois des 5 et 18 mars 1998 relatives à la libération conditionnelle" (n° P1517)
- M. Melchior Wathelet au premier ministre sur "la libération conditionnelle" (n° P1518)

Mijnheer Laeremans, uw vraag nr. P1515 is dezelfde als uw interpellatie. Ik vermoed dat u ze zal verwerken in uw interpellatie. Ik heb ze in de titel bijgevoegd, maar schrap dus uw vraag. Ze heeft immers geen zin.

Hoe is de timing? De eerste interpellant heeft tien minuten spreektijd, de tweede heeft vijf minuten spreektijd. Elke vraagsteller heeft ook vijf minuten spreektijd. Tijdens de repliek is er vijf minuten spreektijd voor elke interpellant en drie minuten voor elke vraagsteller, als hij die wenst te gebruiken. Gaan wij daarmee akkoord?

De regering heeft in principe twintig minuten spreektijd, als zij ze wenst te gebruiken.

De interpellaties beginnen nu. Ik begin met de heer Laeremans, die tien minuten spreektijd krijgt. Vervolgens komt de heer Verherstraeten aan de beurt, die vijf minuten spreektijd heeft. Daarna volgen chronologisch de heren, Muls, Malmendier en Wathélet. Daarna antwoordt de regering en volgen de replieken.

Mijnheer Laeremans, uw vraag wordt in uw interpellatie geabsorbeerd. U krijgt het woord. Het gaat wel over het aangekondigde regeringsbeleid inzake strafuitvoering en de wet-Lejeune, zoals werd beschreven.

09.01 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mijnheer de eerste minister, wij zijn van u en van uw regering veel gewoon. Echter, de wijze waarop u de voorbije maanden de bevolking een rad voor ogen probeert te draaien, tart alle verbeelding.

Bijvoorbeeld, er waren de uitspraken na de moord op Joe Van Holsbeeck, die u waarschijnlijk had kunnen voorkomen, indien het gerecht de daders voordien steviger had kunnen aanpakken. Meteen na de feiten bazuinde Verhofstadt uit dat het niet meer zou gebeuren, want Onkelinx was immers klaar met haar jeugdsanctierecht.

Dat was boerenbedrog. Er is helemaal geen jeugdsanctierecht gekomen. Jongeren onder 16 jaar kunnen met het gewijzigde jeugdrecht nog altijd niet worden gestraft. Erger nog, de procedure tot uithandengeving voor 16-plussers wordt aan bijkomende voorwaarden gekoppeld. Ze wordt zwaarder in plaats van lichter gemaakt. Vooral, met de nieuwe wet wordt het nog veel moeilijker om jongeren op te sluiten in een gesloten instelling of in Everberg.

Ik geef een voorbeeld. Vandaag kan een jongere in Everberg worden opgesloten voor feiten die bij volwassenen worden bestraft met een jaar cel. In de toekomst kan dat alleen maar voor feiten die worden bestraft met vijf jaar cel.

Kortom, het verouderde, lakse, wereldvreemde jeugdbeschermingsrecht werd behouden en nog versterkt. Het jeugdsanctierecht bestaat alleen maar in de perceptie.

Een ander verhaal van Verhofstadt, zijn stoere verklaringen over de buitenlanders in de gevangenissen, van eind mei. Meer dan 40% van de gevangenen zijn buitenlanders, waardoor er te weinig plaats is in onze cellen. Verhofstadt zegt dus voor de VTM-camera wat wij al zo lang zeggen, met name dat criminele buitenlanders moeten teruggestuurd worden en in hun herkomstland hun straf moeten uitzitten, bijvoorbeeld in Marokko, waarvan de onderdanen bijzonder goed vertegenwoordigd zijn in onze gevangenissen. Het zijn er meer dan 1.100, zonder de Belgen van Marokkaanse afkomst trouwens.

Ook hier verkoopt Verhofstadt de bevolking blaasjes. Het is uitgerekend onder deze regering dat Laurette Onkelinx – alweer zij – haar zin heeft gekregen. De uitwijzing van criminele buitenlanders is na een wetswijziging aartsmoelijk geworden omdat toch moet vermeden worden, aldus de Parti Socialiste, dat deze sukkelaars een dubbele straf – une double peine zegt de PS altijd – zouden krijgen. Dus is er maar een zeer, zeer kleine groep die in aanmerking kan komen voor terugsturen. Grosso modo wie hier illegaal verblijft.

We hebben gisteren de minister van Justitie nog ondervraagd over die

09.01 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Plus grand-chose ne nous étonne de la part du premier ministre et de son gouvernement mais cette manière de jeter de la poudre aux yeux de la population dépasse l'entendement.

Le meurtre de Joe Van Holsbeeck aurait sans doute pu être évité si, auparavant, la justice avait jugé plus sévèrement les auteurs. Aussitôt après les faits, le premier ministre nous assurait cependant que grâce au nouveau droit sanctionnel de la jeunesse, pareil drame ne se reproduirait plus.

Fin mai, le même premier ministre tenait une nouvelle fois des propos musclés sur les étrangers incarcérés dans nos prisons, estimant qu'ils devraient purger leur peine dans leur pays d'origine. Mais il a mystifié la population. Grâce à Mme Onkelinx, il est en effet devenu très difficile de renvoyer des criminels étrangers parce que le PS considère qu'il faut leur éviter de subir une double peine. Seul un groupe très restreint est ainsi encore susceptible d'être rapatrié. Mme Onkelinx a d'ailleurs admis hier encore que les prisons marocaines sont tout aussi surpeuplées que les nôtres et qu'il n'est pas encore question d'un accord avec ce pays. En pratique, peu de criminels étrangers sont transférés. Huit dossiers seulement ont été traités et quelques dizaines sont en préparation. Le premier ministre a faire accroire que le gouvernement s'était attelé à ce dossier mais nous n'observons guère de changements dans la réalité.

kwestie en ze heeft toegegeven dat de zaak in Marokko moeilijk ligt omdat de gevangenen daar eveneens overbevolkt zijn. Er is bovendien nog niet eens een begin van akkoord met Marokko. De overbrenging van criminele vreemdelingen stelt in de praktijk dan ook nauwelijks wat voor. Het gaat over zegge en schrijve acht afgehandelde dossiers en een paar tientallen in voorbereiding. Dat is alles. Ook dit is dus een verhaal van pure perceptie. U hebt de indruk gewekt, de illusie gecreëerd dat de regering ermee bezig is maar in werkelijkheid verandert er nagenoeg niets.

Het strafste, de meest valse stoot van u hebben we echter meegemaakt na de dramatische feiten in Antwerpen van twee weekends geleden waarbij treinbestuurder Guido De Moor zijn moedige interventie tegenover zes baldadige allochtone jongeren moest bekopen met de dood. Amper enkele uren later verscheen Verhofstadt voor de Antwerpse televisie om het drama voor eigen gewin te recupereren. Hij zorgde er natuurlijk voor dat het meteen nationaal nieuws werd. Er zou een einde komen aan de lakse vrijlatingen. De wet-Lejeune moet bij gewelddaden verstrengd worden. De regering zou er werk van maken.

Mijnheer de eerste minister, met deze valse, schijnheilige, uitermate leugenachtige verklaringen bent u werkelijk een brug te ver gegaan. Het is immers uitgerekend deze regering, uw regering, die de wet-Lejeune fundamenteel gewijzigd heeft in de tegenovergestelde richting. We zijn vandaag begin juli. Op 29 maart, amper drie maanden geleden, werd in dit halfroond zonder media-aandacht het plenaire debat gehouden over de hervorming, over de vervanging van de wet-Lejeune. Dit gebeurde alweer op initiatief van Laurette Onkelinx, de patrones, de beschermheilige van de gangsters en gauwdieven, die deze wet helemaal op maat van de Parti Socialiste had geschreven waardoor het vrijlatingsbeleid nog veel lakser wordt dan het ooit is geweest.

Ik geef enkele voorbeelden. Elke veroordeelde heeft in principe recht op penitentiair verlof vanaf één jaar voor de vrijlatingsdatum. Dat betekent voor dik 80% van de veroordeelden zodra zij de gevangenis binnenkomen. Twee, recidivisten tot drie jaar worden vrijgelaten na een derde in plaats van na twee derde.

Het risico op recidive bij gestraften met minder dan drie jaar straf is geen principiële reden meer om de vrijlating tegen te houden.

Ten derde, de persoonlijkheid van de veroordeelde, gebrek aan schuldbesef of inkeer en zelfs zijn gedrag tijdens de gevangenschap kunnen de vrijlating in principe niet meer tegenhouden.

Ten vierde, de veiligheidskleppen van na de Dutroux-periode worden afgebouwd. Seksuele delinquenten moeten niet meer verplicht in behandeling. Bij zware criminelen is geen verplichte unanimiteit meer. Twee van de drie assessoren kunnen beslissen tegen de rechter in.

Ten vijfde, alle straffen tot één jaar effectief kunnen in de toekomst door de strafuitvoeringsrechter zomaar omgezet worden in een werkstraf van amper een paar tientallen uren. De strafrechter wordt hiermee gedegradeerd tot schouwgarntuur.

Ten zesde, als er nieuwe misdrijven gepleegd worden kan de

Le pire, à mon sens, fut la réaction du premier ministre à la suite des faits dramatiques qui se sont déroulés récemment à Anvers. Immédiatement après le décès du courageux conducteur de train, le premier ministre déclarait sur ATV – cherchant à récupérer le drame à son profit – qu'il serait mis fin à la politique laxiste de libérations et que la loi Lejeune serait renforcée. Par ces déclarations mensongères, le premier ministre a dépassé les limites. Car c'est bien ce gouvernement qui a modifié la loi Lejeune en sens contraire il y a trois mois à peine! À l'initiative de Mme Onkelinx, la politique en matière de libérations est devenue plus laxiste que jamais.

Après la modification de la loi, chaque condamné a en effet droit au congé pénitentiaire à partir d'un an avant sa libération. Or, 80% des personnes condamnées à une peine d'emprisonnement le sont à une peine inférieure à un an et ont donc immédiatement droit au congé pénitentiaire. En vertu d'une autre modification, les récidivistes condamnés à une peine de moins de trois ans peuvent être libérés après avoir purgé un tiers de leur peine au lieu de deux tiers. En outre, en cas de condamnation à une peine d'emprisonnement de moins de trois ans, le risque de récidive ne sera plus une raison pour empêcher la libération. La personnalité, l'absence de sentiment de culpabilité ou le comportement du détenu ne seront pas davantage des raisons pour empêcher la libération. Les délinquants sexuels ne sont plus obligés de suivre un traitement. L'unanimité n'est plus requise pour libérer de grands criminels. Toutes les condamnations à une peine effective de moins d'un an pourront à l'avenir être converties en peine de travail par le juge d'exécution des peines. Enfin, la libération ne pourra plus être révoquée si des nouveaux délits

vrijlating, begrijpen wie kan, niet langer meteen herroepen worden. Zoiets gaat immers blijkbaar in tegen het heilige vermoeden van onschuld en dus moet er gewacht worden tot er een nieuwe definitieve veroordeling is, desnoods in beroep.

Dat is hetgeen hier drie maanden geleden is goedgekeurd. Deze wet-Onkelinx, die eind maart door alle paarse meerderheidspartijen in het Parlement uitvoerig werd bejubeld is dus een verschrikkelijk onding. Deze wet zal ervoor zorgen dat de vrijlating na een derde in de meeste gevallen een automatisme zal zijn. Het gaat werkelijk om een revolutionaire wetgeving die nergens haar gelijke vindt en die ervoor zorgt dat wij over afzienbare tijd het meest lakse, het meest soepele vrijlatingbeleid ter wereld zullen hebben.

Minder dan drie maanden nadat dit allemaal door de Kamer werd gejaagd komt Verhofstadt met de pokerface van een lijkbidder als een witgekalkt graf voor de camera's verklaren dat zijn regering werk zal maken van het verstrengen van de wet-Lejeune.

Mijnheer de eerste minister, u vertelt net het tegenovergestelde aan de bevolking dan hetgeen u en uw regering in werkelijkheid aan het doen zijn. Mijnheer Verhofstadt, hiervoor bestaat een woord. Een dergelijke vertoning is niets anders dan huizenhoge, hemeltergende hypocrisie. Die schijnheiligheid, die schaamteloze leugenachtigheid is een handelsmerk van u geworden, mijnheer Verhofstadt. Dit kan niet hard genoeg aan de kaak gesteld worden.

U hebt alleen het grote geluk dat u met deze schijnheiligheid niet alleen staat, waardoor het allemaal wat minder opvalt. Amper drie weken voor de federale verkiezingen van 2003 heeft Stevaert precies hetzelfde gedaan. Hij voelde vanwaar de wind kwam en kopieerde letterlijk onze partijstandpunten over de afschaffing van de wet-Lejeune en strafverzwaring bij slecht gedrag.

Opvolger Vande Lanotte is zo mogelijk nog valser dan Stevaert. Drie maanden nadat zijn partij de nieuwe extremistische vrijlatingwet van Onkelinx heeft goedgekeurd verklaart Vande Lanotte zonder rood van schaamte te worden dat de sp.a wel gewonnen is voor het idee van Verhofstadt, voor een dergelijk verstrengen, maar dat het moeilijk ligt in het Parlement. Zo werd het op de radio gezegd, terwijl het precies zijn eigen parlamentsleden zijn geweest die de kiesbelofte van Stevaert volkomen verloochend hebben en zich hier gedragen hebben als zielige zolenlikkers van Onkelinx.

Uw probleem ligt niet in het Parlement. De paarse meerderheid staat immers voortdurend in "geef acht". Het probleem van paars ligt bij de almacht van de Parti Socialiste, de partij die in de regering alles domineert, terwijl ze ocharm 10% van de kiezers vertegenwoordigt. Intussen heeft de PS u zeven jaar in haar greep, mijnheer de eerste minister. U bent niets meer dan de gewillige uitvoerder van hetgeen Onkelinx en Di Rupo dicteren.

Indien u het werkelijk meent met de verstrenging van de wet-Lejeune en als het de VLD, sp.a en MR, die u achterna kwaakten, menens is, kan u maar een ding doen: u trekt het onding van Onkelinx, de schandelijke wet van 17 mei 2006, die op 15 juni in het Belgisch Staatsblad verscheen, in en erkent openlijk dat paars zich heeft vergist. Die moed hebt u niet! De wil om het te doen, is er evenmin.

sont commis.

Fin mars, tous les partis de la majorité ont acclamé cette loi au Parlement alors qu'elle aura pour effet d'instaurer une libération automatique au tiers de la peine. On ne trouve nulle part au monde une politique de libérations plus laxiste. Pas même trois mois plus tard, le premier ministre déclare que son gouvernement va tout mettre en œuvre pour renforcer la loi Lejeune. Il affirme donc face à la population le contraire de ce que son gouvernement réalise. L'hypocrisie est devenue la marque de fabrique de ce gouvernement.

Le premier ministre n'est cependant pas le seul à jouer les hypocrites. À trois semaines à peine des élections législatives de 2003, Steve Stevaert a fait de même puisqu'il a copié nos propositions sur l'abolition de la loi Lejeune et sur l'aggravation des peines en cas de mauvaise conduite. Son successeur au poste de président du sp.a, Johan Vande Lanotte, a déclaré récemment, pas plus de trois mois après l'adoption de la loi extrémiste sur les libérations, que le sp.a était également favorable à un renforcement de la loi Lejeune. Pourtant, ce sont justement les députés du sp.a qui ont désavoué les promesses de leur ancien président M. Stevaert et qui ont soutenu Mme Onkelinx.

Le problème du premier ministre ne vient pas du Parlement car sa majorité violette se tient en permanence le doigt sur la couture du pantalon. Son véritable problème, c'est la toute-puissance du PS, même s'il ne représente que 10% de l'électorat. Le premier ministre n'est que l'exécutant des oukases de Laurette Onkelinx et d'Elio di Rupo.

Si M. Verhofstadt est sincère quand il annonce un durcissement de la loi Lejeune, qu'il rapporte

Mocht die moed er al zijn, zou u dat van Onkelinx, zolang zij in de regering de plak zwaait, niet mogen.

donc la loi scandaleuse du 17 mai 2006, "la créature d'Onkelinx", et qu'il reconnaisse que la coalition violette a fait fausse route. Mais il n'en a pas le courage. D'ailleurs, rien ne se fera tant que la ministre Onkelinx sera au gouvernement.

De **voorzitter**: Mijnheer Verherstraeten, u bent de tweede interpellant. Uw spreektijd bedraagt 5 minuten. U weet dat 5 minuten snel voorbij zijn.

U hebt het woord.

09.02 **Servais Verherstraeten** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, collega's, feiten zoals deze die zich voordeden in Brussel en in Antwerpen choqueren ons allemaal. Na het eerste feit, de moord op Joe Van Holsbeeck, werd hier de jeugdbeschermingswet gewijzigd. Jammer genoeg gingen eerst vele jaren verloren waardoor deze wetswijziging te laat kwam voor de mogelijke minderjarige daders in Antwerpen en waardoor zij nog onder de oude jeugdbeschermingswet vallen. De wapenwet werd gewijzigd. Na het tweede feit, de dood van Guido Demoor, kwam er geen nieuwe wet maar waren er verklaringen van de eerste minister waarin hij één aspect van heel het strafbeleid heeft toegelicht.

We stellen een toename vast van het geweld in publieke ruimtes. U kunt dat niet ontkennen. Dit is niet alleen het geval in bussen en stations, op recreatiedomeinen, op sommige scholen en op straat. De publieke ruimte wordt feitelijk onteigend door een beperkte groep mensen. Wij kunnen dat niet aanvaarden. De verschillende overheden moeten samenwerken om een degelijk beleid te voeren, een beleid dat de problemen sneller dedecteert en erop inspeelt en een beleid dat de daders snel oppakt.

De politie heeft snel veel daders met betrekking tot misdrijven opgepakt en ik wil langs deze weg de politie, de speurders en alle getuigen die daaraan hebben meegewerkt, danken en hen feliciteren. De politiehervorming, op poten gesteld in functie en op basis van het Octopusakkoord, werpt op het terrein zijn vruchten af. Dat akkoord kon destijds met ons in de meerderheid en in samenwerking met u in de oppositie totstandkomen.

Behalve daders oppakken, moet men ook snel vervolgen. Wat dat betreft, zijn er duidelijk problemen. De werklasmeting blijft hangen, zowel op het niveau van de parketten als van de zetel. Mijnheer de eerste minister, we zijn het erover eens dat de straffen die worden uitgesproken ook moeten worden uitgevoerd. Alleen hapert het daar in de praktijk. Meer dan een derde van de geldboetes wordt niet ingevorderd. Nochtans ligt daarover reeds zes jaar een rapport van het Rekenhof klaar.

Wat betreft de probatiemaatregelen om aan veroordeelden hulp te verlenen, opleiding, controle, voorwaarden en toezicht, zijn er te weinig middelen en te weinig mensen. Men krijgt dan toestanden zoals op diverse parketten waar tientallen veroordeelden niet worden opgevolgd, niet worden gecontroleerd. Daardoor kon bijvoorbeeld een pyromaan in Dendermonde, die na vijf brandstichtingen was veroordeeld maar werd losgelaten zonder controle, een zesde keer

09.02 **Servais Verherstraeten** (CD&V): Après le meurtre de Joe Van Holsbeeck, la loi relative à la protection de la jeunesse a été modifiée par ce Parlement. Après des années de valse-hésitation, cette modification est hélas intervenue trop tard pour ce qui est des délinquants anversois. Après la fusillade provoquée par Hans Van Themsche, la loi sur les armes a été renforcée, et après le décès de Guido Demoor, le premier ministre s'est exprimé en long et en large sur la loi Lejeune.

La recrudescence des actes de violence dans les espaces publics est inacceptable. Les autorités doivent collaborer à une politique capable de déceler plus rapidement les problèmes de façon à intervenir avec davantage de célérité.

Il est clair que la réforme des polices initiée par notre parti au sein de la majorité en collaboration avec le VLD dans l'opposition porte ses fruits. Je félicite la police et les enquêteurs pour le travail excellent qu'ils ont à chaque fois fourni.

C'est au niveau des poursuites que le bât blesse. La charge de travail étant toujours aussi élevée au niveau des parquets et du siège, les peines ne sont souvent pas appliquées. Le personnel et les moyens mis en œuvre ne permettent pas d'assurer un suivi suffisant des mesures probatoires. De nombreux parquets ne sont pas à même de suivre les dossiers

stokebrand spelen.

Werkstraffen? Onvoldoende werk voor wie hiervoor in aanmerking komen, onvoldoende mensen om hen daarin te begeleiden, onvoldoende middelen. Het aantal werkstraffen is inderdaad fenomenaal vergroot. Omdat men het slecht heeft voorbereid, komt men echter tot toestanden als in Hasselt, waar men na de veroordeling anderhalf jaar moet wachten op een eerste gesprek met de justitieassistent. Vervolgens moet worden gezocht naar aangepast werk voor de betrokkene. Dan krijgt men toestanden met een veroordeling in 2004 en een werkstraf die pas zal worden uitgevoerd in 2007, meer dan drie jaar na de veroordeling. De tijd tussen de feiten en de uiteindelijke werkstraf is veel te ruim. De rechtbanken zijn eigenlijk verplicht om werkstraffen uit te stellen en te verlengen.

Inzake elektronisch toezicht had u een resultaatsverbintenis, mijnheer de eerste minister: duizend plaatsen extra in het regeerakkoord. U bent eigenlijk gedurende drie jaar met dit regeerakkoord blijven talmen. In het voorjaar van vorig jaar ging het plots van 217 naar 340. Waarom? Omdat u uw eigen regelgeving niet hebt kunnen respecteren inzake maatschappelijk onderzoek van die mensen, inzake controle en opvolging, inzake sociale reclassering. Dat hebt u de laatste twee maanden andermaal gedaan, ook wat betreft gevangenis capaciteit.

1.300 plaatsen te kort, dat is geen eenvoudig probleem. We weten dat u daar wat aan doet voor de geïnterneerden in Gent en voor de jeugdinstellingen. Wat stond er in uw regeerakkoord, mijnheer de eerste minister? U was klaar, u wist dat er nijpende problemen waren, u zou leegstaande militaire domeinen ombouwen tot gevangenissen om mensen die iets minder gevaarlijk zijn daarin op te sluiten. Hoeveel gevangenissen zijn zo tot op heden omgebouwd, mijnheer de eerste minister?

Dan is er de strafuitvoering en de wet Lejeune. Velen komen pas vrij na twee derde en velen worden afgewezen. Het probleem is dat als straks de strafuitvoeringsrechtbanken er komen, u hun eigenlijk vier keer meer werk geeft, voor hetzelfde aantal magistraten en griffiers. Wij zullen daar wachtlijsten creëren. Eigenlijk staan uw verklaringen haaks op het ontwerp dat u hier in de Kamer hebt ingediend. Daarin stond zelfs een artikel dat het de minister van Justitie toegestaan was om in uitzonderlijke omstandigheden bij overcapaciteit in de gevangenissen – dat is in feite het geval – een categorie van gedetineerden zonder meer vrij te laten.

Ik sluit af met mijn vragen, mijnheer de voorzitter. Hoeveel overbrengingen van gevonniste personen zijn er op dit ogenblik? Hoeveel dossiers zijn er op dit ogenblik? Hoeveel middelen en mensen zult u extra investeren voor de probatie, voor de werkstraffen, voor het elektronisch toezicht? Zult u daarbij uw eigen rondzendbrieven respecteren, mijnheer de eerste minister? In hoeveel capaciteit zult u extra voorzien voor de gevangenissen? In welke mate zult u het regeerakkoord wat dat betreft respecteren?

Dan is er de wet Lejeune, mijnheer de eerste minister. Is er hierover overleg geweest met de regering? Hebt u hieromtrent een akkoord met de regering? Is er een voorontwerp hieromtrent? Komt er nog een wet? Zo ja, wanneer en met welke modaliteiten?

de tous les condamnés. Le nombre de peines de travail a augmenté, mais le condamné ne peut souvent les exécuter que trois ans plus tard.

En vertu de l'accord de gouvernement, mille détenus supplémentaires doivent être placés sous surveillance électronique mais Mme Onkelinx a fait traîner les choses pendant trois ans. Au printemps 2005, le nombre de détenus munis d'un bracelet électronique est subitement passé de 217 à 340, sans aucune enquête sociale digne de ce nom, sans suivi, sans contrôle et sans reclassement social.

Il manque 1.300 places dans les prisons. La ministre veut y remédier en créant de nouveaux établissements pour internés et pour jeunes. Or l'accord de gouvernement prévoyait également la transformation de domaines militaires en prisons pour les détenus les moins dangereux. Combien de domaines ont déjà été aménagés?

En ce qui concerne la loi Lejeune, de nombreux détenus sont actuellement déjà libérés après avoir purgé les trois quarts de leur peine seulement ou alors la demande est rejetée. Le problème est que les tribunaux d'application des peines qui seront créés, auront jusqu'à quatre fois plus de travail, alors que le nombre de magistrats et de greffiers restera le même.

La déclaration faite par le premier ministre sur les antennes d'ATV est en contradiction flagrante avec le projet de loi, qui permet à la ministre de la Justice de libérer certaines catégories de détenus en cas de surpopulation.

Combien de transfèrements de personnes jugées dénombre-t-on pour l'instant? Quels effectifs seront fournis et quels moyens

supplémentaires dégagés pour la mise en œuvre des mesures probatoires, des peines de travail et de la surveillance électronique? Les circulaires seront-elles respectées? Quelle capacité supplémentaire sera créée dans les prisons? Le premier ministre respectera-t-il l'accord de gouvernement à ce propos?

Une concertation a-t-elle été menée au sein du gouvernement en ce qui concerne l'adaptation de la loi Lejeune? Un accord a-t-il été conclu à ce sujet et une nouvelle loi sera-t-elle dès lors votée?

De **voorzitter**: Mijnheer Muls, u hebt ook 5 minuten. Puis viendront M. Malmendier et M. Wathelet et le premier ministre pour le gouvernement. Mijnheer Muls, hou u aan de tijdslimiet, als u wil.

09.03 Walter Muls (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, ik zal mij zeker aan de tijdslimiet houden.

Mijnheer de voorzitter, collega's, mijnheer de eerste minister, mevrouw de vice-eerste minister, het debat moet eigenlijk gaan over straffen en vooral over het uitvoeren van straffen. Ik meen dat dat wel eens onderstreept mag worden, want in het debat dat wij gehoord hebben, is al van alles aan bod gekomen wat er van ver of dichtbij mee te maken heeft, of niet mee te maken heeft. Maar goed.

Waar gaat het over? Het gaat, ten eerste, over de straffen. Ik durf gemakkelijk de vergelijking te maken met een klein kind op school of thuis. Als het iets mispeutert, moet men optreden. Men moet straffen. Men moet onmiddellijk straffen. Men moet niet zeer lang wachten om een kind te straffen en te zeggen dat het in de hoek moet, want dan is het effect weg.

Zo komen wij, ten tweede, tot de kwestie van het uitvoeren van straffen. Dan krijgen wij het pleidooi dat wij aan het begin van de interpellaties gehoord hebben: laten wij de wet-Lejeune afschaffen, zorg ervoor dat wanneer iemand veroordeeld wordt, die volledig zijn straf uitzit, tot het einde van zijn straf, tot de laatste dag, de laatste minuut. Wel, wie dat verkondigt, mag wat mij betreft dan ook eens aan de slachtoffers wijsmaken dat men aan iemand die tot de laatste dag zijn straf moet uitzitten, op geen enkel ogenblik enige maatregel kan opleggen, men daar geen enkele controle op heeft, men die geen enkele therapie of medicatie kan opleggen. Niks! Die heeft zijn straf uitgezeten, die komt buiten en die doet zoals hij wil! Die doet zoals hij wil, want, zijn straf heeft hij uitgezeten. Leg dat maar eens aan de slachtoffers uit.

De wet-Lejeune heeft minstens dit voordeel, deze verdienste, dat iemand die in de gevangenis zit om zijn straf uit te zitten, voorwaardelijk kan – kan! – vrijkomen als hij onder de voorwaarden van de wet valt en als – zoals het nu gebeurt – hij wil voldoen aan de voorwaarden die hem worden opgelegd door de commissie voor de voorwaardelijke invrijheidsstelling, of, binnenkort, door de

09.03 Walter Muls (sp.a-spirit): Il est évident que lorsqu'on a fait quelque chose de mal, on doit être puni, et le plus vite possible. Mais ceux qui songent aujourd'hui à abroger la loi Lejeune auront du mal à convaincre les victimes du fait que l'auteur, qui ne sera libéré qu'au terme de sa peine, pourra faire ce qu'il veut sans aucune forme de contrôle et de thérapie imposée et sans conditions supplémentaires.

Le mérite de la loi Lejeune, c'est qu'un condamné peut être libéré plus tôt mais est tenu d'observer les conditions imposées par la commission compétente de libération conditionnelle étant entendu que ces commissions s'appelleront bientôt tribunaux de l'application des peines. Je pense que cette réglementation est nettement préférable pour les victimes.

Les conditions imposées aux délinquants sexuels sont plus sévères et c'est un point positif. Mais il faut prendre garde à ce que ces conditions ne soient pas d'une sévérité telle que plus personne ne voudra encore recourir à la libération conditionnelle. Certains délinquants préféreront alors purger l'intégralité de leur peine

strafuitvoeringrechtbank. Als hij of zij die voorwaarden niet naleeft, is er een one-wayticket terug naar de gevangenis om de straf uit te zitten. Ik meen dat de slachtoffers van die misdadigers daar veel beter mee gediend zijn.

Het klopt dat wij in het verleden de wet strenger gemaakt hebben wat de mogelijke vervroegde vrijlating van seksuele delinquenten betreft. De voorwaarden daarvoor zijn veel strenger geworden. Ik zou zeggen: terecht en gelukkig maar. Alleen, premier, merk ik dat er nogal wat problemen rijzen wanneer men de voorwaarden te streng maakt. Dan kom ik tot de wet-Lejeune en uw standpunt daarover. Dan komt men soms tot de situatie waarbij sommige delinquenten zullen zeggen: kijk, als ik strenge voorwaarden opgelegd moet krijgen en als men mij elke week, elke dag, gaat controleren, om vier of vijf maanden vroeger vrij te komen, hoeft het voor mij niet en dan zit ik liever tot het einde mijn straf uit, waarna ze mij niet meer controleren, dan doe ik mijn zin.

Ik vrees dat de discussie die vandaag wordt gevoerd, zal uitmonden in een zijeffect. Ik vrees dat als men de wet-Lejeune te veel verstrengt, men tot een situatie komt waarin men zegt: goed, einde straf, geen controle meer, waardoor we uiteindelijk het kind met het badwater weggoien.

Mijnheer de premier, bent u of de regering niet van oordeel dat een verstrenging zou kunnen leiden tot het vaker volledig uitzitten van de straf, zodat vrijlatingen alleen nog zonder voorwaarden kunnen?

09.04 Jean-Pierre Malmendier (MR): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, madame la ministre de la Justice, je serai bref étant donné qu'il y a quatorze ans que je parle du sujet. En 1992, je déposais au Parlement une pétition qui demandait qu'on ne relâche plus de criminels dangereux; elle reprenait 265.000 signatures. En 1996, je déposais la pétition que tous les Belges connaissent et qui, elle, avait récolté 2.700.000 signatures. Cette pétition demandait qu'on instaure des peines pédagogiques, dont des peines incompressibles.

Malgré ma frustration de ne pas avoir reçu des réponses directes et immédiates, je dois reconnaître que ces pétitions ont eu leur utilité dans toutes les discussions qui ont été menées concernant le statut tant interne qu'externe des détenus. Par ailleurs, je dois admettre qu'une réflexion plus profonde est apparue. Celle-ci est axée sur le respect et la prise en charge des victimes. On ne répare rien chez une victime en punissant ou en faisant plus souffrir l'auteur des faits. Il convient plutôt d'essayer de réparer le tort causé à la victime et d'assumer sa responsabilité de gouvernant, d'homme politique, de parlementaire.

À cet égard, nous avons eu pas mal de discussions pendant cette législature. Deux ou trois questions m'ont paru être sans réponse ou du moins je ne m'y suis pas tout à fait retrouvé. Dans la loi de 1988, le suivi des délinquants sexuels libérés sous conditions était obligatoire alors que dans la nouvelle loi de 1996, il devient aléatoire et il est laissé à l'appréciation du juge. La loi dit que le juge "peut" imposer un suivi ou une thérapie durant la période de libération conditionnelle. Et là, monsieur le premier ministre, je me demande s'il ne vaudrait pas mieux revenir aux dispositions de la loi de 1988 qui imposaient ce

pour être ensuite libérés sans contrôle et faire ce qui leur plaît. C'est ainsi qu'une loi trop sévère peut aboutir in fine à une diminution des possibilités de contrôle. Le premier ministre approuve-t-il cette vision?

09.04 Jean-Pierre Malmendier (MR): Jaren geleden heb ik al twee petitjes bij het Parlement ingediend waarin gevraagd werd om gevaarlijke criminelen niet langer op vrije voeten te stellen en pedagogische straffen in te voeren. Ze hebben bij de bespreking van het interne en externe statuut van de gedetineerden hun nut bewezen.

Men moet trachten het onrecht dat het slachtoffer werd aangedaan te herstellen en men mag zijn verantwoordelijkheid als politicus niet uit de weg gaan.

Tijdens deze zittingsperiode hebben we talrijke besprekingen aan dit thema gewijd. Een aantal vragen blijft evenwel onbeantwoord.

In de wet van 1988 was het toezicht op seksuele delinquenten die voorwaardelijk in vrijheid werden gesteld verplicht, terwijl het in de nieuwe wet van 2006 onzeker is en aan het oordeel van

suivi.

Je me pose également des questions sur le caractère automatique de la mise en route de la procédure de libération conditionnelle. N'a-t-on pas tendance à pousser dehors ces détenus? Ne faudrait-il pas attendre qu'ils en expriment eux-mêmes le désir et qu'ils se sentent prêts à affronter de nouveau une société dans laquelle ils éprouvaient manifestement des difficultés à vivre et parfois à laisser vivre les autres? Voilà encore une réflexion que je souhaiterais voir développer dans les prochaines semaines.

Il est vrai, comme le disait M. Muls, que certains détenus souhaitent plutôt aller à fond de peine et ainsi échapper au suivi qui peut leur être imposé dans le cadre d'une libération conditionnelle.

En ce qui concerne tout particulièrement les délinquants sexuels, je me pose la question de savoir si la commission de libération conditionnelle ou le futur tribunal de l'application des peines ne pourrait pas donner une injonction de suivi même lorsqu'un détenu est libéré définitivement. Cette pratique différerait de celle qui organise la mise à disposition du gouvernement dans la mesure où la mainmise sur l'auteur serait conservée par le pouvoir judiciaire, ce qui le motiverait certainement plus qu'actuellement à prononcer la mise à disposition du gouvernement. Je souhaiterais donc qu'une réflexion à ce sujet puisse avoir lieu.

Le **président**: Monsieur Malmendier, puis-je vous demander d'en terminer?

09.05 Jean-Pierre Malmendier (MR): J'en termine, monsieur le président.

Je dirai, pour conclure, qu'il faut savoir que certains "pédophiles pervers" finissent par tuer un enfant soit pour cacher leur méfait, soit parce que ce meurtre participe de leur perversion.

Monsieur le premier ministre, ne serait-il pas préférable de prévoir la peine à perpétuité effective pour ce genre d'individus? Pour ma part, j'estime que, dans l'état actuel de nos connaissances sur le comportement de ces individus particuliers, nous n'avons pas les moyens et nous ne pouvons prendre la responsabilité de leur laisser la possibilité de répéter des actions perverses.

09.06 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, à la suite des événements tragiques que nous venons de connaître en Belgique, vous avez fait un certain nombre de déclarations sur ATV. Certaines étaient quelque peu contradictoires avec des textes que nous avons votés au Parlement et avec certains accords de gouvernement présentés par vous devant la Chambre.

Premier volet du problème: la libération conditionnelle. Votre proposition permettait aux détenus d'être appelables à la libération

de rechter wordt overgelaten. Ware het niet beter de bepalingen van de wet van 1988 opnieuw in te voeren?

Wat het automatisch opstarten van de procedure van voorwaardelijke invrijheidstelling betreft, vraag ik me af of men niet te veel de neiging heeft die gedetineerden gewoonweg op straat te zetten. Ware het niet beter te wachten tot ze zelf die wens te kennen geven en ze klaar zijn om zich opnieuw te integreren in een samenleving waarin ze het kennelijk moeilijk hadden en waarin ze soms ook anderen niet gunden te leven?

Het klopt dat sommigen hun straf liever helemaal willen uitzitten om aan de follow-up te ontsnappen. Zou men voor seksuele delinquenten niet kunnen voorzien in de mogelijkheid van een bevel tot follow-up ten aanzien van een definitief vrijgelaten gedetineerde?

09.05 Jean-Pierre Malmendier (MR): Zou men in het geval van misdrijven die door bepaalde figuren worden gepleegd – ik denk aan perverse pedofielen die er niet voor terugdeinzen een kind te doden om hun misdrijf te verdoezelen of omdat het moorden zelf deel uitmaakt van hun perversie – niet in een daadwerkelijk levenslange opsluiting moeten voorzien? Gelet op onze huidige knowhow over het gedrag van die individuen kunnen wij ons niet veroorloven het risico te lopen dat zij hun wandaden opnieuw zouden kunnen plegen.

09.06 Melchior Wathelet (cdH): Na de recente tragische gebeurtenissen legde u op ATV een aantal verklaringen af, waarvan sommige tegen in het Parlement goedgekeurde teksten en tegen het regeerakkoord indruisen.

conditionnelle après les deux tiers de la peine. Or, les nouvelles mesures concernant la loi Lejeune, que nous venons de voter dans cette Chambre, prévoient cela uniquement en cas de récidive. Dans vos déclarations, monsieur le premier ministre, vous avez été plus loin que le texte que nous venons de voter! Vous avez dit que les détenus étaient appelables à la libération conditionnelle aux deux tiers de la peine lorsqu'il n'y avait pas récidive.

En outre, dans l'accord de gouvernement, vous prévoyez qu'en cas de récidive et de crime de sang, les détenus sont appelables à la libération conditionnelle non pas aux deux tiers de la peine mais aux trois quarts de la peine. Cette modalité n'est pas introduite dans la nouvelle législation.

L'ancien système, avant modification au Parlement, prévoyait, dans le cadre d'une non-récidive, que le détenu pouvait être callable à la libération conditionnelle au tiers de la peine mais avec un minimum de trois ans. Dans le texte du nouveau système présenté et voté par votre gouvernement, cette condition minimale de trois ans ne figure plus.

Nous nous trouvons donc en deçà de ce qui existait dans l'accord du gouvernement. Mais vous avez déclaré à la presse que la libération conditionnelle serait possible après les deux tiers de l'exécution de la peine. C'est donc en totale contradiction avec le texte que nous avons voté.

Ensuite, la ministre de la Justice, que je me réjouis de voir parmi nous, a fait plusieurs déclarations dans la presse où elle expliquait qu'il fallait faire entrer en vigueur le texte voté. Je rappelle que la loi sur les TAP (tribunaux de l'application des peines) ne prendra effet qu'à partir de janvier 2007, tandis que la nouvelle loi Lejeune entrera en vigueur dans le courant de la même année, je suppose. Donc, alors que le nouveau système n'est pas encore mis en place, vous proposez déjà de le changer! Or votre ministre de la Justice demande d'attendre son entrée en vigueur pour pouvoir l'évaluer et juger de son efficacité. Quelle est alors la position du gouvernement? Est-ce celle que vous défendez dans la presse et devant les caméras? Est-ce le texte voté? Est-ce l'accord de gouvernement? Ou encore sont-ce les propos de la ministre de la Justice?

J'en viens au deuxième volet du problème: l'exécution des peines. A l'évidence, les peines doivent être accomplies. Mais il importe aussi que votre gouvernement atteigne les objectifs qu'il s'est fixés. Je pense au bracelet électronique, par exemple. L'accord de gouvernement en prévoyait 1.100. Vous nous avez annoncé il y a quelques mois que vous arriveriez peut-être à 700 et que vous vous en réjouissiez. Non! Vous devez atteindre les objectifs que vous vous êtes vous-mêmes assignés dans des dossiers sur lesquels tout le monde est d'accord. La Chambre est unanime pour admettre que le bracelet électronique constitue une peine alternative intéressante qui permettrait une meilleure politique carcérale. Je ne dois pas vous rappeler la défense sociale, dont il fut encore question hier, ni la question de la surpopulation carcérale.

Quelles sont donc vos solutions pour que les peines soient exécutées? Je vous signale qu'une nouvelle circulaire a été diffusée, suivant laquelle une personne condamnée à une peine inférieure à

Uw regeerakkoord bepaalde dat de gedetineerden pas na twee derde van hun straf voor voorwaardelijke invrijheidstelling in aanmerking zouden komen. Volgens de nieuwe maatregelen die we recentelijk goedkeurden, is dat echter enkel zo in het geval van herhaling. Op ATV zei u echter dat gedetineerden pas na twee derde van hun straf voor voorwaardelijke invrijheidstelling in aanmerking komen, ook wanneer geen sprake is van herhaling.

Bovendien bepaalde het regeerakkoord dat, in geval van herhaling en moord, de gedetineerden pas voor voorwaardelijke invrijheidstelling in aanmerking zouden komen na drie vierde van hun straf te hebben uitgezeten. Die regel werd echter niet in de nieuwe wetgeving opgenomen.

Volgens de vroegere regeling kwam de gedetineerde, behoudens herhaling, voor voorwaardelijke invrijheidstelling in aanmerking na een derde van zijn straf te hebben uitgezeten, evenwel met een minimum van drie jaar. In de nieuwe regeling werd die voorwaarde niet behouden.

Bovendien stelt u reeds voor om het nieuwe systeem te wijzigen terwijl het nog niet eens van toepassing is. De minister van Justitie vraagt echter om met de inwerkingtreding ervan te wachten tot het beoordeeld is en de doeltreffendheid ervan is nagegaan. Wat is nu eigenlijk het regeringsstandpunt?

Wat de strafuitvoering betreft, is het ook van belang dat uw regering de vooropgestelde doelstellingen waarmaakt. Zo voorzag het regeerakkoord bijvoorbeeld in 1.100 gedetineerden onder elektronisch toezicht, terwijl u zich enkele maanden geleden nog verheugde over het feit dat u misschien het cijfer van 700 kon halen.

moins d'un an n'effectue aucune partie de sa peine. Où se situe alors la cohérence entre cette position du gouvernement et votre annonce à la presse selon laquelle les peines doivent être exécutées, même si elles sont légères?

Quant au troisième volet, monsieur le premier ministre, il concerne les peines incompressibles. Qu'entendez-vous par ce terme? Si ce volet consiste à dire que, lorsqu'une peine est décidée, il faut qu'une partie de celle-ci soit incompressible - semblable à la peine de sûreté appliquée en France -, je peux alors accepter votre raisonnement. En revanche, s'il s'agit d'une peine dont les dérives ont été soulevées par MM. Malmendier et Muls, et qui inciterait le condamné à accomplir l'intégralité de sa peine afin d'éviter un quelconque suivi durant sa détention, je pense que ce n'est pas une bonne solution.

On doit pouvoir prévoir une peine de sûreté qui garantit une partie de l'exécution de la peine. À partir de cette exécution minimale, on doit pouvoir faire appel à toute une série de systèmes, que ce soit la libération conditionnelle, la libération provisoire, le placement d'un bracelet électronique.

Monsieur le premier ministre, mes questions sont dès lors très claires et très courtes.

Qui doit-on croire en matière de libération conditionnelle? Quelle est la politique réelle du gouvernement? En matière de politique carcérale, où en est-on avec la mise en œuvre des bracelets électroniques?

Quels sont les moyens que vous allez dégager pour résoudre la problématique carcérale relative aux internés?

Vous dites que toutes les peines doivent être exécutées mais, paradoxalement, aucune peine de moins d'un an n'est exécutée. Qu'en est-il?

Qu'entendez-vous exactement par le vocable "peine incompressible"? Comment l'introduire dans la politique carcérale?

09.07 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mijnheer de voorzitter, sta me toe te zeggen, als dat in het Parlement nog mag gezegd worden, dat ik de interpellatie van de heer Laeremans een echte karikatuur vond. Hij nam volgende woorden in de mond: zolenlikkers, leugenaars, lafaards, bedriegers. Het extreemrechts taalgebruik vindt blijkbaar meer en meer ingang in dit Parlement. Ik betreur dit. Ik herinner me nog de tijd dat de voorzitter telkens tussenbeide kwam wanneer dergelijk extreem taalgebruik in dit Parlement werd gehanteerd en dat die woorden in het verslag werden weggelaten. Vandaag gebeurt het omgekeerde! (*Rumoer van het Vlaams Belang, applaus op de banken van de meerderheid*)

Ik moet niet op de bescherming van de maatschappij of de kwestie van de overbevolking in de gevangenissen terugkomen.

In een nieuwe omzendbrief staat dat wie tot een straf van minder dan een jaar veroordeeld wordt, die straf niet moet uitzitten. Hoe valt dat te rijmen met uw verklaring in de pers dat alle straffen, ook de lichte, moeten worden uitgevoerd?

Wat bedoelt u precies met niet-samendrukbare straffen? Als u daarmee bedoelt dat een deel van de straf niet samendrukbaar is, kan ik uw redenering volgen. Maar als het om een straf gaat waarbij de gedetineerde zijn volledige straf moet uitzitten zonder enige begeleiding, dan heeft men een verkeerde beslissing getroffen.

09.07 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: L'intervention de M. Laeremans aura été caricaturale de bout en bout. Manifestement, le langage outrancier de l'extrême-droite est de mieux en mieux accepté au Parlement. Autrefois, ces déclarations auraient été biffées du compte rendu et le président serait intervenu. (*Huées du Vlaams Belang, applaudissements nourris sur les bancs de la majorité*)

De **voorzitter**: Helaas zijn er vandaag televisie en websites waarvan ik de woorden niet kan doen schrappen.

09.08 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mijnheer de voorzitter, ik vraag niet zoveel als de regering in het Vlaams Parlement die niet

09.08 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: Alors que Vlaams Belang

graag heeft te worden ondervraagd en waar geen audits meer mogen plaatsvinden. Zo ver ga ik in elk geval niet!

s'est borné à débiter une litanie d'insultes, M. Verherstraeten, au moins, a livré une analyse.

Mijnheer de voorzitter, in tegenstelling tot het Vlaams Belang heeft de heer Verherstraeten een andere analyse gemaakt dan een opeenvolging van beledigingen en woorden waarvan ik dacht dat ze niet tot het parlementair taalgebruik behoorden.

De **voorzitter**: Mijnheer de eerste minister, ik laat u even onderbreken voor een korte repliek van de heer Annemans.

09.09 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, we weten nu wat de heer Verhofstadt nog niet heeft meegemaakt met betrekking tot de voorzitters van deze Kamer.

09.09 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Je n'ai encore jamais vu un premier ministre faire la leçon au président et décréter ce que le Parlement peut ou ne peut pas dire.

Ik heb nog nooit meegemaakt dat een eerste minister aan een Kamervoorzitter zegt wat er nog wel in dit halfroond mag gezegd worden...

De **voorzitter**: De Kamervoorzitter beslist daar zelf over.

Mijnheer Annemans, ik heb reeds woorden laten schrappen. Ik weet evenwel dat de geschrapte woorden toch op beeldband en op de website verschijnen. Een reden te meer zou ik zeggen om het taalgebruik te beheersen.

Le **président**: Il m'appartient d'en décider. Dans le passé, il m'est arrivé plus d'une fois de faire supprimer certains mots mais la retransmission en direct à la télévision et sur l'internet ne me permettent plus de le faire. Le premier ministre n'a pas interrompu les interpellateurs et je souhaite qu'il n'y ait pas non plus d'interruptions durant sa réponse.

09.10 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: We weten dat dit moeilijker is voor het Vlaams Belang. Taalgebruik beheersen bestaat bij u niet. *(Rumoer bij het Vlaams Belang)*

(Vif tumulte sur les bancs du Vlaams Belang)

De **voorzitter**: Mijnheer Annemans, de premier heeft de spreker van uw fractie niet onderbroken. Wees beleefd genoeg om te luisteren.

09.11 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Doe zo maar voort.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Eynde, men heeft uw spreker niet onderbroken. Onderbreek dus niet.

Mijnheer Laeremans, het is gedaan!

09.12 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Ik denk dat hiermee duidelijk is wat de inhoud is van extreem rechts. *(Rumoer)*

De **voorzitter**: Indien u een antwoord wil krijgen, moet u zwijgen.

09.13 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mijnheer Verherstraeten, u hebt een ander beeld geschetst. Voor de eerste keer hebt u erkend dat een van de belangrijke hervormingen die de regering de voorbije zeven jaar heeft doorgevoerd – en die niet gemakkelijk was omdat we vertrokken van een situatie met vijf à zes verschillende politiediensten en de drama's en tragedies in de zaak-Dutroux –, in casu de politiehervorming, vandaag functioneert en werkt.

09.13 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: M. Verherstraeten a reconnu l'efficacité de la réforme des polices mise en oeuvre par le gouvernement. Le mérite n'en revient pas au seul gouvernement mais aussi et surtout aux policiers sur le terrain.

Dat is inderdaad niet alleen de verdienste van degenen die daarvoor

verantwoordelijkheid dragen in de federale regering. Dat is in eerste instantie de verdienste – zoals hij ook heeft gezegd – van de politiecommissariaten, de mensen op het terrein, de inspecteurs in de 196 politiezones. Het is altijd goed, mijnheer Verherstraeten, dat te kunnen vaststellen.

Ik denk immers dat wij een lange weg hebben afgelegd met de politiehervorming. Er is enorm veel kritiek geweest. Ik heb hier tientallen interpellaties en mondelinge vragen aanhoord met betrekking tot zaken als de werking van de politie of de politiehervorming die moest worden geïmplementeerd. Ik stel vandaag, samen met u, vast dat onze politie geïntegreerd is, dat er een einde is gekomen aan de politieoorlog die wij gedurende meer dan twee à drie decennia in ons land hebben gekend en dat onze politie niet meer achter de feiten aanloopt maar dat zij in staat is om zich maximaal te concentreren op een zwaar misdrijf als dit wordt gepleegd. Dit geldt ook voor de lokale politie, zoals onlangs het geval was in Antwerpen. Er is daarbij ook sprake van een rechtstreekse samenwerking tussen het lokale en het federale niveau, wat in het verleden vaak deficiënt bleek te zijn en tot zware drama's en tragedies heeft geleid.

Ik kom dan tot een volgende punt, mijnheer de voorzitter. Men heeft hier gezegd dat de regering aan incidentenpolitiek doet wanneer er iets gebeurt. Excuseer mij, maar wij hebben zeven jaar gewerkt aan de politiehervorming. Ze werd geïmplementeerd. Er werd daarvoor wetgevend werk geleverd. Men kan moeilijk zeggen dat er sprake is van incidentenpolitiek als op dat vlak gedurende zeven jaar al die inspanningen worden geleverd.

Mijnheer de voorzitter, zo kom ik tot het jeugdsanctierecht. Ik weet dat sommigen het daarmee niet eens zijn. De uithandengeving, die geregeld wordt in het jeugdsanctierecht, was reeds verschillende maanden ingediend in het Parlement. Op het ogenblik dat het drama zich heeft voorgedaan, is men zich ervan bewust geworden dat dit snel moest worden goedgekeurd. De regering had dit project echter al meerdere maanden geleden ingediend. Hetzelfde, mijnheer de voorzitter, geldt voor de wapenwet. De wapenwet was al meerdere maanden ingediend in het Parlement. Ik vind het dan ook niet juist dat sommigen beweren dat wij aan incidentenpolitiek zouden doen als die projecten reeds ingediend zijn in het Parlement. (*Applaus*)

Mijnheer de voorzitter, ten slotte kom ik tot het laatste voorbeeld dat betrekking heeft met de strafmaat. De Kamer zal straks terzake een belangrijke wetswijziging goedkeuren. De algemene bespreking en de artikelsgewijze bespreking zijn in elk geval achter de rug. De strafmaat zal hierdoor worden aangepast als het gaat om misdrijven die worden gepleegd tegen mensen in uniform, tegen conducteurs, tegen leraars en dergelijke meer. Ook die aanpassing van de strafmaat is een belangrijke stap voorwaarts.

Wanneer ik dan in het Parlement hoor dat wij de voorbije zeven jaar onvoldoende de conclusies van het Parlement hebben uitgevoerd, mijnheer de voorzitter, sta mij dan toe om als leider van deze regering daarover een ander beeld te schetsen.

Een beeld van objectiviteit. Dat beeld is eerst en vooral, naast de politiehervorming, de hervorming van het parket, dat volledig is

Nous avons parcouru un long chemin et nous avons dû endurer bien des critiques mais, aujourd'hui, la police intégrée est une réalité et il a été mis fin à la guerre des polices. Les services de police ne sont plus en retard sur les faits mais se concentrent pleinement sur la recherche.

On nous reproche de mettre en oeuvre une politique qui serait dictée par les seules circonstances mais la réalité indique le contraire. Nous avons travaillé pas moins de sept ans à la réforme des polices et le gouvernement avait également déjà déposé au Parlement les projets de loi relatifs au droit pénal de la jeunesse et aux armes. Il est dès lors inexact d'affirmer que nous avons attendu la survenance d'un drame pour agir. Nous ne menons en aucun cas une politique de circonstance!

D'aucuns nous font grief de ne pas avoir suffisamment tenu compte des conclusions du Parlement au cours des sept dernières années. Je voudrais quant à moi brosser de la situation un tableau plus objectif. Outre la réforme des polices, nous nous sommes attelés à la réforme du parquet. Nous avons créé le Conseil supérieur de la Justice et amélioré les techniques de recherche. Nous avons conféré aux victimes des droits qui sont encore élargis présentement puisque les tribunaux d'exécution des peines entendent aussi les victimes, ce qui était précédemment inconcevable.

Nous avons également instauré les peines de travail qui remplacent les peines d'emprisonnement de courte durée, celles-ci n'étant plus exécutées à cause de circulaires prises par des gouvernements précédents. Les résultats sont incontestables puisque nous sommes passés de 500 peines de travail en 2003 à 10.000 par an

uitgevoerd. De oprichting van de Hoge Raad voor de Justitie is uitgevoerd en in werking. De opsporingstechnieken hebben wij veranderd, verbeterd en duidelijk verstrengd; opsporingstechnieken, die in het verleden in ons land niet mogelijk waren, zodat bepaalde bewijzen niet konden worden verzameld. Wij hebben de rechten van de slachtoffers ingevoerd, die onbestaande waren in de jaren '70, '80 en het begin van de jaren '90. Wij hebben ze nu nog uitgebreid, want men kan wel kritiek hebben op de laatste wijzigingen aan de wet-Lejeune, maar het komt er in eerste instantie op aan dat er straks uitvoeringsrechtbanken zullen zijn waar de slachtoffers ook zullen worden gehoord, als het erom gaat een crimineel al dan niet vroeger vrij te laten. In het verleden was het ondenkbaar dat de slachtoffers zouden worden gehoord. Dat is ook van belang. *(Protest van het Vlaams Belang)*

Ten derde, de werkstraffen. Mijnheer Laeremans, het beeld dat u van de wetswijziging hebt geschetst, is een pure karikatuur. Ik zal het u bewijzen, want ik zal u de cijfers geven die de vergelijking maken tussen het aantal keer dat de voorwaardelijke invrijheidsstelling en de wet-Lejeune heden wordt toegepast en hoeveel keer dat in de jaren '90 het geval was. Ik zal die cijfers onmiddellijk geven en dan zult u het reële beeld zien, in de plaats van de karikatuur die u de publieke opinie voorhoudt. *(Protest van het Vlaams Belang)*

Mijnheer de voorzitter, het is fout om een beeld op te hangen alsof dit Parlement samen met de regering de voorbije zeven jaar geen fundamentele veranderingen zou hebben doorgevoerd: de politiehervorming, de Hoge Raad voor de Justitie, slachtofferrechten, maar ook de werkstraf. Ook dat is gerealiseerd. Wat was immers de situatie? Tot voor kort werden de gevangenisstraffen van korte duur gewoonweg niet uitgevoerd. U moet niet beweren dat het een uitvinding van deze regering zou zijn, want ze is gesteund op rondzendbrieven van de vorige regering. Dat is de realiteit.

Wat hebben wij veranderd? Waar vroeger gevangenisstraffen van korte duur niet werden uitgevoerd, omdat de capaciteit er niet was of omdat het vaak ook niet wenselijk was om dat te doen – als men een jongere, men moet daarvoor zelfs niet jong zijn, bijvoorbeeld in de gevangenis stopt, komt hij er vaak meer gehavend uit dan hij er in kwam – dan moeten wij daarvoor alternatieven vinden. Wat heeft deze regering gedaan? De heer Laeremans durft niet te luisteren. Deze regering heeft een systeem van werkstraffen ingevoerd, die als vervanging van korte gevangenisstraffen zullen kunnen gelden, die in ons land toch al 20 jaar niet worden uitgevoerd. Dat heeft de regering gedaan.

Dat is wat de regering heeft gedaan.

Wat is het resultaat van voornoemd beleid?

(...): (...)

09.14 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mevrouw, die wet werd twee of drie jaar geleden in het Parlement goedgekeurd.

Het resultaat van dat beleid is het volgende. In 2003 zijn wij begonnen met 500 werkstraffen. Vandaag worden in ons land, met de middelen die wij ter beschikking van justitie hebben gesteld, niet minder dan

aujourd'hui. Pour faire face à cette croissance énorme, le gouvernement a décidé de recruter quatre-vingts membres du personnel supplémentaires pour les maisons de justice. A l'évidence, l'opposition est frappée d'amnésie car elle refuse de reconnaître ses torts mais la vérité a ses droits et c'est bien à cause de circulaires prises par une majorité précédente que les courtes peines n'ont pu, pendant longtemps, être exécutées. Mieux vaut 10.000 peines de travail que 10.000 peines d'emprisonnement non exécutées! *(Applaudissements sur les bancs de la majorité, huées sur les bancs du Vlaams Belang)*

10.000 werkstraffen per jaar uitgesproken.

Mijnheer de voorzitter, het is niet juist dat de straffen niet worden uitgevoerd, integendeel. Mijnheer de voorzitter, wanneer de overheid met een nieuwe wetgeving start waarbij de wet 500 maal wordt toegepast en zij naar een situatie gaat waarbij men op de juiste manier tot de toepassing komt van alternatieve straffen en werkstraffen, die bijvoorbeeld 10.000 maal worden uitgesproken, dan is het normaal dat er dan meer volk in de justitiehuisen aanwezig moet zijn om de uitvoering mogelijk te maken.

Welnu, dat doen wij. De regering heeft zopas, enkele weken geleden, beslist om voor de justitiehuisen 80 bijkomende sociale assistenten aan te werven die speciaal moeten dienen om de werkstraffen mogelijk te maken.

Collega's, het is veel beter dat er vandaag 10.000 werkstraffen worden uitgesproken en uitgevoerd dan de situatie in het verleden, waarbij 10.000 korte gevangenisstraffen gewoon onder de mat werden geveegd. Dat was immers de situatie in ons land. *(Applaus)*

Mijnheer Tant, ik weet dat u elke dag uw verleden verloochent. Elke dag wil u niet meer weten wat u tien jaar geleden hebt gedaan. U past een soort van politieke lobotomie op uw hersenen toe door te zeggen dat u het niet meer wil weten.

De realiteit is echter dat in het verleden korte gevangenisstraffen op basis van circulaires die door ministers werden uitgevaardigd, gewoon niet werden uitgevoerd. De huidige regering, gesteund door de huidige meerderheid, is er uiteindelijk in geslaagd om daarvoor een alternatief op gang te brengen.

Mijnheer de voorzitter, ik sla mea culpa. Het is juist dat wij op een bepaald ogenblik, door de enorme toename van het aantal straffen, problemen hebben gekend met de implementatie en de toepassing van de wet en met het vinden van voldoende personeel voor de justitiehuisen die de werkstraffen in de praktijk konden omzetten.

09.15 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb een vraag aan u. Zou iemand van de bodes eens een woordenboek kunnen halen. Ik zit in nood met de juiste invulling van het begrip "objectief".

09.16 Eerste minister Guy Verhofstadt: Voor de eerste maal moet ik toegeven dat ik sprakeloos ben tegenover zo'n argument. Dat gebeurt mij niet veel, maar ik ben echt sprakeloos.

Daarom kom ik tot mijn volgende punt, waar het tijdens de interpellaties in essentie over ging, zoals de heer Van den Eynde mij terecht in herinnering brengt, namelijk de wet-Lejeune of de wet op de voorwaardelijke invrijheidsstelling.

Ik heb de heer Laeremans daarjuist inderdaad gezegd dat ik de beschikbare cijfers zou willen geven. Hoeveel keren werd in het verleden de voorwaardelijke invrijheidsstelling toegepast en hoeveel keren gebeurt dat nu, nadat de commissies, bemand met

09.15 Greta D'hondt (CD&V): J'ai demandé aux huissiers de m'apporter un dictionnaire. Je commence à éprouver des difficultés à cerner la portée exacte de la notion d' "objectif".

09.16 Guy Verhofstadt, premier ministre: Une fois n'est pas coutume, mais devant un tel argument, je reste bouche bée.

En ce qui concerne la loi Lejeune, les commissions de libération conditionnelle ont repris le rôle du gouvernement. De l'avis de tous il convenait en effet de retirer cette mission au pouvoir exécutif pour la confier à des magistrats indépendants. Ces commissions

magistraten, de rol hebben overgenomen van de politiek en de regering. Iedereen was er in het Parlement al jaren van overtuigd, in de jaren 90, dat er een einde moest komen aan het gebruik dat de uitvoerende macht, de minister, bepaalde op welke manier de wet-Lejeune werd toegepast en voor welke categorieën. Iedereen vond dat het uit de handen van de politiek en van de regering moest worden gehaald en dat het in commissies moest worden gestopt, onder leiding van magistraten, wat binnenkort de strafuitvoeringsrechtbanken zullen worden. De huidige situatie is immers de prefiguratie van die strafuitvoeringsrechtbanken, zoals het Parlement dat heeft gevraagd. Dat is altijd de unanieme stelling geweest. Het is niet omdat er links of rechts een tragedie is gebeurd, die ons allemaal aangrijpt, dat men plots aan geheugenverlies moet lijden en moet vergeten dat het hele Parlement toch altijd heeft gevraagd dat het zou gebeuren. Wat de regering uitvoert en implementeert, is de wens van het Parlement, geëchood in de publieke opinie en in de pers, om het weg te halen bij de Staat, de regering of uitvoerende macht, en het te geven aan de rechterlijke macht in de vorm van commissies, die straks met de nieuwe wetswijziging strafuitvoeringsrechtbanken zullen worden.

Wat is de evolutie sinds die praktijk gangbaar werd, mijnheer de voorzitter?

In 1990 waren er 1.351 voorwaardelijke invrijheidsstellingen. Het recentste cijfer dat wij ter onzer beschikking hebben, heeft betrekking op het jaar 2004. Met de commissies voor voorwaardelijke invrijheidsstellingen waren er toen 733 voorwaardelijke invrijheidsstellingen, de helft minder dan in de vroegere situatie toen de regering of uitvoerende macht besliste. Wanneer men hier komt zeggen dat de praktijk van de voorwaardelijke invrijheidsstelling, zoals beslist door de meerderheid en de regering – bijna unaniem in het Parlement – aanleiding zou kunnen geven tot een slappere benadering van de wet-Lejeune, is dat onjuist. Het cijfer van 1990 is 1.351 en het recentste cijfer van 2004 is 733. Dat is de helft.

Maar er is nog meer, met name de weigeringen van voorwaardelijke invrijheidsstelling. Ik noem cijfers van dezelfde jaren. In 1990 was er een weigering van amper 10% van de ingediende aanvragen. Vandaag liggen de weigeringen door de commissies een stuk hoger: 40% van de aanvragen die worden ingediend, wordt geweigerd.

Dan heb ik het nog niet over een aantal andere aanpassingen die zullen moeten gebeuren, onder meer de aanpassing die zopas gebeurd is aangaande de recidivisten, die van een categorie van tweederde naar een categorie van drievierde zullen worden overgeheveld.

Het enige dat ik me heb afgevraagd, de vraag die ook de regering zal onderzoeken, die wij aan het onderzoeken zijn, luidt of bepaalde andere categorieën, naast de recidivisten, zoals misdadigers van zware geweldsmisdrijven zoals we die meegemaakt hebben of misdrijven met misdadigers die een echt gevaar vormen voor de samenleving, in het kader van de wet-Lejeune niet best worden opgenomen in een categorie waarbij bijvoorbeeld de regel van tweederde zou gelden. Waarom zouden wij niet effectief onderzoeken, bijvoorbeeld bij zware misdadigers of zware geweldsmisdrijven, of wij – laat me even een moeilijk woord gebruiken

seront prochainement – et il a déjà été question de la loi aujourd'hui – transformées en véritables tribunaux de l'application des peines. Nous répondons ainsi à la volonté expresse du Parlement.

En 1990, 1.351 mesures de libération conditionnelle étaient encore prises. En 2004, ce nombre était déjà descendu à 733, ce qui représente une réduction de moitié. Par conséquent, il est absolument faux que la loi Lejeune soit appliquée de façon plus laxiste qu'avant. En 1990, 10% seulement des demandes étaient refusées. En 2004, cette proportion était montée à 40%.

Dorénavant, les récidivistes devront purger trois quarts de leur peine au lieu de deux tiers. De plus, le gouvernement planche sur la question de savoir si pour certaines catégories de criminels dangereux, il ne conviendrait pas de porter aussi à deux tiers la peine de sûreté. Je songe aux auteurs d'actes très violents. Le gouvernement soumettra à cet égard des propositions concrètes au Parlement au mois d'octobre.

Nous pourrions également accorder des compétences plus larges au juge pénal du fond, comme c'est le cas en France et aux Pays-Bas, lui permettant de limiter ou d'exclure l'application de la loi Lejeune dans sa décision sur le fond. Quoi qu'il en soit, le gouvernement soumettra des propositions au Parlement en temps opportun.

Il est inquiétant de constater que, malgré toutes les mesures qui ont été prises, nous sommes fréquemment confrontés à des jeunes délinquants opérant en bande. Nous devons rester vigilants face à ce phénomène. La concertation entre le gouvernement fédéral et les gouvernements de Communauté et de Région se déroule relativement bien. À ce jour, trois

– de gunst van de voorwaardelijke invrijheidsstelling niet beter ontnemen aan dergelijke categorieën van misdaden en misdadigers? De regering zal dat nakijken, onderzoeken.

réunions de travail ont été organisées.

Wij zullen naar het Parlement komen in oktober met een antwoord op die vraag. U kent mijn antwoord, want ik heb dienaangaande heel duidelijk gezegd dat ik het nuttig en nodig vind dat er, met betrekking tot de wet-Lejeune, categorieën bestaan waarbij verzwareningen worden doorgevoerd.

Er zijn nog andere mogelijkheden. Aan de strafrechter ten gronde zouden we opnieuw meer mogelijkheden kunnen geven. In bepaalde landen, zoals bijvoorbeeld in Frankrijk en Nederland, heeft de strafrechter ten gronde de mogelijkheid, wanneer hij de straf ten gronde uitspreekt, om eraan toe te voegen dat de wet-Lejeune slechts in beperkte of in generlei mate kan worden toegepast. Dat is een variant.

Hoe dan ook, of we nu de weg kiezen om bepaalde categorieën van zware misdrijven in een zwaardere categorie van de wet-Lejeune onder te brengen, of we nu meer bevoegdheden geven aan de strafrechter ten gronde, met de meerderheid en de regering zullen we het probleem onderkennen, en te gepaste tijde zullen we met voorstellen naar het Parlement komen.

Mijnheer de voorzitter, in dezelfde zin wil ik het even kort hebben, als u het mij toestaat, over een ander fenomeen, dat mij enorm veel zorgen baart, net als de minister van Justitie, de minister van Binnenlandse Zaken, de hele regering, en ik denk ook het hele Parlement. Het gaat om het volgende. Wij nemen allerlei maatregelen, zoals een betere werking van het politieapparaat en de alternatieve straffen en werkstraffen die vrij massaal worden uitgesproken en waardoor wij de bevolking in de justitiehuzen drastisch moeten verhogen. Het is heel duidelijk dat wij vandaag te maken hebben met een vorm van jeugdcriminaliteit die vaak in bende wordt uitgevoerd en waaraan wij bijzondere aandacht moeten besteden.

Ik moet u zeggen dat het overleg vrij goed loopt tussen de federale regering, de gewestelijke regeringen en de gemeenschapsregeringen. Wij hebben drie werkvergaderingen achter de rug.

Au cours de ces trois réunions organisées avec les gouvernements régionaux et communautaires, nous avons avancé significativement dans nombre d'initiatives, d'arrêts et de modifications de législations en vue de renforcer notre lutte contre ce phénomène. La criminalité des jeunes agissant en bandes nécessite des mesures particulières, non seulement de la part de l'autorité publique mais également des écoles et des parents surtout, qui sont responsables de l'éducation des jeunes. Il ne suffit pas de dire que l'appareil répressif de l'État doit être renforcé. Il y a d'abord la responsabilité de toute la société, des écoles et, plus encore, des parents et des familles.

Tijdens die drie vergaderingen met de Gemeenschaps- en Gewestregeringen hebben we besluiten en wetswijzigingen op stapel gezet teneinde onze strijd tegen de criminele jongerenbendes kracht bij te zetten. Die vergt immers maatregelen, niet alleen van de overheid, maar ook van de scholen en vooral van de ouders. Nog voor het begin van het nieuwe schooljaar zullen we een reeks maatregelen aankondigen die we samen uitwerken teneinde de strijd tegen praktijken zoals racketing en

Comme je viens de le dire, nous élaborons actuellement un certain nombre d'initiatives, qui seront annoncées avant le début de l'année scolaire, pour renforcer la lutte contre le racket, par exemple. Il est nécessaire de prendre des mesures spécifiques pour enrayer ce type de phénomènes que l'on retrouve dans les écoles et à leurs alentours.

Le gouvernement fédéral, dans le cadre d'une coopération très constructive avec les Communautés, est en train de renforcer l'appareil mis à la disposition des parents, des instituteurs et de l'autorité publique.

steaming in en rond de scholen te verscherpen.

Samen met de Gemeenschappen breidt de federale regering het arsenaal van middelen uit waarover de ouders, de leerkrachten en de overheid ter zake beschikken.

Een van die maatregelen is onder meer de oprichting van dat specifieke aanspreekpunt in elke politiezone, waartoe de scholen direct toegang zullen kunnen hebben.

L'une des mesures concerne la création d'un point de contact spécifique par zone de police directement accessible aux écoles.

En ce qui concerne l'exécution des peines, on a dit n'importe quoi à l'égard de cette politique. La réalité est quelque peu différente. En effet, deux initiatives ont été prises à propos de l'internement: la création d'Everberg et la décision, en cours d'exécution, de créer un centre fermé où les jeunes délinquants vont subir leur peine. Un programme est également en cours afin d'augmenter le nombre de places dans les prisons et les institutions spécialisées.

Wat de strafuitvoering betreft, is de werkelijkheid enigszins anders dan wat sommigen beweren. Betreffende de internering werden er twee initiatieven genomen: de oprichting van Everberg en de beslissing om een gesloten centrum voor jonge delinquenten in het leven te roepen. We verhogen dus het aantal plaatsen in gevangenissen en gespecialiseerde instellingen.

Mais, monsieur le président, la responsabilité de cette matière n'incombe pas seulement au fédéral. Quand il s'agit de criminalité des jeunes, il y a surtout et d'abord une responsabilité – et elles l'assumeront, j'en suis certain – des Communautés, qui doivent créer des places spécifiques dans des centres spécifiques; il y a là un manque criant.

De jeugdcriminaliteit is echter in de eerste plaats een bevoegdheid van de Gemeenschappen, die zelf plaatsen in specifieke centra moeten creëren vermits er een schrijnend gebrek bestaat.

A certains qui prétendent planifier cela en vue de créer quelques places en plus d'ici deux ou trois ans, je n'ai pas grand-chose à déclarer. En tout cas, le fédéral exécutera pleinement le volet "Everberg", le volet "centre fermé" et le volet "internement". Nous demandons simplement aux autres autorités de suivre le même rythme d'exécution de création de places dans notre pays.

We zullen de hoofdstukken betreffende Everberg, de gesloten centra en de internering integraal ten uitvoer brengen. We vragen de anderen overheden hetzelfde te doen.

Tweede punt, het elektronisch toezicht. Toen de regering daarmee begon, waren er nul plaatsen voor elektronisch toezicht. Het was nochtans iets wat zeer gekend was, mijnheer de voorzitter, in 1999. Er waren al langlopende experimenten, onder meer in Groot-Brittannië, waarbij duizenden gevangenen betrokken waren. We zitten nu aan 500 en er zijn plannen om het systeem uit te breiden.

Lorsque le gouvernement a pris ses fonctions en 1999, il n'y avait pas de places pour la surveillance électronique. A l'heure actuelle, nous disposons de 500 places; nous voulons une augmentation de plusieurs centaines de places d'ici à la fin de la législature.

(...): (...)

09.17 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Ik weet dat voor u het glas altijd half leeg is en nooit half vol. Dat weten we. Waar het over gaat, is dat er nu 500 plaatsen zijn. Het is mijn bedoeling en de bedoeling

09.17 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: Je reconnais que le recours à la surveillance

van de regering om dat aantal tegen het einde van de legislatuur met meerdere honderde plaatsen verder op te trekken. We willen ook iets anders doen. Daar is echter wat weerstand tegen, laten we dat maar grif toegeven. We willen het elektronisch toezicht namelijk ook gebruiken als een straf die een gevangenisstraf kan vervangen en niet als een uitlooperperiode van een gevangenisstraf. Daartegen is wat weerstand uit alle mogelijk en bizarre hoeken. We denken echter dat we die verandering ook moeten waarmaken.

Hetzelfde geldt met betrekking tot de mogelijkheid voor gedetineerden van vreemde nationaliteit om hun straf uit te zitten in het land van herkomst. We zijn bezig met het voeren van een aantal onderhandelingen. Men kan zeer sceptisch zijn over die onderhandelingen, zoals dat hier zojuist naar voren is gebracht door de interpellanten. Dat is inderdaad niet gemakkelijk maar wij hopen in de komende maanden in elk geval ook een aantal resultaten op dat vlak aan het Parlement te kunnen voorleggen en op die manier een strafuitvoering te waarborgen die nog altijd betrekking heeft op zo'n 9.300 gedetineerden in ons land. We nemen hier onze verantwoordelijkheid.

Interneringsinstellingen worden opgericht. Men heeft gedurende tientallen jaren het probleem van de internering verwaarloosd in ons land. Men heeft zelfs geweigerd dat te bekijken. Ik denk dat we op de goede weg zijn met de interneringsinstellingen die we nu oprichten en met een strafuitvoering die beter inspeelt op een aantal spijtige maatschappelijke fenomenen. Ik vind dat de politieke wereld ze meer met eensgezindheid zou moeten benaderen in plaats van te proberen elkaar vliegen af te vangen zoals ik dat hier deze middag heb meegemaakt. *(Applaus)*

De **voorzitter**: Wij komen aan de replieken. Mijnheer Laeremans, u krijgt maximum vijf minuten spreektijd, zoals bepaald. Mijnheer Verherstraeten, u krijgt eveneens vijf minuten. Mijnheer Muls, mijnheer Malmendier en mijnheer Wathélet, u krijgt allen drie minuten spreektijd voor uw repliek.

09.18 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, de heer Laeremans krijgt dubbel zoveel tijd als bepaald, want de helft moet geschrapt worden van de eerste minister.

De **voorzitter**: Ik beslis in deze Kamer.

09.19 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, collega's, toen wij in het middelbaar onderwijs wiskundeoefeningen moesten maken, kwam steeds één afkorting terug, u kent ze misschien ook nog, WTBW, wat te bewijzen was. U hebt met uw antwoord perfect bewezen wat wij hier gezegd hebben, namelijk dat u de bevolking met uw valse aankondigingspolitiek een rad voor de ogen draait, dat u de bevolking eenvoudigweg bedriegt.

U doet een sterke, beloftevolle verklaring waar 90% van de bevolking achter staat, dat bleek uit de peilingen van de stemtest, namelijk het

électronique en tant que sanction pouvant se substituer à une peine de prison, et pas seulement en fin de peine, suscite des réticences. Cependant, nous pensons qu'il faudra en arriver là.

Nous débattons de la possibilité de faire purger leur peine aux détenus de nationalité étrangère dans leur pays d'origine. Ces négociations ne sont pas faciles mais j'espère pouvoir soumettre une série de résultats au Parlement au cours des prochains mois.

Ce faisant, nous pourrions garantir une exécution de la peine pour les 9.300 détenus en Belgique.

Des établissements d'internement vont être créés alors que la question de l'internement a été négligée dans notre pays pendant plusieurs dizaines d'années. L'exécution des peines sera telle qu'elle correspondra mieux à une série de regrettables phénomènes de société. Dans ce domaine, il convient que les responsables politiques manifestent une plus grande unanimité au lieu de se couper mutuellement l'herbe sous les pieds, comme ce fut le cas cet après-midi. *(Applaudissements)*

09.19 Bart Laeremans (Vlaams Belang): La preuve est faite, avec cette réponse, que le premier ministre trompe la population par sa politique d'annonce. Alors qu'il annonce un durcissement de l'application de la loi Lejeune, son gouvernement fait l'inverse dans la pratique. Moins de deux semaines après ses déclarations sur la chaîne ATV, le premier ministre

verstrengen van het vrijlatingsbeleid, de aanpassing en het verstrengen van de wet-Lejeune. De mensen geloven nog dat u het meent ook.

In de praktijk doet uw regering echter net het tegenovergestelde. Vandaag, minder dan twee weken na uw verklaringen op ATV, blijkt dat u uw belofte niet hard kunt maken. Nochtans staan de sp.a en de VLD erachter. De MR heeft gezegd dat ze erachter staat. Het is alleen de Parti Socialiste die ertegen is en die het tegenhoudt. U buigt daar andermaal voor. In alle andere partijen, misschien op die vier marginale groenen achterin na, wil men een verstrengen van de wet-Lejeune. De PS slaagt er alleen in om dit tegen te houden.

De PS van Onkelinx ligt dus dwars en u blijft hier met lege handen achter. U hebt vandaag niets concreets kunnen zeggen. Integendeel, u hebt zich in alle mogelijke bochten gewrongen. U hebt rond de pot gedraaid. U hebt hier echter niets nieuws aangebracht. U hebt uw uitspraken op ATV niet kunnen hard maken.

Dan zegt u dat wij het moeten vergelijken met tien jaar geleden, dat de strafuitvoeringscommissies nu iets strenger zouden zijn dan tien jaar geleden. Ik wil het over die cijfers met u later nog eens meer in detail hebben. U moet echter geen appels met citroenen vergelijken. Als er nu meer weigeringen zijn, dan kan dat ook te maken hebben met het feit dat er veel meer aanvragen zijn omdat die in een soort van quasi-automatisme zitten.

Daar gaat het echter helemaal niet over. Mijnheer de eerste minister, de essentie is het volgende.

(...): (...)

09.20 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Juist daarom, er zijn veel meer aanvragen. Daarover gaat het echter niet.

09.21 Eerste minister Guy Verhofstadt: U moet mij zeker niet interpellieren over de begroting. De manier waarop u telt! Ik heb u de absolute cijfers gegeven.

09.21 Guy Verhofstadt, premier ministre: J'ai communiqué des chiffres absolus.

09.22 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Precies daarom!

09.23 Eerste minister Guy Verhofstadt: (...) 700 nu, daarover gaat het. Als u dat niet strenger vindt, dan is er toch wel iets anders aan de hand.

09.23 Guy Verhofstadt, premier ministre: Si M. Laeremans estime que ces chiffres ne traduisent pas un durcissement...

09.24 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Het systeem is ook helemaal veranderd. Onder de drie jaar gaat het om een soort automatisme. Het systeem is veel complexer dan u het voorstelt, maar daarover gaat het zelfs niet.

09.24 Bart Laeremans (Vlaams Belang): En dessous de trois ans, il s'agit d'une espèce d'automatisme. Le système est beaucoup plus complexe que ne l'affirme le premier ministre.

Stel dat die commissies inderdaad strenger werden, dan is de wet die hier drie maanden geleden werd goedgekeurd juist een hele inbreuk daarop, want de strafuitvoeringsrechtbanken zullen veel minder appreciatiemarge hebben. Zij zullen in heel wat gevallen automatisch moeten vrijlaten, omdat zij bijvoorbeeld geen rekening meer mogen houden met het gedrag van de veroordeelden in de gevangenis, met hun inkeer, met hun schuldbesef of met de persoonlijkheid van de

Si les commissions étaient effectivement devenues plus sévères, la législation modifiée adoptée il y a trois mois remet en cause ce changement étant donné

gevangenen. Dat valt allemaal weg.

Alle criteria die in de wet van 1998 zijn opgenomen, worden teruggeschroefd. Het wordt veel moeilijker om mensen in de gevangenis te houden. Het personeelscollege kan nu mensen in de gevangenis houden gedurende zes maanden en nog eens verlengen. Dat wordt afgeschaft. Het wordt dus moeilijker om mensen in de gevangenis te houden.

U zegt dat u erover nadenkt om de strafrechter wat meer bevoegdheden te geven, maar ook dat verandert. Wat de strafrechter ook zegt, als het om straffen gaat tot een jaar, dan kunnen ze automatisch omgezet worden in werkstraffen en taakstraffen van enkele tientallen uren. U ondermijnt dus de strafrechter meer dan ooit. U doet het tegenovergestelde van wat u aankondigt.

Mijnheer de minister, u komt hier naar een debat over uw uitspraken over de wet-Lejeune en de verstrenging van het vrijlatingsbeleid, maar u geeft niets concreet aan het Parlement. Integendeel, eigenlijk is wat u hier komt doen een belediging voor de parlementsleden en in elk geval een erkenning van het feit dat u op zondag 25 juni volledig verkeerd zat en dat u bent teruggefloten door mevrouw Onkelinx van de Parti Socialiste.

Uw lot, mijnheer de eerste minister, is in elk geval bezegeld. U schijnt niet te beseffen dat u, met uw schaamteloze bedriegerij, heel uw partij met 200 per uur in de vernieling aan het rijden bent. Mijnheer de eerste minister, u hoeft het niet te geloven, maar in de peilingen wordt de VLD gehalveerd. Er is toch een probleem met de geloofwaardigheid van uw eigen partij.

Ik wil eindigen met enkele woorden over de rol van de pers in dit debat. Als wij vandaag moeten vaststellen dat er zoveel onwetendheid bestaat over de nieuwe wet van drie maanden geleden, dan heeft dat ook te maken met het ontstellend gebrek aan belangstelling voor dit ontwerp. Persconferenties, persberichten en zelfs het grote kamerdebat van 29 maart over de VI werden totaal doodgezwegen. Sterker nog, sommigen doen alsof er nooit een wetswijziging geweest is. In alle bescheidenheid wil ik aan de wetstraatredacties vragen om dit soort dossiers beter op te volgen en niet alleen in actie te schieten wanneer ministers en de eerste minister hierover straffe verklaringen afleggen. Wij mogen van wetstraatjournalisten toch verwachten dat zij zich niet door machthebbers laten manipuleren, maar dat zij eerlijke en liefst ook kritische journalistiek bedrijven.

09.25 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, van een eerste minister en van een regering verwachten wij dat zij met de toekomst van de mensen bezig zijn. Wij hebben hier vandaag van u heel veel geschiedenis gehoord en commentaar op de politiek van zoveel jaren geleden.

U bent echter geen goed historicus. U kent uw geschiedenis onvoldoende. Wanneer ik terecht punten heb gegeven met betrekking tot de politiehervorming, zou het u gesierd hebben te zeggen dat het kader met betrekking tot de Hoge Raad en tot de politiehervorming reeds was ontwikkeld en goedgekeurd vóór u eerste minister werd.

que la marge d'appréciation des tribunaux d'application des peines sera réduite. L'autorité du juge pénal est aujourd'hui ébranlée comme jamais, malgré les déclarations du premier ministre.

Le premier ministre doit admettre aujourd'hui qu'il s'est trompé le 25 juin et que Mme Onkelinx l'a rappelé à l'ordre. Le premier ministre a entraîné l'ensemble de son parti dans cette situation.

La méconnaissance de la loi adoptée il y a trois mois est due à un manque d'intérêt effarant pour le sujet dans la presse. D'aucuns font comme s'il n'y avait pas eu de modification de loi. Je demande aux journalistes politiques d'accorder plus d'attention à ces dossiers et pas uniquement aux déclarations des ministres à ce sujet. Les journalistes ne peuvent pas se laisser manipuler par le pouvoir mais doivent veiller à exercer leur métier avec honnêteté et sens critique.

09.25 Servais Verherstraeten (CD&V): Le premier ministre devrait surtout s'occuper de l'avenir des citoyens, mais il s'est contenté d'évoquer l'histoire. Sa connaissance de l'histoire est cependant lacunaire, car en ce qui concerne le Conseil supérieur de la Justice et la réforme des services de police, le cadre était déjà approuvé avant qu'il ne devienne premier ministre.

09.26 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mijnheer de voorzitter, ik moet toegeven dat de heer Verherstraeten gelijk heeft. Wij hebben dat inderdaad met alle partijen gedaan. Dat siert al die partijen. Het is alleen spijtig dat na een jaar de oppositiepartij CD&V weggelopen is van dat overleg. (*Rumoer*)

(...): Pure leugens!

De **voorzitter**: Mijnheer Tant, het woord "leugen" hoor ik hier niet graag.

09.27 **Jo Vandeurzen** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wil veel ondergaan. Ik was echter persoonlijk aanwezig.

CD&V heeft na de verkiezingen in 1999 bij herhaling en bij monde van onder meer de heer Van Parys aangeboden om samen de ingezette hervormingen door te zetten. Wij weten immers heel goed dat de veiligheid van de mensen heel belangrijk is en dat op dat vlak de geloofwaardigheid van de politiek op het spel staat.

Ik was aanwezig op het kabinet van de betrokken minister, toen wij feestelijk voor onze medewerking werden bedankt en aan de deur werden gezet. (*Rumoer*)

De **voorzitter**: Collega's, laat de heer Verherstraeten zijn repliek beëindigen.

09.28 **Servais Verherstraeten** (CD&V): Mijnheer de eerste minister, u bewijst nogmaals dat u de geschiedenis terzake slecht kent.

Terecht hebt u daarnet de cijfers aangehaald die aangeven dat de voorwaardelijke invrijheidstellingen in aantal enorm zijn gedaald. Hoe werd dat mogelijk? Dat werd mogelijk dankzij de oprichting van de commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling.

Wanneer werden voornoemde commissies opgericht, mijnheer de eerste minister? Zij waren al opgericht op het ogenblik dat u op deze banken eerste minister werd. Zij waren toen reeds wet. De wetgeving terzake was gemaakt. Het enige probleem was dat er grondwettelijke bezwaren waren om onmiddellijk de stap naar strafuitvoeringsrechtbanken te zetten. Om dat te doen, was er een grondwetsherziening nodig.

Wanneer werden de slachtoffers bij de procedure betrokken, mijnheer de eerste minister? U laat immers uitschijnen alsof u met het wetsontwerp van 15 mei 2006 iets hebt uitgevonden. Mijnheer de eerste minister, dat werd al jaren en vóór uw tijd uitgevonden. Het zou u hebben gesierd, mocht u een beetje respect voor de wetgeving terzake hebben getoond. (*Applaus*)

Mijnheer de eerste minister, u zegt dat er inzake de internering gedurende zovele jaren niets is gebeurd. Ik wou het daarover vandaag niet hebben, maar dat kunnen wij niet over onze kant laten gaan.

Ten eerste, de heer Van Parys heeft gisteren meer dan terecht aangehaald dat de commissie als het ware een ontwerp klaar had dat u als het ware in uw schoot kreeg geworpen.

Ten tweede, mijnheer de eerste minister, wat is er met Zelzate,

09.26 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: C'est exact. Il s'agit d'une réalisation commune de tous les partis, mais le CD&V a alors quitté la table des négociations!

09.27 **Jo Vandeurzen** (CD&V): Après les élections de 1999, le CD&V a proposé sa collaboration à plusieurs reprises parce que la crédibilité du politique était en jeu. J'étais présent au cabinet lorsque nous avons été très chaleureusement remerciés!

09.28 **Servais Verherstraeten** (CD&V): Je le répète: la connaissance de l'histoire laisse à désirer chez le premier ministre. Il parle des chiffres en matière de libération conditionnelle. S'ils ont baissé, c'est grâce à la mise en place des commissions de libération conditionnelle. Elles avaient déjà été créées au plan légal mais les tribunaux de l'application des peines requerraient une modification de la Constitution.

Et depuis quand les victimes sont-elles davantage associées à la procédure? Le premier ministre feint de croire qu'il a innové avec la loi du 15 mai 2006. Or elle est également antérieure à son arrivée. Il lui siérait de faire montre d'un peu plus de respect pour la législation en la matière! (*Applaudissements*)

Et en ce qui concerne l'internement, il prétend que la situation est restée inchangée pendant des années. M. Van Parys a déjà rappelé hier qu'un projet de loi en la matière - un cadeau du ciel pour le premier

Beernem en Bierbeek gebeurd?

ministre en quelque sorte - est prêt en commission. Et qu'est-il advenu de Zelzate, de Beernem et de Bierbeek?

Le **président**: Madame Onkelinx, si vous désirez intervenir, demandez la parole!

Madame la ministre, vous avez la parole. (*Protestations*)

09.29 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, il faudrait que l'on puisse un jour examiner sereinement ce que M. Van Parys, le "grand inquisiteur" a fait, pendant un an, lorsqu'il était ministre de la Justice. Cela serait très intéressant!

Rien n'a été fait! Cela, je peux le dire! On a beaucoup réfléchi. On a beaucoup délégué à des commissions. On a beaucoup proposé de créations mais, en termes de réalisations, notamment en ce qui concerne les internés psychiatriques, rien n'a été fait. Niets! (*Applaudissements*)

09.30 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wil de handschoen van de minister van Justitie opnemen omdat hier zoveel onwaarheden zijn verteld. Ik nodig de minister van Justitie uit om volgende week in de commissie voor de Justitie terzake een sereen debat te voeren. We zullen bekijken welke beslissingen toen genomen zijn en welke beslissingen nu genomen zijn.

Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister van Justitie, vooral van belang is dat naar aanleiding van de dramatische feiten die zich hebben voorgedaan rond Dutroux en de parlementaire onderzoekscommissie, CD&V het initiatief heeft genomen om met alle positieve krachten samen een oplossing te zoeken voor de fundamentele problemen. Samen hebben we het Octopus-akkoord bereikt en uitgewerkt. Deze consensus inzake de fundamentele problemen waar mensen mee bezig zijn, zou moeten voortlopen over de partijgrenzen heen.

In plaats van de historische waarheid hier te verdoezelen hadden we veel beter op basis van dat elan zijn doorgegaan. We zijn evenwel, zoals de heer Vandeurzen heeft gezegd, de deur gewezen op het ogenblik van ons aanbod.

Daarom, mijnheer de voorzitter, de uitdaging aan de huidige minister van Justitie om in de commissie voor de Justitie dit debat aan te gaan.

De **voorzitter**: Zij aanvaardt de uitdaging. Ik heb het gezien.

09.31 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik nodig haar uit de vaststelling te maken van al de constructieve wetsvoorstellen van CD&V inzake strafuitvoering, inzake internering, uitgewerkte wetteksten, klaar voor onmiddellijke bespreking. Ik nodig de minister van Justitie uit volgende week in de commissie voor de Justitie niet alleen de inventaris te bekijken van hetgeen toen is gebeurd maar onmiddellijk te beginnen met de bespreking van de wetsvoorstellen inzake strafuitvoering en internering zoals ze door CD&V ingediend zijn. Op die manier zullen de problemen onmiddellijk aangepakt worden. We moeten niet wachten tot oktober! Dat is helemaal niet

09.29 Minister Laurette Onkelinx: Laten we eens nagaan wat de heer Van Parys heeft verwezenlijkt gedurende het jaar dat hij minister van Justitie was. Er gebeurde niets, zeker niet wat de psychiatrische geïnterneerden betreft!

09.30 Tony Van Parys (CD&V): J'entends relever le défi et j'invite la ministre de la Justice à participer à un débat serein en commission.

On a dit ici de nombreuses choses qui ne sont pas exactes. À la suite de l'affaire Dutroux et de la commission d'enquête parlementaire, nous nous sommes efforcés de régler ensemble un certain nombre de problèmes fondamentaux. Ces travaux ont donné lieu à l'accord octopartite. Ce consensus devrait être poursuivi, mais le CD&V s'en est trouvé exclu.

Le **président**: Je constate que la ministre relève le défi.

09.31 Tony Van Parys (CD&V): Je propose d'examiner l'ensemble des propositions existantes du CD&V concernant les tribunaux d'application des peines et l'internement en commission la semaine prochaine plutôt que d'attendre le mois d'octobre.

nodig! De teksten zijn klaar!

De **voorzitter**: Mijnheer Verherstraeten, wilt u uw repliek besluiten. Ik heb u voldoende blessuretijd afgetrokken. Geloof me vrij.

09.32 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het past om de instellingen in Zelzate, Rekem en Bierbeek, die destijds zijn opgericht en waar schitterend werk wordt geleverd te vermelden in het verslag.

Het past dat verslag te benoemen. Het past misschien, mijnheer de eerste minister, eens te verwijzen naar uw ontwerp van april 2003 onder Paars I en naar het ontwerp van 1999 dat u in de schoot geworpen kreeg met betrekking tot geïnterneerden en tot de rechten van slachtoffers waarop wij zo hebben gehamerd, ook tijdens de wet op de strafuitvoeringsrechtbanken en dat door ons werd gevraagd met amendementen. Deze meerderheid heeft dat weggestemd. U hebt dat toen overgeschreven en ingediend, maar wat hebt u met paars 2 gedaan? Niets meer! Dit werd zelfs niet meer heringediend! Nu komt u af met vage beloftes dat er terug wetgeving terzake zal komen. Dat zijn de feiten!

Wanneer de minister het dan heeft over de wet-Lejeune, zegt hij dat hij het zal onderzoeken. Na boude verklaringen om een rookgordijn op te trekken uit angst voor reacties van de publieke opinie, zegt u het te zullen onderzoeken! Mijnheer de eerste minister, verwijt ons niet dat wij zeggen dat u aan incidentenbeleid doet: dat doet men in uw regering! Mag ik uw voormalige minister van Justitie citeren? "Had men het jeugdsanctierecht reeds onder de vorige regering hervormd zoals ik toen had voorgesteld, dan zou men de minderjarige moordenaars van Joe nu veel strenger kunnen aanpakken". Ik herhaal met betrekking tot de wapenwet wat uw toenmalige minister van Justitie, nu nog minister in deze regering, zei: "Had men de wet reeds onder de vorige regering goedgekeurd, dan had de moordenaar van Antwerpen nooit een geweer kunnen kopen, dan hadden deze moorden nooit plaatsgevonden: wij hadden ons veel problemen kunnen besparen".

Ik zal u niet verwijten, hoewel het verwijt terecht is, dat u aan incidentenpolitiek doet: nee, u doet aan aankondigingsbeleid, mijnheer de eerste minister. Wat kondigt u aan? Niet-uitgevoerde beloftes vervangt u door nieuwe beloftes. Zo zakt het vertrouwen van de mensen in overheid en Justitie uiteraard. Dat is uw verantwoordelijkheid.

De **voorzitter**: Mijnheer Muls, u krijgt drie minuutjes voor een korte repliek, als u wil.

09.33 Walter Muls (sp.a-spirit): Mijnheer de eerste minister, wij verschillen op een aantal punten van mening. Dat kan, want wij roepen niet naar elkaar, wij luisteren naar elkaar.

Ik heb ten eerste uw uitspraak kunnen appreciëren dat wij binnenkort een grondig debat zullen voeren met een grondige studie over de toepassing van de wet-Lejeune, waarover wij grondig zullen nadenken. Dan hoor ik daarbij de ondertoon dat u toch wel oog hebt voor de neveneffecten waarop ik heb gewezen.

Mijnheer de voorzitter, ik krijg drie minuten maar ik zal ze niet

09.32 Servais Verherstraeten (CD&V): Si la première coalition violette s'est limitée à recopier nos textes, la seconde n'a encore rien réalisé du tout. Le premier ministre vient à présent nous faire quelques vagues promesses. Pour ce qui est de la loi Lejeune, il se borne à dire qu'il fera étudier la question.

Ne nous reprochez pas d'avoir mené une politique de circonstance dictée par la survenance d'incidents! L'ancien ministre de la Justice a fait observer qu'une réforme du droit sanctionnel de la jeunesse aurait permis de se doter des instruments nécessaires pour sanctionner plus sévèrement les assassins mineurs de Joe et que si la loi sur les armes avait été adoptée plus tôt, l'assassin d'Anvers n'aurait pas pu acquérir son arme.

Le premier ministre mène une politique d'annonce. Il remplace par de nouvelles promesses celles qu'il n'a pas tenues. C'est ainsi qu'on sape la confiance dans le politique et il en est responsable.

09.33 Walter Muls (sp.a-spirit): Le premier ministre et moi-même ne partageons pas les mêmes idées sur tout, mais nous nous écoutons. Je me réjouis du fait que la loi Lejeune fera bientôt l'objet d'un débat approfondi et que le premier ministre prend en compte les effets non désirés sur lesquels j'ai attiré l'attention.

volpraten. Ik heb wel nog een punt, een hypothetische vraag. Stel, mijnheer de voorzitter, collega's, dat een rechtbank in Antwerpen commissaris De Bie een effectieve gevangenisstraf geeft. Dan vraag ik mij af of zijn huidige werkgever dan ook consequent zal zijn en zeggen: uitzitten tot het einde van de straf, geen wet-Lejeune toepassen. (*Protest op de banken van de Vlaams Belang-fractie*)

J'ai par ailleurs une question hypothétique. Si l'ancien commissaire anversois De Bie écopait d'une peine de prison effective, son employeur actuel s'opposerait-il également à l'application de la loi Lejeune?

De **voorzitter**: Collega's, leer toch ook luisteren!

09.34 Jean-Pierre Malmendier (MR): Monsieur le président, je vais vous faire plaisir, étant donné que vous aimez les interventions courtes.

J'attends le débat promis pour la rentrée ainsi que la confirmation des avancées qui ont été engrangées et celles qui devront encore être développées. Je ne tiens pas à retarder nos travaux avec des griefs stériles ou même par l'expression de sentiments que je croyais ne plus faire partie de notre civilisation.

09.34 Jean-Pierre Malmendier (MR): Ik wacht op het debat dat naar men ons verzekert bij de aanvang van het parlementair jaar zal gehouden worden en kijk uit naar de bevestiging van de vooruitgang. Ik wil onze werkzaamheden niet nodeloos ophouden met een vruchteloze discussie of met de uiting van gevoelens die ik in onze cultuur niet langer gangbaar achtte.

09.35 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le premier ministre, je vous remercie de nous avoir donné un cours de bonne politique: pendant 40 minutes, vous êtes parvenu à ne répondre à aucune de mes questions. J'ai certainement encore de nombreuses choses à apprendre et merci de me rappeler que j'ai besoin d'acquérir encore un peu d'expérience.

09.35 Melchior Wathelet (cdH): Het Parlement heeft inderdaad een wijziging van de wet-Lejeune aangenomen, die echter minder ver gaat dan wat in uw regeringsverklaring werd aangekondigd.

Plus fondamentalement, monsieur le premier ministre, revenons aux questions que j'avais posées sur la libération conditionnelle, sur l'exécution de la peine, sur les peines incompressibles. Nous étions venus vous parler aujourd'hui de vos déclarations à la presse. Mes questions portaient sur ce point mais vous avez répondu tout à fait autre chose!

De premier steekt zelf de lont in het kruitvat, want hij zegt hier iets anders dan voor de televisie-camera's. Daar verklaarde u dat niemand voor voorwaardelijke invrijheidstelling in aanmerking zou komen vóór hij twee derde van zijn straf heeft uitgezeten. Ook op het stuk van het gevangenisbeleid moet nog een en ander worden verwezenlijkt om uw doelstellingen te halen.

Ce Parlement a effectivement voté une modification de la loi Lejeune qui est "en deçà" de ce qui figurait dans votre déclaration de gouvernement.

Les trois quarts de la peine dont vous avez parlé tout à l'heure, cela figure en effet dans l'accord de gouvernement mais pas dans la loi que nous avons votée ici. La période de trois ans minimum avant de pouvoir bénéficier d'une libération conditionnelle en cas de non-récidive, il en était question dans la législation précédente, plus dans celle-ci.

Monsieur le premier ministre, ce que je vous reproche, c'est d'allumer la mèche vous-même! Vous nous demandez d'être objectifs mais vous ne tenez pas les mêmes propos devant nous ou devant les caméras de ATV! À la télévision, vous dites que personne ne pourra être appelable à la libération conditionnelle avant les deux tiers de la peine. Ce que nous avons voté, le texte déposé par votre majorité, ce qui figurait dans la déclaration de gouvernement, c'est totalement différent de ce que vous annoncez vous-même à la télévision! Soyez vous aussi objectif et gardez le même discours à cette tribune et devant les caméras, que ce soit ATV ou une autre chaîne! N'allumez

pas ces mèches-là, monsieur le premier ministre! Si vous demandez d'être objectif, donnez l'exemple en la matière!

Ensuite, à propos de la politique carcérale, soyez objectif mais atteignez vos objectifs, en matière de bracelet électronique, de peines alternatives, des moyens de la défense sociale. Devant la presse ou devant le Parlement, restez objectif et surtout, atteignez vos objectifs, monsieur le premier ministre!

09.36 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Ik heb hier het persbericht over het Octopus-overleg, van 18 februari 2000. "Ook christen-democraten stappen uit Octopus-overleg. CVP en PSC willen handen vrij om oppositie en campagne te kunnen voeren". Dank u.

09.36 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: J'ai en ma possession un communiqué de presse du 18 février 2000 qui dit textuellement que les démocrates-chrétiens quittent la concertation octopartite parce que le CVP et le PSC veulent garder les mains libres pour mener leur politique d'opposition et la campagne électorale.

De **voorzitter**: Wij zijn niet in een ander parlement. Het laatste woord is voor de leden van de Kamer. Mijnheer Vandeuren, u hebt het laatste woord.

09.37 **Jo Vandeuren** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik durf toch nog eens het woord te nemen omdat ik het voor ons ook belangrijk vind. Ik was erbij, het was de heer Ducarme die het woord genomen heeft. In alle ernst, mijnheer de voorzitter, het is zelfs nog niet zo essentieel. Na de verkiezingen van 1999 hebben wij bij herhaling aangeboden om de hervormingen bij het openbaar ministerie en de justitie samen verder door te voeren. Bij herhaling is hier in de commissie echter door mevrouw Onkelinx en anderen gezegd dat dit niet hoefde. Wij vinden dat zeer erg omdat de goede werking van de justitie natuurlijk een kerntaak is voor de overheid. Wij moeten daar met zijn allen aan werken. (*Rumoer*)

09.37 **Jo Vandeuren** (CD&V): Après les élections de 1999, nous avons proposé à plusieurs reprises de poursuivre ensemble les réformes du ministère public et de la Justice. Mme Onkelinx et d'autres membres de la majorité nous ont dit à maintes reprises que notre participation n'était pas utile. Ceci est grave, car le bon fonctionnement de la Justice est une des missions essentielles des pouvoirs publics et nous devons y oeuvrer tous ensemble.

De **voorzitter**: Collega's, luister alstublieft. De heer Vandeuren heeft het woord.

Madame Onkelinx, laissez quand même finir M. Vandeuren!

Mijnheer Vandeuren, u hebt het woord. Daarna volgt zeer kort de heer Annemans en dan rond ik af met de moties.

09.38 **Jo Vandeuren** (CD&V): Meer dan de vraag wie er nu gelijk heeft, wil ik blijven benadrukken dat onze partij en onze fractie in de commissie voor de Justitie dat aanbod vanaf 1999 voortdurend is blijven herhalen. Het is belangrijk en essentieel voor de houding van onze partij dat dit onderstreept wordt.

09.38 **Jo Vandeuren** (CD&V): Plus que de savoir qui a raison, il importe de souligner que, depuis 1999, notre groupe n'a jamais cessé de proposer de travailler ensemble au sein de la commission de la Justice.

09.39 **Gerolf Annemans** (Vlaams Belang): Ik heb een korte historische noot. Het is inderdaad zo gegaan en wij hebben de toenmalige CVP toen gewaarschuwd dat ze niet moesten proberen de paarse combinatie in haar état de grâce te helpen – de CD&V was

09.39 **Gerolf Annemans** (Vlaams Belang): À ce moment-là, nous avons prévenu le CVP de l'époque qu'il ne devait pas tenter de venir

nog niet gewoon van oppositie te voeren – maar dat ze alleen radicale oppositie konden voeren omdat ze anders buitengewerkt zouden worden. Zij hebben u buitengewerkt. U bent erin getrapt. U had niet zo positief moeten doen. U had moeten doen zoals nu, van in het begin oppositie voeren.

en aide au gouvernement violet. La seule option qui se présente est de faire de l'opposition sans compromis.

09.40 Thierry Giet (PS): Monsieur le président, je voudrais préciser que ceux qui, comme moi, comptent un "peu" d'ancienneté dans cette Assemblée, savent que, depuis 1996, la Belgique a connu des moments extrêmement difficiles, qu'il s'agisse de la population, du monde politique, judiciaire ou policier. Durant les mois qui ont suivi les événements tragiques, nous avons trouvé la possibilité de travailler tous ensemble, ou pratiquement tous ensemble. Et je ne vois pas les raisons fondamentales pour lesquelles cela ne serait plus possible aujourd'hui!

Après ce que je viens d'entendre et de voir, je suis donc un peu déçu, mais pas désespéré. Peut-être sommes-nous un peu fatigués ou excédés. Les temps sont difficiles. Mais, selon moi, il n'est pas impossible de continuer à travailler presque tous ensemble sur une amélioration des choses. Cette amélioration de la mission qui est celle de la justice ou de la police et qui est, d'abord, une œuvre humaine et politique, est toujours possible.

09.40 Thierry Giet (PS): In 1996, toen ons land een heel moeilijke periode doormaakte, werd bijna iedereen bereid gevonden om samen aan de slag te gaan. Ik zie niet in waarom dat vandaag niet meer zou kunnen gebeuren. Ik ben dus wat teleurgesteld over wat ik hier zonet heb gehoord en gezien, maar ik wanhoop niet. Ik maak mijzelf de bedenking dat het niet geheel onmogelijk is om verder te blijven samenwerken teneinde de door iedereen gewenste vooruitgang te kunnen boeken.

En conclusion, je voudrais dire que nous pouvons encore travailler ensemble à ces avancées que nous espérons tous.

Moties Motions

De **voorzitter**: Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend. En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een eerste motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Gerolf Annemans en Bart Laeremans en luidt als volgt:

"De Kamer,
gehoord de interpellaties van de heren Bart Laeremans en Servais Verherstraeten en het antwoord van de eerste minister,
vraagt de regering

- om geen uitvoering te geven aan de wet van 17 mei 2006 op de externe rechtspositie van gedetineerden;
- een nieuw wetsontwerp voor te leggen, dat voorziet in de afschaffing van de wet-Lejeune en de strafrechters minstens de mogelijkheid geeft om onsamendrukbare straffen op te leggen."

Une première motion de recommandation a été déposée par MM. Gerolf Annemans et Bart Laeremans et est libellée comme suit:

"La Chambre,
ayant entendu les interpellations de MM. Bart Laeremans et Servais Verherstraeten et la réponse du premier ministre,
demande au gouvernement

- de ne pas donner exécution à la loi du 17 mai 2006 relative au statut juridique externe des détenus;
- de déposer un nouveau projet de loi tendant à supprimer la loi Lejeune et à permettre au moins aux juges pénaux de prononcer des peines incompressibles."

Een tweede motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Tony Van Parys en Servais Verherstraeten en luidt als volgt:

"De Kamer,
gehoord de interpellaties van de heren Bart Laeremans en Servais Verherstraeten en het antwoord van de eerste minister,

vraagt de regering

- voldoende middelen en mensen te voorzien voor de integrale strafuitvoering inclusief elektronisch toezicht, werkstraffen, gevangenis capaciteit;
- de wet op de geïnterneerden onmiddellijk aan te passen en slachtoffers terzake rechten te geven."

Une deuxième motion de recommandation a été déposée par MM. Tony Van Parys et Servais Verherstraeten et est libellée comme suit:

"La Chambre,
ayant entendu les interpellations de MM. Bart Laeremans et Servais Verherstraeten
et la réponse du premier ministre,
demande au gouvernement

- de prévoir des moyens matériels et humains suffisants pour la mise en œuvre de l'exécution intégrale des peines y compris en ce qui concerne la surveillance électronique, les peines de travail, la capacité pénitentiaire;
- d'adapter immédiatement la loi sur les internés et de conférer aux victimes des droits en la matière."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heren Daniel Bacquelaire, Alfons Borginon, Thierry Giet, Koen T'Sijen en Dirk Van der Maelen.

Une motion pure et simple a été déposée par MM. Daniel Bacquelaire, Alfons Borginon, Thierry Giet, Koen T'Sijen et Dirk Van der Maelen.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.
Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

Projets et propositions (*continuation*)

Ontwerpen en voorstellen (*voortzetting*)

10 **Projet de loi portant fusion de la Société fédérale d'investissement et de la Société fédérale de Participations (2516/1-3)**

10 **Wetsontwerp houdende fusie van de Federale Investeringsmaatschappij en de Federale Participatiemaatschappij (2516/1-3)**

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

10.01 **Annemie Roppe**, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, ik kan zeggen dat het wetsontwerp met unanimité werd goedgekeurd. Ik kan mij dus volledig aansluiten bij het schriftelijke verslag.

10.01 **Annemie Roppe**, rapporteur: Ce projet de loi a été adopté à l'unanimité. Je renvoie donc au rapport écrit.

10.02 **Marleen Govaerts** (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, er was één onthouding.

10.02 **Marleen Govaerts** (Vlaams Belang): Ce n'est pas exact. Je me suis abstenue lors du vote et j'étais la seule.

De **voorzitter**: Mevrouw Roppe heeft gezegd dat het wetsontwerp eenparig werd goedgekeurd in de commissie. Is dat niet waar?

10.03 **Marleen Govaerts** (Vlaams Belang): Er was één onthouding.

De **voorzitter**: Ik vermoed dat u bij die onthouding blijft.

10.04 **Marleen Govaerts** (Vlaams Belang): Ja.

De **voorzitter**: Er heeft in elk geval niemand tegengestemd.

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.

De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles

Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte corrigé par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(2516/3)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie verbeterde tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2516/3)**

Le projet de loi compte 14 articles.

Het wetsontwerp telt 14 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 14 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 tot 14 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

11 Proposition de loi modifiant la loi du 26 mai 2002 concernant le droit à l'intégration sociale afin d'encourager l'effort d'intégration des personnes sans abri consenti par un centre public d'action sociale (1763/1-4)

11 Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, tot aanmoediging van de inspanning die een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn levert voor de integratie van daklozen (1763/1-4)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Yvan Mayeur, Marie-Claire Lambert, Colette Burgeon

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Detiège, rapporteur, verwijst naar haar schriftelijk verslag.

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.

De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles

Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.

(Rgt 85, 4) **(1763/4)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1763/4)**

La proposition de loi compte 4 articles.
Het wetsvoorstel telt 4 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

*Les articles 1 à 4 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 4 worden artikel per artikel aangenomen.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

12 Proposition de loi modifiant la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'action sociale en ce qui concerne les bénéficiaires âgés qui réduisent leur patrimoine (2303/1-3)

12 Wetsvoorstel tot wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn wat betreft bejaarde hulpgenieters die hun patrimonium verminderen (2303/1-3)

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Sabien Lahaye-Battheu, Hilde Dierickx

Discussion générale **Algemene bespreking**

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Mme Detière renvoie à son rapport écrit.

12.01 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik houd het heel kort en spreek vanop mijn bank.

Dit wetsvoorstel gaat over de onderhoudsplicht van kinderen voor hun ouders in het rusthuis. Kort geschetst, het OCMW heeft vandaag de mogelijkheid om ofwel de onderhoudsplicht af te schaffen, ofwel via een uniforme schaal de kosten van het rusthuisverblijf volledig of gedeeltelijk terug te vorderen op de onderhoudsplichtigen, in casu de kinderen.

Tijdens de bespreking van het wetsontwerp houdende diverse bepalingen, eind vorig jaar, werd een discussie gevoerd over het misbruik dat door een aantal OCMW's werd vastgesteld. Enkele OCMW's schaften de onderhoudsplicht af, maar worden geconfronteerd met bejaarden die zich onvermogen maken teneinde op kosten van de staat, op kosten van de gemeenschap, hun verblijf in het rusthuis te kunnen laten gebeuren.

Via het wetsontwerp houdende diverse bepalingen werd een stok achter de deur ingebouwd, in volgende zin. Bij wie zich onvermogen maakt in de vijf jaar vóór de intrede in het rusthuis, kan het OCMW toch terugvorderen.

Mijn wetsvoorstel biedt de mogelijkheid dat, bij wie zich onvermogen

12.01 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): La présente proposition de loi a trait à l'obligation alimentaire pour les enfants de pensionnaires de maisons de repos. À l'heure actuelle, les CPAS peuvent soit supprimer l'obligation alimentaire, soit récupérer les frais de séjour en maison de repos auprès des enfants.

Lors de l'examen du projet de loi portant des dispositions diverses, fin 2005, il a été question d'abus constatés par une série de CPAS. En effet, certaines personnes âgées se rendent insolubles après la suppression de l'obligation alimentaire, de telle sorte que c'est encore l'État qui paie l'ardoise. Le projet de loi portant des dispositions diverses permet aux CPAS de récupérer les frais de séjour en maison de

maakt tijdens het rusthuisverblijf, eveneens de mogelijkheid tot terugvordering wordt ingevoerd.

Kort gezegd komt het erop neer dat een bijkomende mogelijkheid van misbruik via dat wetsvoorstel wordt afgeschaft.

repos auprès des personnes qui se rendent insolvables dans une période de cinq ans précédant ce séjour.

Ma proposition de loi permet aussi de récupérer les frais auprès de personnes qui se rendent insolvables pendant leur séjour en maison de repos.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte corrigé par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(2303/3)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie verbeterde tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2303/3)**

La proposition de loi compte 2 articles.
Het wetsvoorstel telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

13 **Projet de loi modifiant la loi du 5 juillet 1998 relative au règlement collectif de dettes et à la possibilité de vente de gré à gré des biens immeubles saisis (2556/1-3)**

13 **Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 5 juli 1998 betreffende de collectieve schuldenregeling en de mogelijkheid van verkoop uit de hand van de in beslag genomen onroerende goederen (2556/1-3)**

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

13.01 **Koen T'Sijen**, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, collega's, na een kort debat in de commissie over dit wetsontwerp werd besloten het te behandelen zonder hoorzittingen. Er werd wel afgesproken op voorstel van commissievoorzitter Paul Tant om na het zomerreces de kredietgevers te horen voor een nieuwe financieringsregeling voor het Fonds ter bestrijding van Overmatige Schuldenlast.

Na deze kwestie gaf de minister van Consumentenzaken een uiteenzetting en het Fonds ter bestrijding van Overmatige

13.01 **Koen T'Sijen**, rapporteur: À l'issue d'un bref débat en commission, il a été convenu de traiter ce projet de loi sans procéder à des auditions. Le président de la commission, M. Paul Tant, a proposé d'entendre les prêteurs après les vacances parlementaires, avant de passer à

Schuldenlast speelt, zoals u allemaal weet, een essentiële rol in het kader van de collectieve schuldenregeling. Dit Fonds betaalt de erelonen van de schuldbemiddelaars uit voor zover deze niet door de verzoeker-schuldenaar worden betaald.

Het feit dat de schuldbemiddelaars de waarborg hebben dat ze worden betaald, betekent dat zij kwalitatief werk kunnen verrichten. Dit is zowel in het belang van de schuldenaars als van de schuldeisers.

Het Fonds wordt echter geconfronteerd met een tekort aan middelen. Dit komt voornamelijk door het toenemend aantal dossiers. Volgens de Centrale voor kredieten aan particulieren is het aantal berichten van toelaatbaarheid tot de collectieve schuldenregeling van 2004 naar 2005 met meer dan een vijfde gestegen.

Een van de gevolgen is dat het Fonds niet meer over de middelen beschikt om een van zijn andere taken uit te voeren, met name het nemen van maatregelen ter informatie en sensibilisering. Om dit tekort op te vangen, wordt voorgesteld om dit jaar een bijkomende fondsenwerving te realiseren.

Collega Pieters merkte onder andere op dat de regering door de wet van 13 december 2005 de toegangsvoorwaarde tot het Fonds voor de betaling van de schuldbemiddelaars verruimt. Ook dit is een oorzaak voor de grotere vraag aan het Fonds.

Momenteel wordt het Fonds gefinancierd door de banken en de natuurlijke of rechtspersonen die consumentenkredieten verlenen. Collega Pieters merkte op dat het Fonds ook andere schuldeisers ten goede komt zonder dat zij evenwel moeten bijdragen tot de financiering van het Fonds. Zij vroeg zich dan ook af of het gerechtvaardigd is dat enkel de kredietinstellingen het Fonds moeten stijven. Ook collega De Meyer stelde dat de nutsbedrijven, zoals bijvoorbeeld de telefoonmaatschappijen, hun bijdrage moeten leveren aan dit Fonds.

In haar antwoord benadrukte de minister dan ook dat andere partijen zouden moeten bijdragen.

Collega's Pieters en De Meyer vroegen dat er dringend werk zou worden gemaakt van preventie en sensibilisatie. De minister antwoordde dat de regering heeft beslist dat 300.000 euro van de bijkomende fondswerving zal worden gebruikt voor een informatiecampagne. Voorts werden er ook preventieve en curatieve maatregelen genomen, zoals de herziening van de wet op het consumentenkrediet en de oprichting van een positieve kredietcentrale. De wet op de collectieve schuldenregeling is in dit kader dan ook belangrijk als sluitstuk, stelde de minister.

Collega De Meyer wees ook nog op de soms gebrekkige kwaliteit van de schuldbemiddelaars en in het bijzonder de private bemiddelaars. Collega Hove stelde vast dat er voor het jaar 2005 er nogal wat verschillen op het vlak van de aanwending van het fonds tussen de arrondissementen zijn. De minister antwoordde hierop dat dat nog een gevolg is van de bestaande wet op de collectieve schuldenregeling, die geen objectieve criteria bevat die bepalen of het fonds al dan niet aangewend kan worden. Objectieve criteria zijn dus

la discussion en 2007 d'un nouveau système de financement pour le Fonds de traitement du surendettement.

La ministre de la Protection de la consommation a prononcé un exposé sur le projet de loi. Le Fonds joue un rôle essentiel dans le règlement collectif de dettes. Il assure le paiement des honoraires des médiateurs de dettes qui ne sont pas payés par le débiteur. Cela permettra aux médiateurs de dettes d'effectuer un travail de qualité.

Le Fonds est confronté à une pénurie de moyens en raison du nombre croissant de dossiers. Selon la Centrale des Crédits aux Particuliers, le nombre de dossiers a augmenté en 2005 de plus de 20% par rapport à 2004. Le Fonds n'est dès lors plus à même d'accomplir ses missions d'information et de sensibilisation.

Pour remédier à ce problème, nous lèverons des fonds supplémentaires dès cette année.

Mme Pieters a souligné que la demande accrue s'expliquait par l'élargissement de l'accès au Fonds prévu par la loi du 13 décembre 2005. Le Fonds est actuellement financé par les banques et des personnes morales ou physiques qui octroient des crédits à la consommation, alors qu'il bénéficie également à d'autres créanciers. Mmes Pieters et De Meyer se sont demandées pour cette raison si d'autres entreprises ne pouvaient pas participer au Fonds. La ministre s'est déclarée d'accord avec ce principe.

Mmes Pieters et De Meyer voudraient qu'on initie d'urgence une campagne de prévention et de sensibilisation. La ministre a décidé de prélever 300.000 euros sur les fonds supplémentaires pour mettre sur pied une campagne d'information. En outre,

noodzakelijk en zullen ook in de wet worden opgenomen.

Het gehele ontwerp werd aangenomen met 9 stemmen voor en 2 onthoudingen.

la loi relative au crédit à la consommation a été modifiée et une centrale positive du crédit a été créée. Selon la ministre, la loi relative au règlement collectif de dettes est la pierre angulaire de l'ensemble.

M. Hove a souligné que tous les arrondissements n'utilisaient pas le Fonds de la même manière. La ministre a répondu qu'on allait remédier à cette situation en incluant des critères objectifs à cette loi.

Le projet a été adopté par neuf voix et deux abstentions.

De **voorzitter**: Ik dank de verslaggever.

Je remercie le rapporteur.

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.

De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles

Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte corrigé par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2556/3)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie verbeterde tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2556/3)**

Le projet de loi compte 3 articles.

Het wetsontwerp telt 3 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Ik zal overgaan tot de sluiting van de namiddagvergadering.

Om 18.00 uur zal ik beginnen met het wetsontwerp betreffende de openingsuren in handel, ambacht en dienstverlening. Rapporteur Lenssen zal kort zijn, dat weet ik.

J'aimerais que l'heure de fermeture du Parlement ne soit pas trop tardive ce soir.

De rapporteur is de heer Lenssen en ik weet dat hij bondig zal zijn. Als sprekers zijn ingeschreven: de heer Tommelein, mevrouw Barzin, mevrouw Ghene, mevrouw Pieters die ook amendementen indient,

mevrouw De Meyer, mevrouw Gerkens en de heer Wathelet.

De vergadering is gesloten. Volgende vergadering donderdag 6 juli 2006 om 18.00 uur.
La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 6 juillet 2006 à 18.00 heures.

De vergadering wordt gesloten om 17.49 uur.
La séance est levée à 17.49 heures.

Ce compte rendu n'a pas d'annexe.

Dit verslag heeft geen bijlage.